ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน)

ปริญญา

จิตวิทยาชุมชน | จิตวิทยา

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

Internal Locus of Control, Self-Regulation Learning, Social Skills and Helping Relationship of Nursing Students at a College of Nursing, Ministry of Public Health

นามผู้วิจัย นางสาววรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(อาจารย์ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน, กศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาอากาศโทหญิงงามลมัย ผิวเหลือง, ปร.ด.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ สุรินยา, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

Internal Locus of Control, Self - Regulation Learning, Social Skills and Helping Relationship of Nursing Students at a College of Nursing, Ministry of Public Health

โดย

นางสาววรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน)
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ 2556: ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน) สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน, กศ.ด. 226 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล 2) เปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล และ5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 397 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความเชื่ออำนาจในตน ระดับทักษะทางสังคม และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง ส่วนการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง 2) นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน 3) ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Waratnan Sriwiset 2013: Internal Locus of Control, Self- Regulation Learning, Social Skills and Helping Relationship of Nursing Students at a College of Nursing, Ministry of Public Health. Master of Science (Community Psychology), Major Field: Community Psychology, Department of Psychology. Thesis Advisor: Mr. Theerapat Wongkumsin, Ed.D. 226 pages.

The objectives of research were: 1) to study the level of internal locus of control, self-regulation learning, social skills and helping relationship of nursing students; 2) to compare helping relationship of nursing students by personal factors; 3) to study the relationship between internal locus of control and helping relationship of nursing students; 4) to study the relationship between self- regulation learning and helping relationship of nursing students and 5) to study the relationship between social skills and helping relationship of nursing students. The samples were 397 nursing students at a college of nursing in Ministry of Public Health. The data were collected by questionnaires and analyzed by a statistical package program. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, Least Significant Difference (LSD) and Pearson's product moment correlation coefficient. The statistical significance was set at .01, .05 level.

The results were as follows: 1) internal locus of control, social skills and helping relationship of nursing students were at the high level and self- regulation learning of nursing students was at the moderate level, 2) the nursing students who had difference personal factors have not difference helping relationship, 3) internal locus of control positively related to helping relationship with the statistical significance at .01 level., 4) self- regulation learning have positively related to helping relationship with the statistical significance at .01 level. and 5) social skills have positively related to helping relationship with the statistical significance at .01 level.

_____ _____ ___ / ___ / ___

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาอากาศโทหญิง ดร.งามลมัย ผิวเหลือง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้ความรู้ คำปรึกษา ตลอดจนการแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ และด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ บัวทอง สว่างโสภากุล ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี เพชรผุด ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ให้คำแนะนำเพิ่มเติมจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ และให้คำปรึกษาอันมีคุณค่ายิ่ง แก่ผู้วิจัยจนสามารถนำความรู้มาใช้ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และเป็นแนวทางในการทำงาน การดำเนินชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ อารยา มันตราภรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย สถาบันที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและให้คำแนะนำต่างๆ ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจน ขอขอบคุณ น้องๆ นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้ ที่ได้สละเวลาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหัวหน้าหน่วยงาน และพี่ๆน้องๆ หน่วยงานกุมารเวชกรรม 1 โรงพยาบาลพระนั่งเกล้าทุกท่านที่คอยให้ความห่วงใย ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมาและขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาคปกติ รุ่นที่ 10 ที่คอยให้ความห่วงใย ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อทองสุข คุณแม่อุบล คุณยายบริบูรณ์ คุณน้านวพร ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนทางการศึกษาและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัยตลอดมา

เหนือสิ่งอื่นใด คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ขอน้อมรำลึกถึงบูรพาจารย์ทุกท่าน และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ ตราบเท่าทุกวันนี้

วรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (9)

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์การวิจัย 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

ขอบเขตการวิจัย 5

นิยามศัพท์ 7

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 12

แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน 13

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง 20

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางสังคม 30

แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ 39

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 63

กรอบแนวคิดการวิจัย 69

สมมติฐานการวิจัย 70

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 72

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 72

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 74

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ 76

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 77

การเก็บรวบรวมข้อมูล 79

การวิเคราะห์ข้อมูล 79

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 84

บทที่ 4 ผลและวิจารณ์ 86

ผลการวิจัย 86

ข้อวิจารณ์ 141

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 154

สรุปผลการวิจัย 154

ข้อเสนอแนะ 159

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 164

ภาคผนวก 174

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม 175

ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC) 177

ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูล 186

ภาคผนวก ง เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย 188

ภาคผนวก จ ใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย 191

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 193

ภาคผนวก ช ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม 204

ภาคผนวก ซ จรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล 221

ประวัติการศึกษาและการทำงาน 226

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามชั้นปี	74
2	จำนวนและร้อยละของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	87
3	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเชื่ออำนาจในตนของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	90
4	ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเชื่ออำนาจในตนของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายด้านและโดยรวม	92
5	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	93
6	ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายด้านและโดยรวม	99
7	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	100
8	ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายด้านและโดยรวม	106

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	106
10	ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายด้านและโดยรวม	111
11	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปี	112
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นปี	113
13	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม	115
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม	116
15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสมโดยวิธี LSD (Least Significant Difference)	118
16	การเปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา	119

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา	120
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา	121
19	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพบิดา	123
20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพบิดา	124
21	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพมารดา	126
22	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพมารดา	127
23	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม	129
24	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม	130

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม	131
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม	133
27	จำนวน ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการเข้าร่วมชมรม	134
28	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการเข้าร่วมชมรม	136
29	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล	137
30	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล	138
31	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล	139

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน	178
2	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	179
3	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทักษะทางสังคม	181
4	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	183
5	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนโดยรวม	205
6	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนรายด้าน	206
7	สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน	206
8	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม	207
9	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองรายด้าน	209
10	สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	212
11	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะทางสังคมโดยรวม	212
12	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะทางสังคมรายด้าน	214
13	สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะทางสังคม	216
14	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวม	217

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
15	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือรายด้าน	218
16	สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	220

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	69

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมืองการปกครอง สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนในประเทศอย่างมาก ประชาชนจึงมีความจำเป็นในการปรับตัว ปรับใจเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้มีประชาชนจำนวนมากที่ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการปรับตัว นำไปสู่การเกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสุขภาพซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ จากการรายงานจำนวนครั้งของผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2554 มีจำนวนมากถึง 172,416,262 ครั้ง ในขณะที่จำนวนผู้ป่วยในที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2554 ก็มีจำนวนมากถึง 12,078,096 ครั้ง (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2555) ข้อมูลดังกล่าวนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงปัญหาสุขภาพของประชาชนไทยแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเป็นบุคคลที่มีสำคัญอย่างมากในการให้การดูแล รักษาผู้ป่วยต้องมีภาระและความรับผิดชอบเป็นอย่างมาก

พยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการให้การดูแลผู้ป่วย โดยพยาบาลจะเป็นผู้ที่ให้บริการสังคม ด้านการดูแล ส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ เป็นอาชีพที่ต้องเสียสละ อดทน เพราะลักษณะงานหลักคือการให้การดูแลผู้ป่วยตั้งแต่อาการเริ่มแรกจนถึงผู้ป่วยที่อยู่ในระยะสุดท้ายของโรค มีการปฏิบัติงานภายใต้ความกดดันที่สูง เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด เนื่องจากมีชีวิตของผู้ป่วยเป็นเดิมพัน อีกทั้งด้วยเวลาในการปฏิบัติงานเป็นช่วงเวลาที่แตกต่างกับอาชีพอื่น ทำให้มีความยากลำบากในการปรับตัวและการใช้ชีวิตประจำวันอย่างมาก ดังนั้นบุคคลที่จะก้าวเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลนั้น จำเป็นต้องตระหนักถึงภารกิจและความยากลำบากที่จะเกิดขึ้นตามมา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาลจนไปถึงการก้าวเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลในอนาคต ความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าในวิชาชีพ ความสุขในการศึกษาตลอดจนการปฏิบัติงานจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาพยาบาลเหล่านั้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักศึกษาพยาบาลกำลังศึกษาอยู่นั้น เป็นช่วงที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมเพื่อก้าวสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณภาพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2540) ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ว่า “การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน การที่จะพัฒนาบุคคลนั้นต้องด้วยปัจจัยประการเดียวคือการศึกษา” อีกทั้งจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 ปี 2545 – 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ ในการพัฒนาคน อย่างรอบด้านและมีความสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรม อันนำไปสู่การเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ถือเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สำคัญในการผลิตนักศึกษาพยาบาลเข้าสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณภาพในการให้บริการแก่สังคม ดังปรัชญาของสถาบันบรมราชชนก ที่ว่า “ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มุ่งเน้นชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและระบบบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข” โดยปัจจุบันมีวิทยาลัยพยาบาลกระจายอยู่ทั่วประเทศทำหน้าที่ผลิตนักศึกษาพยาบาลเข้าสู่ระบบกว่า 29 แห่งทั่วประเทศ (สถาบันพระบรมราชชนก, 2556) ซึ่งมีศักยภาพสูงในการผลิตนักศึกษาพยาบาลที่จะเป็นกำลังสำคัญของวิชาชีพพยาบาลในอนาคต โดยคุณลักษณะสำคัญที่นักศึกษาพยาบาลควรต้องมีตั้งแต่เริ่มต้นของการเป็นนักศึกษาพยาบาล ซึ่งน่าจะนำไปสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีความเป็นมาตรฐานในวิชาชีพได้อย่างแท้จริง ให้บริการผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะหนึ่งก็คือ การมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือเป็นการดำเนินสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ที่แตกต่างกันตามลักษณะของสัมพันธภาพ โดยมีการใช้กระบวนการด้านการสื่อสารเป็นส่วนสำคัญ ตั้งแต่การเริ่มสัมพันธภาพ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้ให้การช่วยเหลือ ที่เอื้อต่อการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ที่จะนำไปสู่การเข้าถึงอารมณ์ ความรู้สึกและมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในตัวบุคคลที่รับการช่วยเหลือ อีกทั้งยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุขหรือได้ประโยชน์จากการได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่อยู่ในวิชาชีพที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นดังเช่น พยาบาลวิชาชีพ เพราะมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง เกิดความร่วมมือจนนำไปสู่คุณภาพในการบริการ ดังนั้นนักศึกษา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พยาบาลที่จะก้าวเข้าสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคตจึงควรต้องมีคุณลักษณะของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือนี้เป็นพื้นฐานสำคัญ

ความเชื่ออำนาจในตนเป็นลักษณะของความเชื่อส่วนตน ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตน จะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการกระทำในอนาคต เห็นคุณค่าของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความพยายาม Rotter (1966 อ้างใน ดุจเดือน พันธุมนาวิน, 2552) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการนำสู่พฤติกรรมหรือการปฏิบัติ โดยขึ้นอยู่กับความนึกคิดหรือความเชื่อของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้ หรือการดำรงชีวิตหากบุคคลที่เชื่อว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นมาจากการกระทำของตนเอง ก็อาจเกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจในสิ่งนั้นๆที่ทำอยู่ ดังนั้นความเชื่ออำนาจในตนจึงเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในนักศึกษาพยาบาลที่มีการเรียนและการฝึกปฏิบัติเพื่อดูแลผู้ป่วยและทำงานกับชีวิตของคน จำเป็นต้องใช้หลักการเชิงวิทยาศาสตร์ที่เน้นความเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อมั่นในตัวบุคคลมากกว่าเชื่อทางด้านไสยศาสตร์หรือโชคลาง

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเป็นการที่นักศึกษาพยาบาลมีการตั้งเป้าหมายสำหรับการเรียน วางแผนดำเนินการตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมตนเองให้ปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการประเมินตนเองและกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง ซึ่งถือว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาทั้งในขณะที่ศึกษาเล่าเรียน และพัฒนาตนเองหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ในปัจจุบันนักการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าการกำกับตนเองเป็นเป้าหมายหนึ่งของการศึกษาในระบบ ซึ่ง Boekaert (1997) ได้อธิบายว่าผู้เรียนที่มีการกำกับตนเองเห็นการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เป็นระบบและควบคุมได้ รับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนที่เกิดขึ้นของตนเองได้ซึ่งสอดคล้องกับ Zimmerman (1990) ที่กล่าวว่าผู้เรียนที่มีการกำกับตนเองจะเรียนด้วยความมั่นใจ ขยันหมั่นเพียรและมีความรู้กว้างขวาง รู้จักแก้ปัญหาเมื่อประสบกับอุปสรรคต่างๆ ดังนั้นหากนักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองที่ดีนั้น น่าจะช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีการวางแผนการเรียนเป็นขั้นตอน สามารถเรียนรู้เข้าใจบทเรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นำไปสู่การก้าวเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคตที่มีความรู้ ความสามารถในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

ทักษะทางสังคม เป็นการที่บุคคลสามารถจัดการกับอารมณ์ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ดี สามารถเข้าใจสภาพการณ์ทางสังคมและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้มากขึ้น นอกจากนั้นยังสามารถใช้ทักษะเหล่านี้ในการชักจูง ประนีประนอมและยุติข้อโต้แย้งเพื่อการร่วมมือกันและปฏิบัติงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดี ตลอดจน สามารถเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมได้อย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ราบรื่น ดังนั้นหากนักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมที่ดีย่อมทำให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่ดูแลและปฏิบัติงานกับนักศึกษาพยาบาลจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้พัฒนานักศึกษาพยาบาลให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเชื่ออำนาจในตน ระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ระดับทักษะทางสังคม และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล ตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงระดับความเชื่ออำนาจในตน ระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ระดับทักษะทางสังคม และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ และทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

2. สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นแนวทางในการส่งเสริม ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแก่นักศึกษาพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษา ค้นคว้า วิจัยในงานที่เกี่ยวข้องได้

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 600 คน (สถาบันบรมราชชนก, พฤศจิกายน 2555)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. ระดับชั้นปีที่ศึกษา
2. เกรดเฉลี่ยสะสม
3. ภูมิลำเนา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา
5. อาชีพบิดา
6. อาชีพมารดา
7. การเข้าร่วมกิจกรรม
8. สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม
9. การเข้าร่วมชมรม

ความเชื่ออำนาจในตน ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการทำนาย
2. ความเชื่อว่าตนสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการได้

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ภาระหน้าที่
2. ความเชื่อในตนเอง
3. การตรวจสอบตนเอง
4. การควบคุมตนเอง
5. การประเมินตนเอง
6. การกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง

ทักษะทางสังคม ประกอบด้วย

1. ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
2. ทักษะในการแก้ไขปัญหา
3. ทักษะในการเตรียมการและการปรับตัว
4. ทักษะในการสื่อสาร
5. ทักษะในการสอนตนเอง
6. ทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ประกอบด้วย

1. การเคารพในผู้อื่น
2. การยอมรับ
3. การเห็นใจ เข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น
4. ความเชื่อถือไว้วางใจ
5. การดูแลเอาใจใส่

นิยามศัพท์

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2555

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะเฉพาะของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย

1. ระดับชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง ชั้นปีที่นักศึกษาพยาบาลกำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ชั้นปี 1 ชั้นปี 2 ชั้นปี 3 และชั้นปี 4

2. เกรดเฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลการเรียนที่นักศึกษาพยาบาลได้รับตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.50 เกรดเฉลี่ย 2.51- 3.00 เกรดเฉลี่ย 3.01- 3.50 และเกรดเฉลี่ย 3.51- 4.00

3. ภูมิลำเนา หมายถึง เขตพื้นที่ที่นักศึกษาพยาบาลและครอบครัวอาศัยอยู่ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล และต่างจังหวัด

4. สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา หมายถึง สถาพการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของบิดามารดาของนักศึกษาพยาบาล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ อยู่ร่วมกัน หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ และบิดาหรือมารดาเสียชีวิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. อาชีพบิดา หมายถึง งานประจำที่บิดาของนักศึกษาพยาบาล ปฏิบัติอันก่อให้เกิดรายได้หลัก แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และเกษตรกร

6. อาชีพมารดา หมายถึง งานประจำที่มารดาของนักศึกษาพยาบาล ปฏิบัติอันก่อให้เกิดรายได้หลักแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และเกษตรกร

7. การเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลได้เข้าร่วมหรือไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของหลักสูตรหรือรายวิชาที่ศึกษาอยู่ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ เข้าร่วมกิจกรรมภายในสถาบัน และเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

8. สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ตำแหน่งหรือหน้าที่ ที่นักศึกษาพยาบาลได้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของหลักสูตรหรือรายวิชาที่ศึกษาอยู่แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ไม่ได้เข้าร่วม สมาชิก และประธานหรือหัวหน้าหรือคณะกรรมการดำเนินงาน

9. การเข้าร่วมชมรม หมายถึง ชมรมที่นักศึกษาพยาบาลเข้าร่วมในขณะศึกษาอยู่แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ชมรมกีฬา ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ ชมรมพระพุทธศาสนา ชมรมวิชาการ และชมรมบำเพ็ญประโยชน์

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การรับรู้หรือความเชื่อของนักศึกษาพยาบาล ที่มีต่อตนเองว่าสามารถควบคุมการกระทำและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ตลอดจนสามารถคาดการณ์ผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองได้ ตามแนวคิดของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการทำนาย หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลสามารถคาดการณ์ ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต โดยการประเมินจากความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลจากการกระทำของตนเองได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลเชื่อว่าประสบการณ์ที่ดีในอดีต และความสำเร็จในปัจจุบันมาจากการกระทำของตนเองซึ่งสามารถควบคุม กำหนดแผนเพื่อดำเนินการ และประเมินผลลัพธ์นั้นได้

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการตั้งเป้าหมายสำหรับการเรียน วางแผนดำเนินการตรวจสอบ และควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการประเมินตนเอง และกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง ตามแนวคิดของ Zimmerman (2002 cited in Moreno, 2010) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ภาระหน้าที่ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการตั้งเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาวตลอดจนมีวางแผนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ความเชื่อในตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และคาดหวังว่าตนเองจะสามารถทำสิ่งต่างๆ ที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ประสบความสำเร็จ

3. การตรวจสอบตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการกระตุ้นเตือนตนเองเพื่อให้ปฏิบัติตนเป็นไปตามแผนที่วางไว้

4. การควบคุมตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการควบคุมพฤติกรรมตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆให้เกิดคุณภาพ และปริมาณพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

5. การประเมินตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการตัดสินผลลัพธ์การกระทำของตนเอง โดยเปรียบเทียบกับความคาดหวังของตนเองหรือการกระทำที่เป็นมาตรฐานของคนทั่วไป

6. การกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการให้รางวัลหรือลงโทษตนเองจากผลการกระทำของตนภายหลังจากการประเมินตนเองแล้ว

ทักษะทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการติดตามข้อมูลข่าวสาร ปรับตัวกับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถหาแหล่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สนับสนุนช่วยเหลือตลอดจนเรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้อย่างมีปกติสุข ตามแนวคิดของ Schinke and Gilchrist (1984 cited in Bloom, 1996) ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะในการแก้ไขปัญหา หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการพิจารณาหาสาเหตุของปัญหา ผลที่จะเกิดขึ้นตามมา ตลอดจนหาทางเลือกที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้

3. ทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการเตรียมความพร้อม และแสดงออกอย่างมีเหตุผลเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด

4. ทักษะในการสื่อสาร หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการใช้คำพูดหรือกิริยาท่าทางในการสื่อสาร สนทนา รับรู้ และทำความเข้าใจกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะในการสอนตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการแนะนำหรือเตือนสติตนเองเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม

6. ทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการหาแหล่งสนับสนุน ช่วยเหลือให้กับตนเอง เมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่นำไปสู่การช่วยเหลือผู้อื่น ตามแนวคิดของบุญศรี ปราบณศักดิ์ และ ศิริพร จิรวัฒน์กุล (2538) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การเคารพในผู้อื่น หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การนับถือและเห็นคุณค่าของผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การยอมรับ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลแสดงออกถึงการยอมรับ เข้าใจในความแตกต่าง ความผิดปกติต่างๆ ลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการแสดงออกทั้งในด้านดีและไม่ดีของผู้อื่น

3. การเห็นใจ เข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการแสดงออกถึงการรับรู้ เข้าใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่นที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือตัดสินพฤติกรรมของผู้อื่น

4. ความเชื่อถือไว้วางใจ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการแสดงออกถึงความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ทั้งทางวาจา และท่าทางให้บุคคลอื่นรู้สึกปลอดภัย มั่นใจ และไว้วางใจในตัวนักศึกษาพยาบาล

5. การดูแลเอาใจใส่ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลแสดงออกถึงความสนใจ ใส่ใจและเข้าใจสภาวะต่างๆของผู้อื่น และให้ความช่วยเหลือด้วยความจริงใจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยเรื่อง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จากการตรวจเอกสาร ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

3. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางสังคม

4. แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน

ความหมายของความเชื่ออำนาจในตน

ความเชื่ออำนาจในตนมาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “Internal Locus of Control” โดยมีนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2549) ได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง การรับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหรือทางลบนั้น ย่อมเป็นผลมาจากการกระทำของตนเองและอยู่ภายใต้การควบคุมของตนเอง ซึ่งการเชื่ออำนาจภายในตนเอง จะทำให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ดีขึ้น

ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้อธิบายความเชื่ออำนาจในตนไว้ว่า เป็นจิตลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตและมีความสุขเพราะมีความเชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมสิ่งต่างได้ด้วยตนเองและมักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เป็นที่ต้องการ

Rotter (1966 cited in Wallston, 1987) ได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง การที่บุคคลที่มีความเชื่อและรับรู้ว่าตนเองสามารถควบคุมสิ่งที่เกิดขึ้นได้เพราะความสามารถของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนมีผลมาจากการกระทำของตนเอง

Woolfolk (1993) ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง บริเวณที่บุคคลระบุว่ามีส่วนในการรับผิดชอบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวที่มาจากภายในหรือภายนอกตัวบุคคล

Strickland (1997 อ้างใน วีณา ทองดี, 2548) ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่าหมายถึง การที่บุคคลรับรู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตน ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวล้วนเกิดจากการตัดสินใจของตนเอง

จากการให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนจากที่มีอยู่ให้ความหมายข้างต้น สามารถสรุปความหมายของความเชื่ออำนาจในตนได้ว่า ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การรับรู้หรือความ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เชื่อตนเอง ว่าสามารถควบคุมการกระทำและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถคาดการณ์ผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองได้

ระดับของความเชื่ออำนาจในตน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527) ได้แบ่งระดับของความเชื่ออำนาจในตนออกเป็นระดับที่แตกต่างกัน 3 ระดับ ดังนี้

ระดับแรก เป็นระดับที่บุคคลเชื่อว่าตนเองสามารถทำนายและควบคุมการกระทำรวมถึงผลลัพธ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมาจากความต้องการและความสามารถในการควบคุมของตนเอง ดังนั้นในความเชื่ออำนาจในระดับนี้ ยิ่งมีการกระทำ ความตั้งใจมากเท่าไหร่ก็จะก่อให้เกิดผลตามมามากขึ้นเท่านั้น

ระดับที่สอง เป็นระดับที่บุคคลเชื่อว่าตนเองสามารถทำนายผลที่เกิดขึ้นนั้นได้ว่ามีสาเหตุมาจากอะไร ตนเองไม่สามารถที่จะควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการได้ ทำให้บุคคลไม่มีความพยายามหรือการกระทำที่จะทำเพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ตามที่ตนเองต้องการ

ระดับที่สาม เป็นระดับที่บุคคลไม่สามารถทำนายหรือคิดเชื่อมโยง ทำนายผลที่เกิดขึ้นได้ว่ามีสาเหตุมาจากอะไร ไม่รู้ว่าผลลัพธ์นั้นเกิดจากการกระทำของตนเองหรือจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ในความเชื่อในระดับนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง เนื่องจากไม่รู้ว่าตนเองควรจะต้องทำอะไรหรือต้องทำหรือไม่

องค์ประกอบของความเชื่ออำนาจในตน

ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้แบ่ง ความเชื่ออำนาจภายในตนออกเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1.ความสามารถในการทำนาย (Predictability) หมายถึง การที่บุคคลสามารถ ทำนาย สาเหตุที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือของผลหนึ่งๆว่าคืออะไร ถ้าสาเหตุที่ตนทราบปรากฏขึ้น จะทำนายได้ว่าผลของสาเหตุดังกล่าวนั้นจะเป็นเช่นไร จะเกิดเมื่อใดและปริมาณเท่าใด ในทางกลับกันเมื่อผลหนึ่งๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปรากฏขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียที่เกิดในเวลาและปริมาณต่างๆก็จะทำนายได้ว่า สาเหตุแท้จริงที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือของผลเหล่านี้คืออะไร

2. ความเชื่อว่าตนสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการได้ (Controllability) หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อว่าถ้าต้องการให้ผลดีปรากฏขึ้นหรือปรากฏในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ตนเองก็สามารถ ทำให้ผลดีนั้นเกิดขึ้นได้ด้วยความพยายามที่มากขึ้น หากต้องการหลีกเลี่ยงหรือลดผลเสียที่จะปรากฏ ตนเองก็สามารถป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียนั้นได้ด้วยตนเอง และเชื่อว่า ทำมากย่อมได้ผลมาก และทำน้อย ย่อมได้ผลน้อย ตลอดจน มีความเชื่อว่า ทำดี ย่อมได้ผลดีตอบแทน และทำชั่วย่อมได้ผลชั่วตอบแทน หรืออีกนัยหนึ่งคือ ความเชื่อเกี่ยวกับกฎแห่งกรรมในทางพุทธศาสนานั่นเอง

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่ออำนาจในตน

ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) อธิบายสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีความเชื่ออำนาจในตนเปลี่ยนแปลงได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการสำคัญ ดังนี้

1. การเรียนรู้ทางสังคม ประกอบด้วย

1.1 การอบรมเลี้ยงดู มีผลต่อความเชื่ออำนาจในตนเป็นอย่างมาก โดยการอบรมเลี้ยงดูอย่างมีเหตุผล ใช้ความรัก และใช้เหตุผล มากกว่าการใช้อารมณ์ จะทำให้เด็กรับรู้สาเหตุของการกระทำของตนเอง และสามารถทำนายผลที่ตามมาจากการแสดงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้มีความเชื่ออำนาจในตนสูง

1.2 การให้รางวัลและลงโทษอย่างเหมาะสมกับพฤติกรรม ที่แสดงออก เพื่อทำให้บุคคลรับรู้ว่ารางวัลหรือการลงโทษนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง พฤติกรรมไหนที่มีความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ทั้งนี้การจะให้รางวัลหรือลงโทษควรคำนึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น เมื่อมีพฤติกรรมที่ดีก็ควรได้รับรางวัลที่ดี ช่วงเวลาที่ได้รับควรได้รับทันทีหลังจากที่บุคคลแสดงพฤติกรรมและควรคำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำ โดยหากการกระทำนั้นมีเจตนาที่ดีก็ควรได้รับผลตอบแทนที่ดี หากบุคคลได้รับรางวัลหรือการลงโทษที่เหมาะสมก็จะเรียนรู้และเชื่ออำนาจในตนมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.3 การปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอของ พ่อแม่ ครู หัวหน้า เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีอิทธิพลต่อบุคคลที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ด้วยทั้ง ลูก นักเรียน ลูกน้อง เป็นต้น ดังนั้นการปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้บุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์เรียนรู้ ถึงพฤติกรรมที่ตนเองควรปฏิบัติ สามารถทำนายผลลัพธ์จากพฤติกรรมของตนเอง แต่หากพ่อแม่ ครู หัวหน้าไม่มีความสม่ำเสมอทั้งด้านอารมณ์ พฤติกรรม จะทำให้บุคคลอื่นไม่มีความแน่ใจและไม่สามารถทำนายผลลัพธ์ได้ ก็จะทำให้บุคคลเหล่านั้นมีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

2. การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว ในหลายๆ สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นบุคคลไม่สามารถควบคุมหรือทำนายได้ เช่น การเกิดเหตุการณ์ภัยทางธรรมชาติ หรือการก่อการร้าย สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อบุคคล โดยที่บุคคลไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ได้เลย ดังนั้นยิ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นมากเพียงใดก็จะส่งผลต่อการมีความเชื่ออำนาจภายนอกที่สูงขึ้นด้วย

Rotter (1975) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีความเชื่ออำนาจภายในตน ว่ามาจากสังคมที่แตกต่างกันจะทำให้บุคคลมีลักษณะบุคลิกภาพ ความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้มีความเชื่อในอำนาจของตนแตกต่างกัน

Robinson and Shaver (1980) ได้อธิบายว่าแต่ละบุคคลจะมีความเชื่ออำนาจในตนเองแตกต่างกัน โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้บุคคลมีความเชื่ออำนาจในตนเองแตกต่างกัน ดังนี้

1. ประสบการณ์ครั้งหนึ่งในชีวิต เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต โดยมีระยะเวลาจำกัด เช่น ช่วงที่เจ็บป่วย ช่วงที่ญาติสนิทเสียชีวิต เป็นต้น บุคคลจะรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรับรู้เหตุการณ์แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล จึงทำให้บุคคลมีความเชื่ออำนาจในตนแตกต่างกัน

2. ประสบการณ์สะสมในอดีต เป็นประสบการณ์ที่สะสมมาตั้งแต่ในอดีต เกิดตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดู การเลี้ยงดูของบิดามารดาจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการมีความเชื่ออำนาจในตนเอง โดยการเลี้ยงดูที่สนับสนุนให้มีประชาธิปไตยภายในบ้าน มีความรักความอบอุ่น มีการผสมผสานระหว่างการลงโทษกับการให้รางวัลอย่างเหมาะสมก็จะสนับสนุนให้เด็กเติบโตขึ้นมามีความเชื่ออำนาจในตนสูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พัฒนาการของความเชื่ออำนาจในตน

Lawrence and Winschel (1975) ได้แบ่งพัฒนาการของความเชื่ออำนาจในตนออกเป็น 5 ลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1 บุคคลจะเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก ซึ่งอยู่นอกเหนือความสามารถในการควบคุมสิ่งเหล่านั้นได้

ลำดับที่ 2 เป็นช่วงเริ่มต้นที่บุคคลจะเริ่มเห็นความสำเร็จของตนเองจากการกระทำหรือการควบคุมของตนเอง จึงเริ่มมีความเชื่อเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตนมากยิ่งขึ้น

ลำดับที่ 3 เมื่อบุคคลเติบโตขึ้นจนเข้าสู่การมีวุฒิภาวะแล้ว ก็จะมีความชื่ออำนาจในตนสูง เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่มีศักยภาพ มีพัฒนาการอย่างเต็มที่ทำให้การกระทำหลาย ๆ อย่างสามารถทำได้และประสบความสำเร็จ

ลำดับที่ 4 เป็นระดับที่ความเชื่ออำนาจในตนเริ่มคงที่ บุคคลจะได้เรียนรู้ประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ที่ยากลำบาก จึงทำให้บุคคลจะเรียนรู้ประสบการณ์ของความล้มเหลวเพิ่มมากขึ้น

ลำดับที่ 5 เป็นช่วงเวลาที่บุคคลจะเชื่ออำนาจในตนได้อย่างแท้จริง เนื่องจากบุคคลจะเรียนรู้ว่าความสำเร็จและความล้มเหลวที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการกระทำและการควบคุมของตนเอง

Strickland (1997 อ้างใน วีณา ทองดี, 2548) ได้อธิบายถึงพัฒนาการของความเชื่ออำนาจภายในตนว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนจะเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับของพัฒนาการในแต่ละช่วงวัยที่เติบโต โดยบุคคลจะมองสิ่งรอบข้างมากขึ้นและมีมุมมองที่กว้างยิ่งขึ้น นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความเชื่อของบุคคล อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลต้องเผชิญ หากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นบุคคลประสบความล้มเหลวในการจัดการและควบคุม รับรู้ว่าตนเองไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ ก็จะเกิดความท้อแท้ สิ้นหวังและหันเหสู่ความเชื่ออำนาจภายนอกตนมากขึ้น ในทางกลับกันหากเหตุการณ์ที่เผชิญผ่านพ้นไปด้วยดี บุคคลรับรู้ว่ามาจากความสามารถของตนเองก็จะมีกำลังใจ มีความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น ก็จะมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะของผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตน

Rotter, Chance and Phares (1972) ได้บุคลิกภาพของผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน ดังนี้

1. มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการแสดงพฤติกรรมของตนเอง

2. พยายามพัฒนาสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวอยู่เสมอ

3. ให้ความสำคัญกับสิ่งเสริมแรงที่ได้รับจากการกระทำของตนเองและจะพิจารณาระดับความสามารถของตนเองว่าเป็นอย่างไรจากผลลัพธ์ที่ได้ โดยเฉพาะเมื่อต้องประสบความล้มเหลว

4. แสดงการขัดขืนและไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่พยายามจะเข้ามาควบคุมตนเอง

Lefcourt (1976) ได้อธิบายเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จทางการเรียนว่า ผู้เรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง เชื่อว่าการที่จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เป็นผลมาจากความสามารถและความพยายามของตนเอง

Wallston and Wallston, (1978 อ้างใน นันทิตา จุไรทัศนีย์, 2551) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน จะเสาะแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสามารถใช้ความรู้ที่ได้มาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำกระบวนการแก้ปัญหามาใช้ก่อนจะตัดสินใจปฏิบัติตาม ในทางตรงกันข้ามผู้ที่เชื่ออำนาจภายนอกตนจะไม่มีพฤติกรรมดังกล่าวเพราะเชื่อว่าขึ้นกับอำนาจสิ่งอื่น มีหลายการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตน มีผลต่อการแสวงหาข้อมูลของบุคคล

การประเมินความเชื่ออำนาจภายในตน

Phares (1957 cited in Rotter, 1982) ได้พัฒนาแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน เป็นแบบระดับให้เลือกตอบ โดยวัดความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้และการแสดงออกของบุคคล โดย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิจารณาตามลักษณะเด่นหรือลักษณะด้อยเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความเชื่ออำนาจภายนอกตนและความเชื่ออำนาจภายในตน

Rotter (1966 อ้างใน นพมาศ อุ้งพระ, 2546) มีการกล่าวถึงการประเมินความเชื่อ โดยใช้แบบสอบถามที่มี 2 ส่วนคือ การประเมินความเชื่ออำนาจภายในตนเองและความเชื่ออำนาจภายนอกตน ซึ่งมีรูปแบบที่แสดงถึงความสามารถในการจัดการในการให้เลือกตอบ เป็นลักษณะข้อคำถามที่เป็นคู่ตรงข้ามกัน ดังนี้

การประเมินความเชื่ออำนาจภายในตนเองมีลักษณะตัวอย่างของข้อคำถาม ดังนี้

- บุคคลทุกคนควรได้รับการเคารพ โดยทัดเทียมกัน

- การที่ฉันตัดสินใจด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ดีกว่าการปล่อยไปตามชะตากรรม

- การที่จะประสบความสำเร็จต้องมาจากทำงานหนัก โดยไม่เกี่ยวกับโชคชะตา

การประเมินความเชื่ออำนาจภายนอกตนเองมีลักษณะตัวอย่างของข้อคำถาม ดังนี้

- โชคไม่ดีที่คุณค่าของคนมักถูกมองข้าม ไม่ว่าเขาจะพยายามอย่างไรก็ตาม

- บ่อยครั้งฉันพบว่า อะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด

- การที่จะได้งานดีขึ้นอยู่กับจังหวะชีวิต

จากการทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดของดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) โดยแบ่งความเชื่ออำนาจในตนออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ ด้านความสามารถในการทำนายและด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ ซึ่งสรุปได้ว่าความเชื่ออำนาจภายในตนเป็นการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมสิ่งที่เกิดขึ้นรวมถึงผลที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการกระทำของตนเอง จากแนวคิดดังกล่าวมีการแบ่งนิยามและองค์ประกอบได้อย่างชัดเจนเหมาะสมกับลักษณะประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ และสรุปได้ว่าความเชื่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อำนาจในตน จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับอายุ ประสบการณ์การเลี้ยงดู และประสบการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงของชีวิต ซึ่งบุคคลที่มีความเชื่อในอำนาจตนเองสูงก็จะมีความเชื่อมั่นและเชื่อว่าสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการกระทำของตนเอง อีกทั้ง ยังมีผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานในการเรียนรู้ กฎเกณฑ์ที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหา เพราะมักจะเป็นผู้ที่ชอบทำงาน มีความอดทน มีความกระตือรือร้นและยืดหยุ่น มีทักษะทางสังคม เข้าสังคมได้ดี ยากต่อการถูกชักจูง เพราะมีการตัดสินใจแบบอิสระจากการเรียกร้องของคนอื่น มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

ความหมายของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “Self-Regulation Learning” ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคม (Social Cognitive Theory)โดยมีนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ (2544) อธิบายความหมายของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองคือ กระบวนการที่บุคคลคิดริเริ่มเองในการพิจารณาความต้องการในการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมายและเลือกวิธีการเรียน จนถึงการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งนี้อาจได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

Winne (1997 อ้างใน สุระพรรณ พนมฤทธิ์, ศุกร์ใจ เจริญสุข และ นันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา 2554) กล่าวว่าผู้ที่มีการกำกับตนเองในการเรียนสูง จะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีแรงจูงใจ ที่จะสนใจใฝ่หาความรู้โดยมีความมุ่งมั่นตั้งใจ กระตือรือร้นและสามารถควบคุมตนเองได้ดี จึงเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการศึกษา

Bandura (1977) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองว่าหมายถึง การที่บุคคลมีการสังเกตพฤติกรรมของตนเอง ก่อนประเมินพฤติกรรมนั้น ๆ บนมาตรฐานของตนเองแล้วให้การเสริมแรงหรือลงโทษตัวเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Zimmerman (1990) ได้ให้ของการเรียนรู้การกำกับตนเองว่า เป็นความตระหนักรู้ถึงความเป็นจริงและมีทักษะในการควบคุมตนเองได้ ว่าเมื่อไหร่ควรทำหรือไม่ควรทำอะไร และหาทางออกที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

Schunk and Zimmerman (1998 cited in Schunk, 2000) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองว่าหมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนจะจัดกระบวนการคิด ความรู้สึกและการกระทำของตนเองเพื่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

Bruning, *et al*. (2004 cited in Moreno, 2010) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองว่าหมายถึง ความสามารถในการควบคุมในทุก ๆ มุมมองของการเรียนรู้ จากการวางแผนว่าจะมีการประเมินผลการเรียนรู้ในภายหลังอย่างไร

Richford (n.d.) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองว่าหมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่จะควบคุมหรือมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองในการดำเนินชีวิต เป็นบุคคลที่มองสิ่งแวดล้อมรอบตัวเกี่ยวข้องกับตนเองและเชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมการกระทำและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นได้

จากการให้ความหมายของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองคือ บุคคลที่มีการวางตั้งเป้าหมาย วางแผนดำเนินการตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมตนเองให้ปฏิบัติตามแผน มีการประเมินตนเองและกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

กระบวนการของการกำกับตนเอง

Bandura (1986 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2549) เชื่อว่าบุคคลสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อควบคุม ความคิด ความรู้สึกและการกระทำของตนเองได้ โดยเรียกการกระทำนี้ว่า การกำกับตนเอง ซึ่ง Bandura ได้อธิบายกระบวนการของการกำกับตนเองไว้ด้วยกัน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กระบวนการสังเกตตนเอง (Self - Observation) จุดเริ่มต้นของการกำกับตนเอง คือบุคคลต้องรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ โดยการสังเกตตนเองนั้น ทำหน้าที่เป็นตัวให้ข้อมูลต่อการกำหนด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มาตรฐานของการกระทำที่เป็นไปได้จริง และประเมินการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่กระทำอยู่ สำหรับเป็นแนวทางในการตัดสินใจว่าจะกำกับตนเองเช่นไร

2. กระบวนการตัดสินใจ (Judgment Process) หลังจากบุคคลได้ข้อมูลจากการสังเกตตนเองแล้วก็จะเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจ ทั้งนี้การตัดสินใจขึ้นอยู่กับมาตรฐานของแต่ละบุคคล ความพึงพอใจของบุคคลต่อข้อมูลที่ได้รับ หรือเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับบรรทัดฐานทางสังคม การเปรียบเทียบกับกลุ่ม บุคคลอื่น เพื่อนำมาประกอบในการตัดสินใจว่าจะกำกับตนเองอย่างไร

3. การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-Reaction) เป็นการกระทำภายหลังจากตัดสินใจทั้งนี้การกระทำขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจในการที่จะนำไปสู่ผลทางบวกหรือทางลบ

Woolfolk (1993) ได้อธิบายกระบวนการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองคือการที่บุคคลมีการจัดการกับตนเอง โดยแบ่งกระบวนการของการจัดการกับตนเองประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การตั้งเป้าหมาย ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้การตั้งเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจงและเป็นเป้าหมายที่ผู้อื่นรับรู้ด้วยจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมากกว่าบุคคลที่ตั้งเป้าหมายทั่วๆไปและเป็นเป้าหมายที่ตนเองรู้อยู่เพียงลำพัง

2. การบันทึกและประเมินผล การจดบันทึก เช่น การทำเป็นตาราง จดบันทึกหรือการทำเครื่องหมายในระหว่างการกระทำพฤติกรรม จะช่วยให้ผู้เรียนรู้โดยการกำกับตนเองยังคงรักษาพฤติกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตนเองวางไว้ได้ ส่วนการประเมินผลนั้นมีความยากกว่าการบันทึกพฤติกรรมของตนเอง เนื่องจากจะเป็นการตัดสินคุณภาพของการกระทำ ซึ่งการประเมินตนเองจะเป็นการกำหนดถึงแรงเสริมที่ตนจะได้รับต่อไป

3. การให้แรงเสริมกับตนเอง เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการตนเอง เป็นการให้รางวัลกับพฤติกรรมของตนเองเมื่อพิจารณากับเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากการอธิบายกระบวนการของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองนั้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเป็นขั้นตอนของผู้เรียนที่จะนำมาควบคุม กำกับพฤติกรรมการเรียนของตนเอง โดยพิจารณาจากการสังเกตสิ่งที่ตนเองเป็นและกำหนดวิธีการที่จะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ใช้ในการกำกับตนเอง นำไปสู่การลงมือปฏิบัติ โดยในส่วนของการลงมือปฏิบัติผู้เรียนรู้โดยการกำกับตนเองก็จะเริ่มที่การตั้งเป้าหมายที่ต้องการ ต่อด้วยการบันทึกพฤติกรรมตามที่ตั้งใจไว้ แล้วจึงประเมินตนเองเพื่อที่จะให้สิ่งเสริมแรงแก่ตนเองต่อไป

องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

Zimmerman (2002 cited in Moreno, 2010) ได้แบ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองที่เรียกว่ารูปแบบของวงจรการกำกับตนเองโดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ซึ่งมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ระยะคิดล่วงหน้า (Forethought Phase) เป็นระยะที่รวมการวิเคราะห์ภาระหน้าที่และความเชื่อของตนเอง เข้าไว้ด้วยกัน

1.1 การวิเคราะห์ภาระหน้าที่ (Task Analysis) คือ การที่บุคคลมีการตั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวตลอดจนมีวางแผนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

1.2 ความเชื่อในตนเอง (Self-Belief) คือ การที่บุคคลมีความเชื่อในความสามารถของตนเองและคาดหวังว่าตนเองจะสามารถทำสิ่งต่างๆ ที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ประสบความสำเร็จ

2. ระยะแสดงออก (Performance Phase) ในระยะนี้จะรวมการควบคุมตนเองและการเตือนตนเองไว้ด้วยกัน โดยเน้นที่การประยุกต์การกระทำตามภาระหน้าที่และแผนที่วางไว้

2.1 การตรวจสอบตนเอง (Self-Monitoring) คือ การที่บุคคลมีการเตือนตนเองเพื่อให้ปฏิบัติตนเป็นไปตามแผนที่วางไว้

2.2 การควบคุมตนเอง (Self-Control) คือ การที่บุคคลมีการควบคุมพฤติกรรมตนเองด้วยวิธีการต่างๆให้เกิดคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3. ระยะตอบสนอง (Self-Reflection Phase) เป็นระยะสุดท้ายของรูปแบบการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง โดยรวมการประเมินตนเองและการกำหนดข้อผูกพันกับตนเองเข้าไว้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.1 การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) คือ การที่บุคคลมีการตัดสินผลลัพธ์ของการกระทำ โดยเปรียบเทียบกับความคาดหวังของตนเองหรือการกระทำที่เป็นมาตรฐานของคนทั่วไป

3.2 การกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง (Self-Imposed Contingencies) คือ การที่บุคคลมีการกำหนดรางวัลหรือลงโทษตนเองจากการกระทำของตนภายหลังจากการประเมินตนเองแล้ว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

Dixon-Krauss (1996 cited in Parsons, Hinson and Sardo-Brown, 2001) ได้เสนอปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เกิดการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง โดยได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ที่เรียกว่า KWL Strategy โดยมีองค์ประกอบดังนี้

K: What you know คือ อะไรที่คุณรู้ แล้วนำสิ่งที่คิดว่าเรารู้มาบันทึกเป็นรายการ

W: What you want to learn คือ อะไรที่คุณต้องการเรียนรู้ เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้ได้คาดการณ์ถึงสิ่งที่ตนเองจะเรียนรู้ว่าคืออะไร

L: What you learned คือ อะไรที่คุณได้เรียนรู้ เป็นการนึกย้อนไปสู่สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ไปว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรไปบ้าง

Mikulas (1986 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2549) อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองไว้ 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ความตระหนัก (Awareness) เป็นการรับรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้น รับรู้ต่อความคิดของตนเอง เมื่อบุคคลเกิดความตระหนักก็จะนำสู่การเกิดความคิด ซึ่งส่งผลต่อการกำกับตนเอง ในการกำกับตนเองบุคคลต้องรับรู้พฤติกรรม รวมถึง สิ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ เสียก่อนเพื่อให้บุคคลสามารถควบคุมและกำกับตนเองได้อย่างถูกต้อง การจะกำกับตนเองให้ได้ผลดีที่สุดนั้น บุคคลต้องหระหนักถึงจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมให้เร็วที่สุดเพื่อให้สามารถจัดการกับพฤติกรรม ความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การดำเนินการ (Intervention) เป็นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อกำกับตนเอง การกระทำนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักรู้และต้องการจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง การดำเนินการเช่น การแสดงพฤติกรรมอื่นทดแทน การหยุดความคิด การใช้จินตนาการ หรือการใช้การเสริมแรงเพื่อช่วยให้บุคคลสามารถกำกับตนเองต่อการเรียนรู้หรือการกระทำอื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

3. ความรู้สึกแห่งตน (Sense of Self) เป็นความรู้สึกเกี่ยวข้องกับความเชื่อของบุคคลที่มีต่อตนเอง เป็นความเชื่อในความสามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ การที่มีความเชื่อดังกล่าวจะทำให้บุคคลสามารถกำกับตนเองได้ ความเชื่อของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ความเชื่อภายในอำนาจตนเอง (Internal Locus of Control) เป็นความเชื่อว่าบุคคลสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงผลที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง อีกลักษณะ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายนอกตนเอง (External Locus of Control) เป็นความเชื่อของบุคคลว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมาจากปัจจัยภายนอกตนเอง ตนเองไม่สามารถควบคุมกำกับได้ ดังนั้นเมื่อบุคคลมีความเชื่อในอำนาจภายในตนเองแล้ว ก็จะเชื่อมั่นและสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเอง

4. ความรู้สึกแห่งความต้องการ (Sense of Will) เป็นความรู้สึกถึงความต้องการ ความปรารถนาของตนเอง เมื่อบุคคลรับรู้ว่าตนเองต้องการอะไร ก็จะเกิดเป็นแรงจูงใจที่จะทำพฤติกรรมเพื่อตอบสนองตามความต้องการ นำไปสู่การกำกับตนเองเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ตั้งใจ

Schunk (2000) ได้อธิบายปัจจัยที่จูงใจให้ผู้เรียนรู้มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ความตั้งใจ คือ กระบวนการที่ใช้สำหรับจูงใจ ความตั้งใจเป็นปัจจัยอิสระของพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นกระบวนการที่มาพร้อมกับความสนใจ การรับรู้ การปรับเปลี่ยนความคิด และอารมณ์ต่อการกระทำ ซึ่งความตั้งใจจะแปลงความสนใจให้เกิดเป็นพฤติกรรม ดังนั้นเมื่อบุคคลมีความตั้งใจก็จะก่อให้เกิดการกระทำตามมา

2. คุณค่า คือ ศูนย์กลางของแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเป็นการที่ผู้เรียนเห็นคุณค่าของเป้าหมายที่ตั้งไว้จะมีแรงจูงใจที่จะทำให้สำเร็จ ในทางกลับกันผู้เรียนที่ไม่เห็นคุณค่าของเป้าหมายก็จะไม่มีแรงจูงใจที่จะพัฒนาหรือกระทำตามที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้คุณค่ามีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ เช่น ความอดทน การเลือกและการแสดงออก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การปรับเป้าหมาย คือ แรงจูงใจหนึ่งที่มีความสำคัญ เป้าหมายความสำเร็จจะช่วยให้สามารถกำหนดกรอบในการเรียนรู้ของตนเองได้ ผู้เรียนรู้ที่เชื่อว่าตนเองจะสามารถปรับหรือพัฒนาตนเองเพื่อไปยังเป้าหมายที่วางไว้ได้ ก็จะมีแรงจูงใจในการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ดังนั้น เป้าหมายควรมีความยากแต่ต้องอยู่ในระดับที่เชื่อว่าจะสามารถทำสำเร็จได้

4. มุมมองต่อตนเอง คือ ความคิดและความรู้สึกในการประเมินความสามารถ ความตั้งใจการกระทำของตนเอง การกระทำของบุคคลนั้นมีพื้นฐานบนการรับรู้ที่มีต่อตนเอง โดยการรับรู้ตนเองนั้นมีทั้งทางบวกและทางลบ บุคคลที่มีแรงจูงใจสูงจะเป็นคนที่มีการรับรู้ตนเองในทางบวก ขณะที่บุคคลที่มีแรงจูงใจต่ำก็จะมีการรับรู้ตนเองทางลบ

5. การค้นหาความช่วยเหลือ คือ ทางหนึ่งที่จะค้นหาสิ่งที่อยู่แวดล้อมมาช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ ผู้ที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเอง มักจะถามหาผู้ช่วยเหลือเมื่อต้องเผชิญกับงานที่มีความยากลำบาก

McCombs and Marzano (1990) กำหนดปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยดังนี้

1. ความรู้ของผู้เรียน ผู้ที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับตนเอง วิชาของตน ภาระหน้าที่หรือแผนสำหรับการเรียนรู้ ลำดับแรก ผู้เรียนต้องรู้เกี่ยวกับตนเองและรู้ว่าจะเรียนอย่างไรถึงจะได้ผลที่ดีที่สุด ยกตัวอย่างเช่น การที่ผู้เรียนรู้ว่าตนเองชอบการเรียนแบบไหน อะไรที่ง่ายหรือยากสำหรับตนเอง และจะจัดการกับปัญหาที่ยากอย่างไร รวมถึงความสนใจ ความถนัดและวิธีที่จะนำจุดแข็งของตนเองมาใช้อย่างไร โดยต้องรู้เกี่ยวกับวิชาที่เรียนเพื่อให้ง่ายกว่าที่จะเรียนรู้เพิ่มเติม ต่อมาคือการรู้เกี่ยวกับภาระหน้าที่ของตนเอง ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละส่วน ซึ่งมีความจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าแต่ละส่วนมีหน้าที่อย่างไร นอกจากการรู้ภาระหน้าที่ของตนแล้ว ต้องสามารถประยุกต์แผนสำหรับการเรียนรู้ที่จำเป็นนำใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. แรงจูงใจ ผู้ที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเองรู้ว่าทำไมพวกเขาถึงต้องเรียนรู้ การรับรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้จากการเรียนรู้ ผู้เรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายของการเรียนรู้ และเชื่อว่าตนเองสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้ จะเป็นสิ่งจูงใจ ผู้เรียนรู้โดยการกำกับตนเองจะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทำงานอย่างหนักถ้าพวกเขาเชื่อว่าสิ่งที่ได้มาจากความพยายามของพวกเขาจะทำให้เขา ฉลาดขึ้น มีศักยภาพสูงขึ้น ได้รับประโยชน์ รู้ในสิ่งที่อยากรู้ ได้ความร่วมมือ ได้สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุเป้าหมาย หรือผลลัพธ์ที่มีคุณค่า ปัจจัยเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน แต่เพียงความรู้และแรงจูงใจยังคงไม่เพียงพอสำหรับผู้ที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ยังคงต้องมีความตั้งใจด้วย

3. ความตั้งใจ ผู้ที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเองต้องรู้วิธีที่จะป้องกันตนเองจากสิ่งที่เข้ามารบกวนอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ผู้ที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเองจะไม่ถูกรบกวน หากพวกเขารู้จักวิธีจัดการกับความกังวล ความง่วงหรือความขี้เกียจ

ทักษะจำเป็นของที่ผู้ที่มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

Schunk and Zimmerman (1994; 1998 cited in Zimmerman, 2002) ได้อธิบายทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองไว้ดังนี้

1. มีการกำหนดเป้าหมายเฉพาะของตนเอง

2. มีการปรับกลยุทธ์ที่มีศักยภาพเพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย

3. มีการกำกับพฤติกรรมที่ตนเองเลือกเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย

4. มีการสร้างสิ่งแวดล้อม บริบททางสังคมที่จะช่วยส่งเสริมให้ไปถึงเป้าหมายได้

5. ความคุม กำกับเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

6. มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จ

7. มีการปรับตัวกับวิธีการในการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในอนาคต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

สมคิด อิสระวัฒน์ (2541) อธิบายลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. สมัครใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ได้ถูกบัลคับจากผู้อื่น แต่เป็นความตั้งใจที่มีเจตนาที่จะเรียนรู้ของบุคคลเอง

2. ตนเป็นแหล่งข้อมูลของตนเอง คือ ผู้เรียนทราบว่าตนเองกำลังเรียนรู้เรื่องอะไร รู้ว่าทักษะความรู้ที่จำเป็นของการเรียนรู้คืออะไร สามารถกำหนดเป้าหมายวิธีการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ผู้เรียนทราบว่าวิธีการเรียนรู้และขั้นตอนของการเรียนรู้นั้นเป็นอย่างไร ตนเองกำลังอยู่ในลำดับขั้นที่เท่าไหร่และตนเองจะพัฒนาตนเองอย่างไรเพื่อให้สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ

Zimmerman (1990) ได้อธิบายว่า ผู้เรียนที่มีการเรียนรู้โดยการกำกับตัวเองได้นั้นมีลักษณะของผู้ที่มีความมั่นใจ ความขยันและสติปัญญา แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียนที่กำกับตัวเองได้นั้นมีซึ่งจะแตกต่างกับผู้เรียนที่รับรู้ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนที่กำกับตัวเองได้ จะค้นหาข้อมูลที่ต้องการอย่างมั่นใจและทำเฉพาะกระบวนการที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อที่จะเข้าใจอย่างถ่องแท้ในขณะที่เขามีอุปสรรคต่างๆ ในการเรียนรู้ เช่น ยากจนไม่มีเงินเรียนหรืออาจารย์สอนไม่เข้าใจกระทั่งอ่านตำราไม่รู้เรื่อง คนที่กำกับตัวเองได้ก็จะหาทางออกให้ตัวเองเข้าใจและประสบความสำเร็จได้ผู้เรียนที่กำกับตัวเองได้มักมีมุมมองในการพัฒนาตัวเองเหมือนกับระบบและสามารถควบคุมกระบวนการทั้งหมดได้ พวกเขายอมรับงาน ที่มีความรับผิดชอบที่มากขึ้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสำคัญของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

เพ็ญศรี สุขสวัสดิ์ (2543) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองไว้ดังนี้

1. คนที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเอง จะเรียนรู้ได้มากกว่า และดีกว่าคนที่เป็นผู้รับหรือรอให้ครูถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเองจะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจสูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าบุคคลอื่น

2. การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสอดคล้องกับการพัฒนาทางจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า คือ เมื่ออยู่ในช่วงวัยเด็ก ก็จะเป็นช่วงวัยที่ต้องการพึ่งพิงผู้อื่นอยู่มากและจะลดการพึ่งพิงลงและช่วยเหลือตัวเองมากยิ่งขึ้น เมื่อบุคคลเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองจะเป็นการพัฒนาบุคคลให้เป็นไปในสภาพที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเองและกำกับตนเองได้มากขึ้น

3. เนื่องจากในปัจจุบันรูปแบบการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต หลักสูตร ความรู้ทางวิชาการจำนวนมากที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองจึงช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวและควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของตนเองต่อรูปแบบการศึกษาสมัยใหม่ได้มากยิ่งขึ้น

4. การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนรู้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้สามารถรับรู้ข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

โดยสรุปจากการรวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองผู้วิจัยเลือกประยุกต์ใช้แนวคิดของ Zimmerman (2002 cited in Moreno, 2010) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์ภาระหน้าที่ ความเชื่อในตนเอง การตรวจสอบตนเอง การควบคุมตนเอง การประเมินตนเอง และการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวมีการแบ่งองค์ประกอบได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมกับลักษณะประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ และสรุปได้ว่าการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเป็นการที่ผู้เรียนรู้ได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยมีการกำกับตนองให้เป็นไปตามที่ตนเองกำหนดไว้ ซึ่งมีปัจจัยหลายการที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้แต่ทั้งนี้จะให้ความสำคัญไปที่ปัจจัยภายในตัวบุคคลเป็นหลักไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ความตั้งใจ แรงจูงใจรวมไปถึงเป้าหมายและวิธีที่ผู้เรียนกำหนดเอง ซึ่งในเป้าหมายในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลก็เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการพยาบาลและมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือผู้ป่วยหรือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพเป็นสำคัญ ดังนั้นการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลจึงน่าจะช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางสังคม

ความหมายของทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคมมาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “Social Skills” โดยมีนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

รังสี วิบูลย์อรรถกร (2534) ให้ความหมายของทักษะทางสังคมคือ ความสามารถในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมในรูปแบบต่างๆ โดยรู้จักร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงาน ซึ่งการกระทำนั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคม

วารี ถิระจิตร (2534) กล่าวว่า ทักษะทางสังคม หมายถึง การรู้จักอยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักมีการให้และการรับ ความรับผิดชอบ การผลัดเปลี่ยนเวร การเคารพสิทธิของผู้อื่นและมีความสำนึกต่อสังคม เป็นการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความรู้สึกที่ดี โดยมีโอกาสในการฝึกทักษะด้านต่างๆในการเข้าสังคม เช่นทักษะด้านการรู้จักควบคุมตนเอง ไม่ใช่เป็นการฝึกในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว

อรชร ชัยชาญ (2545) อธิบายความหมายของทักษะทางสังคมคือ ความสามารถของบุคคลในด้านต่างๆ ที่จะทำให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งในด้านการทำงาน การเรียน การดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม เกิดเป็นสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Cartledge and Milburn (1980) ให้ความหมายของทักษะทางสังคมคือ ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งต้องได้รับการยอมรับหรือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม ในขณะที่ต้องเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น

Goleman (1998 อ้างใน ปราณี รามสูต และ จำรัส ด้วงสุวรรณ, 2545) ได้ให้ความหมายของทักษะทางสังคมว่าหมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ทั้งในเรื่องงาน ชีวิตส่วนตัว ความรัก เพื่อน หรือครอบครัว

Shaffer (2009) ได้ให้ความหมายของทักษะทางสังคมว่าหมายถึง การกำกับความคิด การกระทำและอารมณ์ของตนเองเพื่อให้สามารถไปถึงความสำเร็จและเป้าหมายที่ตนเองกำหนด โดยยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นได้

จากการให้ความหมายของทักษะทางสังคมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายของทักษะทางสังคมได้ว่า คือ การที่บุคคล มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการปรับตัว กำกับตนเอง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นทักษะที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของทักษะทางสังคมไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถในการติดตามข้อมูลข่าสาร ปรับตัวกับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถหาแหล่งสนับสนุนช่วยเหลือตลอดจนการสื่อสารและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้อย่างมีความสุข

รูปแบบของทักษะทางสังคม

พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ (2526) แบ่งรูปแบบของทักษะทางสังคมไว้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. ทักษะกระบวนการกลุ่ม คือความสามารถในการมีส่วนร่วมในการทำงานในกลุ่ม สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ทักษะในการดำรงชีวิตในสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดี การมีความรับผิดชอบ มีมารยาทเป็นที่ยอมรับในสังคม มีความเคารพกฎระเบียบของสังคม รวมถึงพัฒนาความคิดและการตัดสินใจร่วมกับผู้อื่นได้

องค์ประกอบของทักษะทางสังคม

นาตยา ภัทรแสงไทย (2525 อ้างใน วารี ถิระจิตร, 2534) กล่าวถึงทักษะทางสังคมว่าประกอบด้วย

1. มีการวางแผนงานร่วมกับผู้อื่น เช่น การทำงานเป็นกลุ่มโดย มีการแบ่งงานกัน

2. การมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมนักศึกษา โครงการรณรงค์ช่วยเหลือ

3. การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่ม

4. การสื่อสารตอบในคำถามของผู้อื่นได้อย่างมีมารยาท

5. การเป็นผู้นำในการอภิปรายได้

6. การแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ หรือการกระทำได้

7. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ หรือตั้งใจได้

พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ (2526) กล่าวว่าทักษะทางสังคมประกอบด้วยความสามารถต่างๆ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถที่จะเข้าใจผู้อื่น คือการที่บุคคลรู้ถึงความต้องการ ปัญหา ความมุ่งหวังของผู้อื่น และมองเห็นสิ่งต่างๆ ที่ผู้อื่นมองอย่างเข้าใจ การแสดงความยอมรับและแสดงท่าทีที่เป็นมิตรกับผู้อื่น รวมถึงมีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ความสามารถในการสำรวจความรู้สึก คือการยอมรับฟังการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นโดยดี การพิจารณาความผิดพลาดของตนเองโดยไม่โยนความผิดให้กับผู้อื่น การยอมรับในความสามารถของตนเอง

3. ความสามารถในการยอมรับความแตกต่างของบุคคล คือ การยอมรับโดยไม่ยึดความเป็นพวกพ้อง แต่เป็นการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคคลอื่น การแสดงความเป็นต่อผู้อื่นโดยไม่มีอคติกับลักษณะภายนอกของบุคคลนั้นๆ เช่น กิริยาท่าทาง การแต่งกาย ผิวและความเชื่อของบุคคลนั้น

4. ความสามารถในการชั่งน้ำหนักระหว่างข้อเท็จจริงกับความรู้สึกและระหว่างสติปัญญากับอารมณ์

5. ความสามารถในการร่วมกับกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยอมรับและสามารถใช้ประโยชน์จากการร่วมกับผู้อื่น

Riggio (1986) อธิบายว่าทักษะทางสังคมนั้นแบ่งได้เป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การแสดงออกทางอารมณ์ (Emotional Expressivity) หมายถึง ความสามารถในการสื่อความกับบุคคลอื่น โดยไม่ใช้ถ้อยคำ เป็นการสื่อสารด้วยอารมณ์

2. ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น (Emotional Sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และแปลความหมายอารมณ์ของผู้อื่น โดยบุคคลนั้นไม่ต้องใช้คำพูด

3. การควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotional Control) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง

4. การแสดงออกทางสังคม (Social Expressivity) ความสามารถในการแสดงถ้อยคำหรือสนทนากับบุคคลอื่นอย่างคล่องแคล่วและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ความไวในการรับรู้ทางสังคม (Social Sensitivity) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความหมายของข้อความที่ผู้อื่นพูด

6. การควบคุมทางสังคม (Social Control) หมายถึง ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคม มีทักษะในการแสดงตนและแนะนำผู้อื่น

Schinke and Gilchrist (1984 cited in Bloom,1996) แบ่งองค์ประกอบของทักษะทางสังคมออกเป็น 6 องค์ประกอบดังนี้

1.ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม

2.ทักษะในการแก้ไขปัญหา หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาซึ่งเป็นทักษะพื้นฐาน ที่ใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น โดยพิจารณาสาเหตุของปัญหา ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และพิจารณาหาทางเลือกได้อย่างเหมาะสม

3.ทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการเตรียมการ หรือการปรับตัว เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ ความเครียด โดยการแสดงออกอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นไปตามศักยภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับ

4.ทักษะในการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารโดยใช้คำพูดหรือกิริยาท่าทางที่ทำให้เกิดการรับรู้และมีความเข้าใจกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.ทักษะในการสอนตนเอง หมายถึง ความสามารถในการแนะนำตนเองของบุคคล เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม

6.ทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สามารถหาแหล่งสนับสนุนให้กับตนเองได้ เช่น จากครอบครัว หรือเพื่อน เมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ที่มีความยุ่งยาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคม

ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ (2522) อธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีทักษะทางสังคม โดยแบ่งเป็น 2 ปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแรกของมนุษย์ มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิด โดยปัจจัยภายในครอบครัวที่จะมีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคม ประกอบด้วย

1.1 ทัศนคติของพ่อแม่ผู้ปกครอง ทัศนคติของพ่อแม่ วิธีการเลี้ยงดูรวมถึงบรรยากาศภายในบ้าน จะส่งผลต่อความสามารถในการตัดสินใจ ปรับตัวแก้ปัญหาของบุคคล

1.2 ขนาดของครอบครัว หมายถึงครอบครัวขนาดใหญ่จะเพิ่มโอกาสในการพบปะสังสรรค์ระหว่างสมาชิกมากกว่า ซึ่งถือเป็นการฝึกการเข้าสังคมแก่สมาชิกในเบื้องต้น

1.3 ความมั่นคงของครอบครัว หมายถึงฐานะของครอบครัวมีผลต่อความสามารถในการเข้าสังคม โดยครอบครัวที่มีฐานะยากจนมักจะพบปัญหาด้านพฤติกรรม ในขณะที่ครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและร่ำรวย มักจะมีปัญหาเรื่องสุขภาพ

2. ปัจจัยด้านโรงเรียน เป็นสถาบันที่เตรียมความพร้อมให้กับบุคคลในการเข้าสังคมได้ดีกว่าสถาบันอื่นๆ เพราะบุคคลจะมีโอกาสในการพบปะบุคคลอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น โดยปัจจัยภายในโรงเรียนที่จะมีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมประกอบด้วย

2.1 ห้องเรียน ได้แก่ โครงสร้างของห้องเรียน สิ่งแวดล้อมภายในห้อง กิจกรรมที่มีรวมถึงตารางเวลาในการเรียนที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น และยอมรับซึ่งกันและกัน จะเป็นการสนับสนุนให้บุคคลมีทักษะทางสังคมที่ดีขึ้น

2.2 ครู ถือเป็นตัวแทนของบทบาททางสังคมที่มีความสำคัญ เพราะครูจะมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ตลอดจนให้แรงเสริม ให้รางวัลหรือลงโทษ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม รวมถึงกฎเกณฑ์ทางสังคมมากขึ้นด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3 กลุ่มเพื่อน เป็นตัวแทนทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมอย่างมาก โดยปกติบุคคลจะมีกลุ่มเพื่อนหลายกลุ่มและจะเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงอายุของบุคคล โดยบุคคลจะเรียนรู้พฤติกรรม การปรับตัวและตัวอย่างจากเพื่อนเป็นหลัก

การพัฒนาทักษะทางสังคม

Michener and DeLamater (1999) กล่าวถึง การสร้างและพัฒนาทักษะทางสังคมเกิดจากการอยู่ในกลุ่มเพื่อน ทำให้เกิดการเรียนรู้การเข้ากลุ่มอย่างเป็นทางการ และเกิดบทบาทของตนเอง เพราะต้องมีปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลอื่นๆรวมถึง ครู อาจารย์ ได้มีการเรียนรู้ความแตกต่างของสถานภาพของแต่ละบุคคล เกิดการเรียนรู้กฎ กติกาในสังคมของตนเอง

Jacob (1957 อ้างใน วารี ถิระจิตร, 2534) เป็นการพัฒนาผู้เรียนโดยส่วนใหญ่จะยึดถือคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานทางสังคม โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม

1.1 การไม่เห็นแก่ตัว รู้จักช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ แบ่งปันผู้อื่น โดยใช้การศึกษาจากสภาพปัญหาจริง

1.2 การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ทั้งการกระทำ สิ่งของ หรือแม้กระทั่งการเบียดเบียนเวลาของผู้อื่น

1.3 การรู้จักความเสียสละ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมของสถาบันการศึกษาของผู้เรียน

1.4 มีเหตุผล มีความสามัคคี รู้จักแพ้-ชนะ เมื่อมีการจัดกิจกรรมที่ต้องใช่การแข่งขัน

1.5 เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.6 เป็นผู้ที่มีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและบุคคลอื่นๆได้อย่างเหมาะสม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ด้านความสามารถ

2.1 การรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการใช้อย่างเหมาะสม ไม่สิ้นเปลือง

2.2 การรู้จักอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามทั้งระดับชาติและท้องถิ่น

2.3 การรู้จักแก้ปัญหา ทั้งเฉพาะหน้าและปัญหาที่ต้องมีการเตรียมการหรือวางแผน

2.4 การรู้จักปฏิสัมพันธ์เพื่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ

2.5 การรู้จักหาเลี้ยงชีพด้วยตนเองและครอบครัว

2.6 การรู้จักขจัดปัญหาต่างๆด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษต่อสังคม

2.7 การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เห็นคุณค่าของเวลา

2.8 การรู้จักปฏิบัติตัวได้ตามกฎเกณฑ์ของสังคมที่ตนเองอยู่

Fontana (1994) อธิบายวิธีการพัฒนาทักษะทางสังคมไว้ดังนี้

1. การสำรวจตนเอง (Self-Examination) เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือสิ่งที่ตนเองเป็น เช่น เป็นคนเชื่องช้า ว่องไว เป็นคนอบอุ่น เปิดเผย ไวต่อความรู้สึก น่าเชื่อถือหรือเห็นแก่ตัวหรือไม่ เป็นต้น การสำรวจตนเองจะช่วยให้ตนเองรับรู้การกระทำของตนเอง ดังนั้นจะเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับการแสดงออกของตนเองใหม่เพื่อให้ดียิ่งขึ้นได้

2. การพัฒนาความคงทน (Consistency) เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญของการมีทักษะทางสังคมที่ดี เนื่องจากความคงทนจะเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดการประนีประนอมระหว่างบุคคล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การควบคุมตนเอง (Self-Control) ในสถานการณ์ที่เกิดปัญหาระหว่างบุคคล การรู้จักควบคุมตนเอง เช่น เมื่อโกรธ การควบคุมตนเอง โดยไม่แสดงว่าตนเองโกรธ แล้วย้อนกลับมาถามตนเอง ว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น จึงเป็นวิธีหนึ่งของการควบคุมตนเองและเป็นการลดความขัดแย้ง

4. ความเป็นอิสระและการกระทำตาม (Independence and Conformity) วิธีการนี้เป็นการฝึกที่จะกระทำตามผู้อื่นที่เรามีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน ในขณะที่ต้องรู้จักมีจุดยืนและยืนหยัดกับความคิดของตนเองหากความคิดของเรานั้นแตกต่างกับบุคคลอื่น โดยต้องไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ทั้งนี้ลักษณะของผู้ที่กระทำตามผู้อื่นและผู้ที่ไม่กระทำตามนั้นมีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

4.1 ผู้กระทำตาม จะมีแนวโน้มของความแน่ใจในตนเองต่ำ มีความละเอียดมากกว่า เชื่อในผู้ที่มีอำนาจมากกว่า ตระหนักถึงสิ่งที่ผู้อื่นคิด และมีความเชื่อมมั่นในตนเองต่ำกว่าผู้ที่ไม่ชอบทำตาม

4.2 ผู้ไม่ชอบทำตามผู้อื่น จะมีแนวโน้มที่เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจ มีเป้าหมายและสามารถใช้ชีวิตโดยไม่สนใจคนอื่นมากกว่าผู้ที่ชอบกระทำตามผู้อื่น

Slavin (2003) อธิบายการพัฒนาทักษะทางสังคมไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การให้สิ่งเสริมแรงที่พึงพอใจต่อพฤติกรรมทางสังคม คือ การให้สิ่งเสริมแรงอย่างเป็นระบบ ต่อพฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้น เช่น การมีพฤติกรรมช่วยเหลือ และแบ่งปันหรือไม่ให้สิ่งเสริมแรงในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น พฤติกรรมรุนแรงหรือพูดจาหยาบคาย เป็นต้น เทคนิคการเสริมแรงจะมีประโยชน์มาก ถ้าฝึกฝนให้คนที่ขาดทักษะทางสังคมให้สังเกตคนที่ได้รับสิ่งเสริมแรงจากพฤติกรรมทางบวก ทั้งนี้การให้สิ่งเสริมแรงทางบวกจะได้ผลดีกว่าการให้สิ่งเสริมแรงทางลบ

2. ตัวแบบ คือ การสังเกตตัวแบบและเรียนรู้ทักษะทางสังคมที่เหมาะสมจากตัวแบบจะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมของตนเองได้อย่างมาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การสอน คือ การสอนทักษะทางสังคมอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้เรียนรู้ ทักษะทางสังคมที่ถูกต้อง การอธิบายว่าทำไมทักษะทางสังคมจึงมีความสำคัญ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้มีการฝึกและติดตามผลลัพธ์ที่ตามมา จะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมได้

จากการรวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคม ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Schinke and Gilchrist (1984 cited in Bloom, 1996) ซึ่งแบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทักษะในการแก้ไขปัญหา ทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว ทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการสอนตนเอง และทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน จากแนวคิดดังกล่าวมีการแบ่งและนิยามองค์ประกอบได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมกับลักษณะประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่าทักษะทางสังคมเป็นทักษะหนึ่งที่จำเป็นของแต่ละคนในการปรับตัวอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้องค์ประกอบของทักษะทางสังคมนั้นสามารถแบ่งออกได้หลายรูปแบบทั้งที่เน้นการทำความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นหรือเน้นที่ทักษะที่จำเป็นโดยการเพิ่มความรู้ที่จำเป็นต่อการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ในการรู้จักแก้ปัญหา รู้จักกฎเกณฑ์ของสังคม การไม่เบียดเบียนผู้อื่น หรือการไม่เห็นแก่ตัว นอกจากนี้ยังต้องฝึกให้บุคคลมีการสำรวจตนเอง ให้มีความอดทนและรู้จักทำตามผู้อื่น โดยรูปแบบของการพัฒนานั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบการสอน การเสนอตัวแบบหรือการให้สิ่งเสริมแรง ดังที่กล่าวมาการมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลนั้น ทักษะทางสังคมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะพัฒนาให้นักศึกษาสามารถสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นได้

แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

ความหมายของสัมพันธภาพ

การดำรงชีวิตของมนุษย์ คือการสร้างสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคม โดยมีการสื่อสารเป็นส่วนช่วยให้สัมพันธภาพได้ดำเนินไปตามเป้าหมาย ซึ่งสัมพันธภาพมาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “Relationship” โดยมีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายของสัมพันธภาพ คือความเกี่ยวข้อง หรือความผูกพันระหว่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักขณา สริวัฒน์ (2544) ให้ความหมายของสัมพันธภาพ คือบุคคลมีความสัมพันธ์กันด้วยการรับรู้ซึ่งกันและกันโดยการสื่อสารทางความคิด ความเข้าใจ เจตคติ และความรู้สึกให้อีกฝ่ายหนึ่งรับทราบโดยผ่านการสนทนา

สุรพล พยอมแย้ม (2548) ให้ความหมายของสัมพันธภาพคือ พฤติกรรมที่บุคคลกระทำต่อกัน โดยทั้งสองฝ่ายต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ

วัชรี ทรัพย์มี (2549) ให้ความหมายของสัมพันธภาพ คือการติดต่อสัมพันธ์โดยมีการเร้าและการตอบสนองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

สาเหตุของการเกิดสัมพันธภาพ

สุรพล พยอมแย้ม (2548) อธิบายสาเหตุของการเกิดสัมพันธภาพว่ามีสาเหตุมาจากความต้องการหลายด้าน ดังนี้

1. ต้องการได้รับความช่วยเหลือ คือ เมื่อเราต้องกระทำสิ่งต่างๆ ในช่วงชีวิต มีหลายสิ่งที่เราสามารถทำได้เอง แต่ในทางกลับกันก็มีอีกหลายสิ่งที่เราไม่สามารถที่จะกระทำเองได้ ดังนั้นจึงทำให้เราต้องสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นที่สามารถช่วยเหลือเราได้ตามความต้องการของเรา

2. ต้องการได้รับการกระตุ้น คือ การที่บุคคลอยู่ร่วมกันมักจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดประสบการณ์ ซึ่งความคิดที่แตกต่างกันจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิดหรือการกระทำใหม่ๆ เกิดขึ้น

3. ต้องการลดความวิตกกังวลหรือความกลัว คือ การที่บุคคลอยู่ร่วมกันจะทำให้รู้สึกมั่นใจมากกว่าการอยู่คนเดียว อีกทั้งในหลายครั้งที่เราจะมีความกังวลหรือกลัวกับสิ่งต่างๆ การที่มีบุคคลอื่นอยู่ร่วมกันจะช่วยให้เกิดความอบอุ่น ปลอดภัยและสามารถช่วยกันแก้ไขปัญหาได้

4. ต้องการได้รับข้อมูลเพิ่มเติม คือ ในขณะที่เราต้องการได้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น แหล่งข้อมูลที่สำคัญรูปแบบหนึ่งก็คือแหล่งข้อมูลจากบุคคล ซึ่งอาจเป็นคนที่มีโอกาสหรือได้รับข้อมูลในส่วนที่เรายังไม่รู้ ซึ่งจะทำให้เราได้รับข้อมูลที่หลากหลายเพิ่มเติม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ต้องการประเมินตนเอง คือ ในหลายครั้งเรามักอยากจะรู้ว่าหากเปรียบเทียบตัวเองกับผู้อื่นแล้วเราเป็นอย่างไร ดังนั้นการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นจะเป็นหารทำให้เรารู้จักและสามารถเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น

ระดับของสัมพันธภาพ

สุรพล พยอมแย้ม (2548) แบ่งระดับของสัมพันธภาพออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความคุ้นเคยด้านความคิด คือการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ มีการสื่อสารที่แสดงถึงความคิด ความเข้าใจของแต่ละฝ่าย เป็นการพูดคุยสื่อสารกัน เช่น เรื่องการเรียน การท่องเที่ยว ความเป็นไปในสังคม เป็นต้น การแลกเปลี่ยนกันทางความคิดเห็นต่าง ๆ จึงเป็นระดับของสัมพันธภาพในระดับแรก โดยความคิดที่มีความคล้ายคลึงกันก็จะเพิ่มสัมพันธภาพให้มีมากขึ้น

2. ระดับความคุ้นเคยด้านร่างกาย คือสัมพันธภาพที่ลึกซึ้งขึ้นจากระดับของความคิด กล่าวคือเมื่อบุคคลมีสัมพันธภาพที่เพิ่มมากขึ้นย่อมมีความใกล้ชิดสนิทสนม การยอมรับระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงตามมาด้วยการจับมือถือแขน การถูกเนื้อต้องตัวเพิ่มขึ้นมา ทั้งนี้ความสัมพันธ์ในระดับนี้ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม ความแตกต่างระหว่างเพศด้วย

3. ระดับความคุ้นเคยด้านความรู้สึกและอารมณ์ คือ ระดับของสัมพันธภาพขั้นสูงสุด เป็นสัมพันธภาพของบุคคลที่มีความคุ้นเคยกันต่างก็รับรู้และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของอีกฝ่าย ในระดับนี้จะมีการเปิดเผย ความรู้สึก ความต้องการของตนเองเพื่อให้อีกฝ่ายได้รับรู้

ความหมายของการช่วยเหลือ

การช่วยเหลือมาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “Helping” โดยมีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

โยธิน ศันสนยุทธ และ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2529) ให้ความหมายของการช่วยเหลือว่าหมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความหวังดีต่อกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธีระพร อุวรรณโณ (2529) ได้ให้ความหมายของการช่วยเหลือว่าหมายถึง พฤติกรรมที่ผู้กระทำกระทำเพื่อให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่น

Brammer (1993) อธิบายความหมายของการช่วยเหลือว่าหมายถึง การแนะนำ ให้คำปรึกษา การให้ข้อมูล หรือการให้ความช่วยเหลือโดยตรงโดยมีกระบวนการในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมาเกี่ยวข้อง เพื่อมีเป้าหมายให้เกิดความเข้าใจถ่องแท้ การปรับชีวิตความเป็นอยู่และพฤติกรรม ช่วยลดความเจ็บปวดทางกายและทางจิตใจ

Michener and DeLemater (1999) กล่าวว่าการช่วยเหลือ หมายถึง การกระทำใดๆที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์หรือยกระดับความผาสุกให้กับบุคคลอื่น

จากการให้ความหมายของการช่วยเหลือสามารถสรุปความหมาย ได้ว่าคือ การกระทำใดๆที่อาจมีรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่มุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลอื่น โดยมีการใช้กระบวนการต่างๆให้เป็นไปตามความตั้งที่ชัดเจนต่อเป้าหมายนั้น

ประเภทของสัมพันธภาพ

นงคราญ ผาสุก (2535) ได้แบ่งประเภทของสัมพันธภาพออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. ความสัมพันธ์ในสังคมที่ใช้ชีวิตร่วมกัน เป็นการติดต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน 2 คน สัมพันธภาพลักษณะนี้จะมุ่งหวังเพื่อสร้างความเพลิดเพลิน ไม่ได้อยู่ในฐานะที่ต้องมีความรับผิดชอบช่วยเหลือกัน

2. ความสัมพันธ์แบบวิชาชีพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์และมีระยะเวลาของความสัมพันธ์ที่แน่นอน มุ่งเป้าหมายที่การให้ความช่วยเหลือตามปัญหาและตามความต้องการของผู้ที่มีปัญหา ซึ่งต้องได้รับการช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้และมีทักษะพิเศษ

สุวนีย์ เกี่ยวกิ่งแก้ว (2544) แบ่งประเภทของสัมพันธภาพออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. สัมพันธภาพใกล้ชิด เป็นความสัมพันธ์ของบุคคลสองคนที่มีความห่วงใยและมีพันธะผูกพันทางใจต่อกัน โดยบุคคลทั้งสองจะมีความนับถือเชื่อใจ รับรู้เรื่องราวที่เป็นส่วนตัวของกันและกัน สัมพันธภาพในลักษณะนี้ได้แก่ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว พี่น้อง เพื่อน เป็นต้น

2. สัมพันธภาพเพื่อการสังคม เป็นสัมพันธภาพที่เป็นการรวมกลุ่มและการอยู่ร่วมกัน เป็นความสัมพันธ์ภายใต้บทบาททางสังคมที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้กรอบของวัฒนธรรม กฎเกณฑ์ ระเบียบที่กำหนดไว้

3. สัมพันธภาพในการประกอบอาชีพ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพและผู้รับบริการ เป็นสัมพันธภาพที่ดำเนินไปโดยยึดถือจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์ มุ่งเน้นที่การให้บริการ ให้ความช่วยเหลือ เป็นสัมพันธภาพที่เริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อสามารถแก้ปัญหาหรือให้บริการสำเร็จลุล่วงไปแล้ว ยกตัวอย่างเช่น สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย เป็นต้น

ปัจจัยสนับสนุนการสร้างสัมพันธภาพ

นงคราญ ผาสุก (2535) ได้กำหนดปัจจัยที่สนับสนุนในการสร้างสัมพันธภาพของพยาบาลไว้ 3 ปัจจัย ดังนี้

1. แรงจูงใจ (Motion) สามารถแบ่งได้ 2 ชนิดได้แก่

1.1 แรงจูงใจทางบวก คือความสนใจในตัวผู้ป่วย ความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย

1.2 แรงจูงใจทางลบ คือ ความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวส่วนตัวของผู้ป่วยหรือทำเพราะเป็นคำสั่งของผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้การสร้างสัมพันธภาพเป็นไปอย่างผิวเผิน น่าเบื่อหน่าย ไม่ได้ประโยชน์

2. ทัศนคติในการสร้างสัมพันธภาพ คือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เราแสดงตอบต่อสิ่งนั้นไปตามความรู้สึก ทั้งนี้ทัศนคติสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้ป่วยได้โดยไม่รู้สึกตัว แม้ว่าจะไม่ได้พูดหรือแสดงออกอย่างชัดเจนก็ตาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การสร้างสัมพันธภาพต้องมีวัตถุประสงค์ มีการวางแผนในการทำงานและดำเนินงาน

สุรพล พยอมแย้ม (2548) อธิบายปัจจัยที่จะพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ดังนี้

1. ความไว้วางใจ หมายถึง ความไว้วางใจซึ่งกันและกันจะเป็นปัจจัยที่ช่วยพัฒนาความสนิทสนม คุ้นเคยกัน โดยการจะทำให้เกิดความไว้วางใจกันได้นั้น บุคคลต้องมีความตั้งใจและความซื่อสัตย์ อาจรวมถึงความมีน้ำใจและปรารถนาที่ดีที่แสดงให้บุคคลอื่นรับรู้

2. ความชอบความพอใจ หมายถึง ความพอใจของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่นจะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสัมพันธภาพ เมื่อบุคคลที่มีความพอใจและประทับใจแล้วก็จะง่ายต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้อีกฝ่ายรู้สึกพอใจเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ต่อไป

3. พลังอำนาจต่าง ๆ หมายถึง อิทธิพลที่มีต่อความคิดความรู้สึกและการกระทำของบุคคลอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่งอาจเป็นไปทั้งการมีอิทธิพลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่นหัวหน้ามีอิทธิพลต่อลูกน้อง หรือการมีอิทธิพลแฝง เช่น คนที่มีชื่อเสียงมีอิทธิพลทางความคิดเมื่อเขาพูดมากกว่าบุคคลที่ไม่มีชื่อเสียง เป็นต้น

ความหมายของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือมาจากคำในภาษาอังกฤษที่ว่า “Helping Relationship” โดยมีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

บุญศรี ปราบณศักดิ์ และ ศิริพร จิรวัฒน์กุล (2538) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพช่วยเหลือว่าหมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล2คน โดยที่เกิดจากความปรารถนาดีที่มีให้กันทั้งแบบฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่าย โดยเป็นกระบวนการสื่อสารที่มีเป้าหมายชัดเจน เพื่อส่งเสริมวุฒิภาวะพัฒนาการของชีวิต ปรับปรุงความสามารถและการเผชิญปัญหาในชีวิต

Watson (1985) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือว่าหมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 คน โดยที่มีความหวังดีและต้องการช่วยเหลือให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Brammer (2003) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือว่าหมายถึง กระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงของคำพูดและท่าทางที่มีหลักในการสนับสนุนให้ผู้ช่วยเหลือและผู้รับการช่วยเหลือพอใจและเติมเต็มความต้องการของพวกเขา โดยสัมพันธภาพนี้จะเน้นไปที่ความรู้สึกของทั้งสองฝ่ายเป็นหลัก

ดังนั้นสามารถสรุปความหมายของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือได้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยมีความปรารถนาดี มีเป้าหมายในการช่วยเหลือ สนับสนุนหรือส่งเสริม เพื่อให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์มากกว่าเดิม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้ความหมายของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือว่า หมายถึงการที่บุคคลมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่นำไปสู่การช่วยเหลือผู้อื่น

วัตถุประสงค์ของการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

นงคราญ ผาสุก (2535) อธิบายวัตถุประสงค์ของการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของพยาบาลไว้ดังนี้

1. เพื่อต้องการให้ผู้ป่วยมีการปรับตัวและคิดแก้ไขปัญหาได้ การสร้างสัมพันธภาพก็เพื่อให้สามารถหาสาเหตุและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยมองเห็นปัญหาของตนเองและทราบปัญหาของตนเอง เพื่อให้สามารถแยกแยะปัญหาได้

3. เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยยอมรับว่าตัวผู้ป่วยเองมีส่วนรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและดูแลตนเอง ให้รู้สึกว่าผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกมีชีวิตชีวาและมีคุณค่าในตนเองมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยหาทางแก้ปัญหา การค้นหาทางออกและตัดสินใจเลือกการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับตนเองที่สุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถต่อสู่กับปัญหาอย่างมีเหตุผล สามารถเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเข้มแข็ง

6. เพื่อช่วยผู้ป่วยให้ลองพฤติกรรมใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหา

7. เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยมีทักษะความสามารถในการติดต่อละสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ ต่อไป

8. เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ป่วย สำหรับกานำมาวิเคราะห์และวางแผนในการให้ความช่วยเหลือต่อไป

หลักสำคัญในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

จารุวรรณ ต.สกุล (2528) อธิบายลักษณะของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไว้ว่าต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. ต้องมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเพื่อการช่วยเหลือให้พัฒนาความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

2. มุ่งเน้นที่การให้ความช่วยเหลือเป็นหลัก เน้นที่การเป็นผู้ให้และไม่เป็นผู้รับ

3. เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน มีการประเมินผลเป็นระยะ หากสัมพันธภาพดำเนินไปไม่ดีหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ พยาบาลจะต้องปรับปรุงรูปแบบของการสร้างสัมพันธภาพเสียใหม่

4. การสร้างสัมพันธภาพต้องนำปฏิกิริยาของผู้ป่วยมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความสามารถในกาอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

5. ความพึงพอใจของพยาบาล ขึ้นอยู่กับว่าผู้ป่วยมีการเรียนรู้และพัฒนาขึ้นอย่างไร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. เป็นสัมพันธภาพที่ต้องมีเริ่มต้นและต้องมีสิ้นสุด ภายหลังจากบรรลุวัตถุประสงค์หรือสิ้นสุดตามระยะเวลาที่กำหนด

นงคราญ ผาสุก (2535) ได้อธิบายหลักสำคัญในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือดังนี้

1. ความเข้าอกเข้าใจ (Empathy) คือความสามารถในการเข้าถึงความรู้สึกของผู้อื่น ทั้งทางด้านความคิด ความเชื่อ ความทุกข์ ปัญหา อารมณ์ ฯลฯ ไม่ใช่เข้าใจเฉพาะคำพูดของผู้อื่นเท่านั้น ต้องรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างเช่นเดียวกับเขา แต่เราต้องไม่เป็นทุกข์ไปกับผู้ป่วย พยาบาลที่มีความเข้าอกเข้าใจจะมีความเข้าใจ คล้อยตามความรู้สึกของผู้ป่วยเพื่อสามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง

2. ความสามารถในการสื่อสารที่ชัดเจน ชี้เฉพาะ การบอกหรือสื่อสารกับผู้ป่วยต้องมีความชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเข้าใจและสามารถสำรวจปัญหา ความรู้สึกของตนเองได้ เพื่อไม่ให้ผู้ป่วยเกิดความสับสน

3. การเผชิญหน้ากับผู้ป่วย คือการหัดให้ผู้ป่วยได้เผชิญกับพฤติกรรมของตนเอง เพื่อเป็นการให้ผู้ป่วยได้หันกลับมาดูพฤติกรรมของตนเอง

4. ความสนใจในปัจจุบัน หมายถึง การมุ่งแก้ปัญหาให้ผู้ป่วยเฉพาะในปัจจุบัน จะได้ผลดีกว่าที่จะไปพูดถึงเรื่องเก่าในอดีตที่ผ่านมา

5. การยอมรับนับถือว่าผู้ป่วยเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งกำลังประสบปัญหา ทำให้เขาเกิดการเจ็บป่วยและอาจไม่อยู่ในสภาวะปกติทั่วไป

6. การแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา คือ การแสดงออกถึงความจริงใจ บอกถึงความรู้สึกของตนเองว่ากำลังรู้สึกอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลให้ชัดเจน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเภทของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

นงคราญ ผาสุก (2535) ได้แบ่งประเภทของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สัมพันธภาพเป็นรายบุคคล คือ การติดต่อปฏิสัมพันธ์ตัวต่อตัวระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย ในระยะเวลาหนึ่งตามที่พยาบาลพิจารณาว่าเหมาะสม โดยมีจุดหมายสุดท้ายเพื่อ ให้ผู้ป่วย เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

2. สัมพันธภาพเป็นกลุ่ม คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลหนึ่งคนกับผู้ป่วยหลายคน โดย จะเน้นที่รูปแบบการรักษา ที่พยาบาลมีบทบาทเป็นผู้นำทางการรักษา

3. สัมพันธภาพโดยไม่มีโครงสร้างแน่นอน เป็นสัมพันธภาพที่ไม่ได้มีการวางแผนไว้ ล่วงหน้า เช่น การพบเจอโดยบังเอิญ เป็นต้น

องค์ประกอบของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

กรรณิการ์ อัศวดรเดชา (2553) แบ่งองค์ประกอบของสัมพันธภาพไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การรับรู้ระหว่างบุคคล (Interpersonal Perception) คือ การรับรู้คุณลักษณะของบุคคลใน ขณะที่เรามีปฏิสัมพันธ์ด้วย เป็นการรับรู้ ลักษณะพฤติกรรม ท่าทาง การแต่งกายต่าง ๆ ของบุคคล ซึ่งเราจะสื่อสารและมีสัมพันธภาพกับบุคคลตามการรับรู้ที่เรามีมากกว่าการสื่อสารกับบุคคลตามที่ เขาเป็นจริงๆ

2. บทบาทและการกำหนดตามบทบาท (Roles and Role Performance) ภายในสังคมนั้นแต่ ละบุคคลมีบทบาทที่แตกต่างกัน ซึ่งบทบาทของแต่ละคนนั้นจะเป็นส่วนที่กำหนดความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล โดยบุคคลจะถูกคาดหวังว่าจะแสดงพฤติกรรมได้ตามบทบาทที่ตนเองเป็น ยกตัวอย่างเช่น บทบาทของการเป็นพ่อ สังคมก็จะคาดหวังให้เรามีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เป็นผู้นำ เลี้ยงดูลูก เป็นต้น การแสดงพฤติกรรมตามบทบาทที่เป็นจะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้าง สัมพันธภาพกับผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ความดึงดูดใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Attraction) คือ ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลหนึ่งรู้สึกกับอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งปัจจัยที่ดึงดูดบุคคลเข้าหากันเช่น รูปลักษณ์ที่น่าประทับใจรวมถึงบุคลิกภาพและนิสัยของบุคคล ความใกล้ชิดระหว่างกัน บุคคลที่มีความใกล้ชิดกันจะมีความดึงดูดกันมากกว่า การชอบซึ่งกันและกันคือ ความรู้สึกชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งก็จะดึงดูดและประเมินบุคคลนั้นในแง่ดี รวมถึงความคล้ายคลึงกันทางทัศนคติ คนที่มีทัศนคติ ความชอบพอที่คล้ายคลึงกันก็จะมีแนวโน้มที่จะดึงดูดกันมากกว่า

บุญศรี ปราบณศักดิ์ และ ศิริพร จิรวัฒน์กุล (2538) ได้แบ่งองค์ประกอบของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การเคารพในผู้อื่น (Respect) คือ การที่บุคคลมีความรู้สึกและแสดงออกถึงการนับถือและเห็นคุณค่าของผู้อื่น

2. การยอมรับ (Acceptance) คือ การที่บุคคลแสดงการยอมรับ เข้าใจในความแตกต่างหรือความผิดปกติต่างๆ ลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่เข้มแข็งและอ่อนแอตลอดจน ความรู้สึกทั้งในทางที่ดีและไม่ดีของผู้อื่น

3. การเห็นใจ เข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) คือ การที่บุคคลมีการแสดงออกถึงการรับรู้ เข้าใจและใส่ใจในความรู้สึก พฤติกรรมของผู้อื่น โดยไม่เอาความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

4. ความเชื่อถือ ไว้วางใจ (Trust) คือ การที่บุคคลมีการแสดงออกถึงความปรารถนาดี ต่อผู้อื่น ทั้งทางวาจาและท่าทางให้บุคคลอื่นรู้สึกปลอดภัย เชื่อถือและไว้วางใจ

5. การดูแลเอาใจใส่ (Caring) คือ การที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจ ใส่ใจและเข้าใจสภาวะต่างๆ ของผู้อื่น พร้อมที่จะช่วยเหลืออย่างจริงใจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุรพล พยอมแย้ม (2548) แบ่งองค์ประกอบของสัมพันธภาพเป็นด้านต่าง ๆ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ร่วมกัน คือการที่แต่ละฝ่ายกำหนดความต้องการของตนเองต่อการมีสัมพันธภาพนั้นๆ เช่น ต้องการการยกย่อง ชมเชย ต้องการความช่วยเหลือ เป็นต้น การกำหนดเป้าหมายที่ตรงกันของทั้งสองฝ่ายจะช่วยให้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ไปพร้อมๆ กันได้

2. ปฏิบัติตามรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกัน คือ การที่แต่ละฝ่ายนั้นมีรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น ครูกับลูกศิษย์ เพื่อนร่วมชั้น พ่อกับลูก เป็นต้น การปฏิบัติตนตามบทบาทของความสัมพันธ์จึงเป็นส่วนหนึ่งของการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

3. การเคารพสิทธิส่วนบุคคล คือการเคารพ ทำความเข้าใจสิทธิของผู้อื่นโดยไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของบุคคลอื่นๆ

4. การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การเลือกวิธีที่จะใช้ในการสื่อสารที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และบุคคลที่เราสื่อสารด้วย กระบวนการสื่อสารสองทางจะเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จตรงกับความต้องการของทั้งสองฝ่าย

5.การแสดงความเอื้ออาทรหรือห่วงใยต่อกัน คือ การแสดงความห่วงใย ความสนใจ เอาใจใส่ ดูแลช่วยเหลือซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญของการมีสัมพันธภาพ

6. ความจริงใจและความซื่อสัตย์ คือ การแสดงออกทางการกระทำและคำพูดที่แสดงออกถึงความจริงใจและซื่อสัตย์ การแสดงออกที่เหมาะสมจะนำไปสู่การให้การยอมรับและมั่นใจของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้การแสดงความจริงใจและความซื่อสัตย์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมเพราะหากเราพูดตรงมากเกินไปอาจเป็นการทำร้ายจิตใจของอีกฝ่ายก็เป็นได้

Brammer (2003) กล่าวถึงองค์ประกอบของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไว้ดังนี้

1. การร่วมรู้สึก (Helper Empathy) คือการที่ผู้ให้การช่วยเหลือ มีความเข้าใจ เข้าถึง ในอารมณ์และความรู้สึกของผู้ที่รับการช่วยเหลือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. มีการแสดงออกที่อบอุ่นและเอื้ออาทร (Helper Warmth and Caring) คือการให้ความรู้สึกที่เป็นมิตร เช่นการยิ้มทักทาย สบตา ให้ความสนใจ เริ่มเป็นฝ่ายพูดคุยก่อน

3. มีความน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ (Helper Openness) คือ การมีเป้าหมายในการทำให้ผู้รับการช่วยเหลือรู้สึกเป็นอิสระ ในการเปิดเผยความคิด ซึ่งสัมพันธ์กับ ความรู้สึกเชื่อถือ ไว้วางใจที่เกิดขึ้นในการสัมพันธภาพต่อกัน

4. การยอมรับนับถือ (Helper Positive Regard and Respect) คือการยอมรับความคิดเห็นโดยการปล่อยให้ผู้รับการช่วยเหลือได้มีโอกาสพูดอย่างเป็นอิสระ ผู้ให้การช่วยเหลือต้องไม่ตัดสินคำพูดหรือแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมา ด้วยการใช้คำพูดที่แสดงออกถึงความร่วมรู้สึกและการยอมรับ

5. การมองเห็นจุดที่สำคัญและมีความเฉพาะเจาะจง (Helper Concreteness and Specificity) คือการที่ผู้ช่วยเหลือมองเห็นรายละเอียดได้อย่างชัดเจนในประเด็นสำคัญ และมีความพยายามที่จะให้ผู้รับการช่วยเหลือสามารถมองเห็นประเด็นนั้นด้วย

6. ความสามารถในการสื่อสาร (Communication Competence) คือ ผู้ให้การช่วยเหลือมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องมีความชัดเจน ในการสื่อสารด้านการช่วยเหลือเพราะเป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

7. มีการตอบสนองอย่างเหมาะสม (Intentionality) คือผู้ช่วยเหลือมีการเลือกวิธีช่วยเหลือตามแบบที่เหมาะสมของแต่ละบุคคลโดยใช้การพิจารณาหรือการประเมินเหตุการณ์ก่อน จึงใช้วิธีที่เหมาะสม

แนวทางการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

การที่บุคคลจะมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ทั้งนี้มีนักวิชาการที่อธิบายถึงปัจจัยที่จะพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไว้ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรรณิการ์ อัศวดรเดชา (2553) อธิบายการจะพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลนั้น สามารถทำได้ด้วยการพัฒนาทัศนคติของบุคคลในการสื่อสารระหว่างกัน ดังนี้

1. การมองในมุมมองของคนอื่น เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลขึ้นอยู่กับการรับรู้ของบุคคลต่อบุคคลที่กำลังสื่อสารด้วย ดังนั้น การพยายามที่จะรับรู้มุมมองของผู้อื่นหรือที่เรียกว่า การเอาใจเขามาใส่ใจเรา จึงเป็นวิธีในการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ทั้งนี้ การพยายามรับรู้มุมมองของผู้อื่นจะเป็นการทำให้เรารู้และเข้าใจมุมมอง ความคิด ความต้องการของผู้อื่นได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้เราสามารถพูดหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลนั้นไว้ได้

2. การสร้างความไว้วางใจ คือความเชื่อมั่นในพฤติกรรมของคนใดคนหนึ่ง โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลนั้นอาจจะแสดงพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดีให้กับเราได้และผลที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการกระทำของเขา ภายใต้เงื่อนไขนี้หากเรายังเชื่อมั่นอยู่ ถึงจะเรียกว่าความไว้วางใจ ดังนั้น การจะสร้างให้บุคคลเกิดความไว้วางใจได้ จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

2.1 การยอมรับ คือการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นโดยไม่ตัดสินหรือพยายามควบคุมผู้อื่น การยอมรับในความแตกต่าง และเชื่อว่าแต่ละคนมีคุณค่าในตัวเอง การยอมรับผู้อื่นจะส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้นเพราะเราจะยอมรับในความสามารถของผู้นั้น เชื่อมั่นในการกระทำของเขาที่จะมีผลต่อเรา

2.2 การเอาใจเขามาใส่ใจเรา คือการพยายามที่จะรู้สึกเหมือนกับอีกฝ่ายหนึ่ง จะเป็นการคาดคะเนว่าอีกฝ่ายคิดอย่างไร

2.3 ความซื่อตรง เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ การมีความซื่อสัตย์ จริงใจจะช่วยให้บุคคลที่สื่อสารกับเรารู้สึกไว้วางใจเรา

3. การใช้การเปิดเผยตนเองที่เหมาะสม คือ คนที่มีลักษณะเปิดเผย ชอบพูดคุย ไม่เงียบขรึม มีความเป็นมิตรจะมีความน่าไว้วางใจ การสื่อสารที่แสดงความรู้สึกของผู้พูดออกมาจะสร้างสัมพันธภาพที่ดียิ่งขึ้น เพราะบุคคลที่ได้ยินจะรับรู้ความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดและสามารถตอบสนองตามสิ่งที่พูดได้ตรงกัน จะทำให้เกิดความไว้วางใจกันมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จรูญ ทองถาวร (2536 อ้างใน ทองทิพภา วิริยะพันธุ์, 2546) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างสัมพันธภาพเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยการใช้เทคนิคการสนทนา ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 วิธีดังนี้

1. การสร้างให้เกิดความอบอุ่นใจ (Rapport) เป็นวิธีการหนึ่งที่จะเป็นการแสดงความมีน้ำใจ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประการคือ

1.1 การสร้างกับตัวผู้ฟัง เป็นการใช้คำพูดท่าทาง สายตา ที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยทักทาย หรือการสัมผัส การจับมือ เป็นต้น

1.2 การสร้างกับสิ่งของ เป็นการชมเชยหรือแสดงความพึงพอใจ ความเป็นกันเองของผู้อื่น เช่น ชมเสื้อผ้า ทรงผม การแต่งตัว เป็นต้น ทั้งนี้ต้องเป็นการชื่นชมจากใจจริง

1.3 การสร้างกับครอบครัว เป็นการพูดคุย ซักถามกับคู่สนทนาเกี่ยวกับ ครอบครัวของเขาในทางที่ดี เช่นการถามถึงลูก โดยแสดงออกถึงความรักความเอ็นดู โดยการสนทนาไม่ควรเป็นการพูดคุยให้คู่สนทนาเกิดความสะเทือนใจ เช่น ถามถึงคู่สมรส หากเขาเพิ่งเลิกกันไป การจะพูดคุยนั้นเราควรมีข้อมูลเบื้องต้นก่อน

2. การเสริมทักษะในการถาม (Asking Skill) เป็นการใช้เทคนิคในการถามเพื่อชวนสนทนาสร้างความสัมพันธ์

2.1 ถามถึงจุดเด่น เป็นการถามและชวนพูดคุยในสิ่งที่คู่สนทนามีความเก่ง มีความถนัด เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เช่น เรียนเก่ง ทำงานเก่ง เล่นกีฬาเก่ง เป็นต้น

2.2 ถามถึงสิ่งที่ชอบ เป็นการถามในสิ่งที่ชอบเป็นพิเศษ หรืองานอดิเรกที่บุคคลผู้นั้นชอบ เช่น อ่านหนังสือ ดูหนัง ท่องเที่ยว เป็นต้น

2.3 ถามเกี่ยวกับสิ่งแปลกใหม่ คือการถามถึงสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน เหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าว อยู่ในกระแส เช่น การเลือกตั้ง การหาเสียง เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4 ถามเพื่อให้ระบายทุกข์ เป็นการถามถึงความเดือดร้อน ไม่สบายใจ เพื่อให้คู่สนทนาได้ระบายความรู้สึกไม่สบายใจ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันถึงจะทำอย่างนี้ได้

3. การเสริมทักษะในการฟัง (Listening Skill) การฟังเป็นเทคนิคหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสร้างสัมพันธภาพ

3.1 เงียบฟังผู้อื่นพูดอย่างสงบ เพื่อให้คู่สนทนารู้สึกว่าตนเองสามารถพูดได้อย่างเต็มที่

3.2 ตอบรับผู้พูดเพื่อแสดงความสนใจ โดยทำได้หลายวิธี เช่น การผงกศีรษะ การออกเสียงตอบรับ การพูดตอบรับ หรือการแสดงท่าทางประกอบ รวมถึงสีหน้าให้กับผู้พูด เช่น พูดเรื่องเศร้า เราก็ควรทำหน้าเศร้า เป็นต้น

4. การทวนคำพูด (Restatement) เพื่อแสดงให้เห็นว่า เรามีความสนใจเนื้อหาที่ผู้พูดพูด

4.1 การทวนคำพูดทุกคำ เป็นการทวนประโยคที่ผู้พูดพูด โดยเปลี่ยนสัพท์นาม ทั้งนี้ การทวนคำพูดทุกคำควรใช้ในบางกรณี ไม่ควรใช้บ่อยจนเกินไปเพราะจะกลายเป็นการล้อเลียนผู้พูด เช่น หากผู้พูดบอกว่า “ผมกำลังมีความทุกข์” การทวนคำพูดเราก็ควรพูดว่า “คุณกำลังมีความทุกข์หรือคะ” เป็นต้น

4.2 การทวนคำพูดเฉพาะบางคำ เป็นการทวนคำพูดที่เหมาะที่จะใช้ได้บ่อยๆ เพื่อเป็นการแสดงความสนใจ เช่น ผู้พูดพูดว่า “ผมกำลังมีความทุกข์เรื่องลูก” การทวนคำพูดสามารถพูดได้ว่า “เรื่องลูก ลูกเป็นอย่างไรคะ” เป็นต้น

ชิษณุ พันธุ์เจริญ และ จรุงจิตร์ งามไพบูลย์ (2552) กล่าวว่า ส่วนสำคัญของการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ กระบวนสื่อสารมีส่วนสำคัญ คือ การเป็นผู้ฟังที่ดี มีการกระตุ้นบุคคลที่จะสื่อสารด้วยให้ได้แสดงความคิดเห็น โดยมีการใช้ทักษะต่างๆอย่างเหมาะสมในการสื่อสาร รวมถึงมีการทำความเข้าใจกับปัญหาและความรู้สึกผู้ที่จะสื่อสารด้วยก่อนที่จะให้ข้อมูลหรือเหตุผลอย่างมีปริมาณที่เหมาะสมในการช่วยเหลือ และมีการสนับสนุนให้ผู้นั้นมีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสาร ควรมีความเข้าใจกระบวนการอย่างถ่องแท้ เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการสื่อสาร โดยมีแนวทางดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ยึดหลักการให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องการจะสื่อสารด้วย เป็นกระบวนการในการทำความเข้าใจกับปัญหาของผู้อื่นให้เกิดความชัดเจน ก่อนที่ดำเนินการช่วยเหลือในลักษณะของการแก้ปัญหา โดยลักษณะของการสื่อสารรูปแบบนี้ ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี มีเจตคติที่ดี มีความใส่ใจกับเรื่องราวที่รับฟัง มีการกระตุ้นให้เกิดการสนทนา เชื่อมโยงปัญหาและจับประเด็นที่สำคัญของปัญหาของผู้ที่สื่อสารด้วยได้

2. เลือกวิธีการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม วิธีการที่สำคัญคือ การให้ข้อมูลและการให้คำปรึกษา และควรมีการสื่อสารแบบสองทางมากกว่าการสื่อสารแบบทางเดียว โดยมีการสอบถามความเข้าใจเป็นระยะเพื่อประเมินความเป็นไปได้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและมีการกระตุ้นให้เกิดการแสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้ถูกกระตุ้นมองเห็นปัญหา หรือรู้ความรู้สึกของตนเองมากขึ้น เกิดการอยากปรับเปลี่ยนแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองด้วยความเต็มใจ หลีกเลี่ยงการสื่อสารในลักษณะของการอบรมสั่งสอนหรือข่มขู่ เพราะการสื่อสารในลักษณะนี้จะทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้านและไม่ปฏิบัติตาม โดยอาจทำให้ผู้ที่สื่อสารด้วยรู้สึกไม่พอใจ หรืออาจไม่แสดงออกใดๆแต่มีความต่อต้านซ่อนอยู่ภายใน

3. เก็บคุณลักษณะที่ดีของผู้สื่อสารไว้ คือ การที่ผู้สื่อสารแต่ละบุคคลอาจมีคุณลักษณะที่เป็นทั้งจุดเด่นหรือจุดด้อยในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนทุกๆด้าน เพราะอาจทำให้ผู้สื่อสารเองรู้สึกอึดอัดและขาดความเป็นตัวของตัวเอง แต่ให้นำคุณลักษณะเด่นมาใช้อย่างสม่ำเสมอให้เกิดประโยชน์ ส่วนด้านที่เป็นจุดด้อย เช่น พูดเร็ว พูดมาก ไม่ค่อยรับฟังผู้อื่น เสียงดัง ก็ค่อยๆปรับไปเท่าที่จะทำได้ จนเกิดความสมดุล ส่วนสำคัญที่สุดคือการนำมาใช้ได้ถูกกาลเทศะ โดยที่ยังมีความเป็นตัวของตัวเองก็จะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ดียิ่งขึ้น

4. การให้ความสำคัญของการสร้างสัมพันธภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้ที่สื่อสารด้วยมีความสำคัญที่จะทำให้กระบวนการสื่อสารประสบผลสำเร็จ หากมีการเริ่มต้นสัมพันธภาพที่ดีได้ จะทำให้กระบวนการสื่อสารมีความลื่นไหลมากขึ้น โดยที่ผู้สื่อสารต้องตระหนักถึงความสำคัญโดยมีการทำอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดการสื่อสาร มิใช่ทำแค่ตอนเริ่มต้น โดยเริ่มต้นจากการทักทาย มีการแนะนำตนเองและพูดคุยเรื่องทั่วไป โดยให้ความเป็นกันเอง มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหา พร้อมที่จะช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องแม้การสื่อสารได้สิ้นสุดลงแล้ว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. เปลี่ยนจากการเป็นผู้พูดมาเป็นผู้ฟังที่ดี คือ การสื่อสารที่เกิดจากการเป็นผู้พูดมากกว่าการเป็นผู้ฟังเป็นลักษณะของการยึดตัวผู้สื่อสารเป็นศูนย์กลาง อาจเกิดจากความคุ้นเคยในการเป็นฝ่ายพูดเพื่อให้ข้อมูล ให้ความรู้หรือชี้แจงเหตุผลโดยมีเจตนาให้ผู้อื่นได้มีความเข้าใจตามที่ตนเองคิดว่าถูกต้องเหมาะสม จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวคิดจากการเป็นผู้พูดมาเป็นผู้ฟังที่ดี ซึ่งต้องมีทักษะในการฟังด้วยความใส่ใจ กระตุ้นให้ผู้อื่นได้พูด เปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่เป็นส่วนลึก จึงจะนำไปสู่ความเข้าใจที่แท้จริง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติอย่างเต็มใจทำให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยตนเอง นอกจากนี้ภาษากายของผู้สื่อสารเองควรมีความเหมาะสม ทั้งท่าทาง แววตา สีหน้าและการสัมผัส ซึ่งหากมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะให้ความช่วยเหลือและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มักจะเกิดขึ้นและแสดงออกได้เองอย่างเป็นธรรมชาติ

6. การเลือกใช้ทักษะในการสื่อสารให้เหมาะสม ผู้สื่อสารควรมีการทำความเข้าใจและเลือกใช้ทักษะในการสื่อสารที่เหมาะสม ซึ่งลักษณะของแต่ละบุคคลและสถานการณ์ที่อยู่ตรงหน้าอาจแตกต่างกัน เช่น การสื่อสารขณะที่ผู้อื่นกำลังมีอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ ควรหลีกเลี่ยงการตอบโต้หรือชี้แจงเหตุผล จนกว่าจะเข้าใจความรู้สึกและทราบเหตุผลที่แท้จริง โดยต้องอาศัยความอดทน หากเป็นการสื่อสารขณะที่ผู้อื่นอารมณ์ เสียใจหรือมีอาการฟูมฟาย ผู้ที่สื่อสารต้องมีความไวในการทำความเข้าใจกับความรู้สึกของผู้อื่น หลีกเลี่ยงการปลอบโยนโดยไม่จำเป็นและไม่เปลี่ยนประเด็นในการสนทนา การสื่อสารตามสถานการณ์จำแนกได้เป็น สถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์วิกฤต การสื่อสารทั่วไปสามารถใช้ทักษะการสื่อสารได้ตามความเหมาะสม แต่ในสถานการณ์วิกฤตหรือคับขัน มาว่าจะเป็นข่าวร้าย หรือการเกี่ยวข้องกับการสูญเสีย และการรับมือกับผู้ที่มีความไม่พอใจต้องอาศัยทักษะที่ดีในการสื่อสารเพราะมีความละเอียดอ่อนในด้านอารมณ์มาเกี่ยวข้อง

7. การให้ความสำคัญกับความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคลที่สื่อสารด้วย คือ ผู้สื่อสารควรให้ความสำคัญและต้องพยายามทำความเข้าใจ มีการให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมไม่มากหรือเร็วเกินไปเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนมากขึ้น มีการใช้ทักษะสะท้อนอารมณ์ให้ตรงกับความรู้สึกและอารมณ์ของผู้ที่สื่อสารด้วย หากใช้ได้เหมาะสม จะทำให้สัมพันธภาพที่มีต่อกันดีขึ้นเพราะผู้ที่สื่อสารด้วยจะรู้สึกว่ามีความเข้าใจ และนำไปสู่การเล่าเรื่องราวอย่างเปิดเผยเพิ่มมากขึ้น

8. มีการทำความเข้าใจกับปัญหาหรือความรู้สึก คือ ผู้สื่อสารควรมีการทำความเข้าใจกับปัญหาและความรู้สึกอย่างถ่องแท้ โดยมีการฟังอย่างใส่ใจ มีการเก็บข้อมูล ซึ่งมีการใช้ระยะเวลาใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การทำให้ปัญหาเกิดความชัดเจนก่อน ไม่รีบด่วนตัดสิน เพื่อเชื่อมโยง และสรุปประเด็นได้อย่างถูกต้องเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่อไป

9. การสนับสนุนและช่วยเหลือให้เกิดการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนในการแก้ปัญหาที่ไม่ควรทำหน้าที่โดยตรงในการแก้ปัญหาให้ เพราะการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์มีความแตกต่างตามบริบทของเรื่องนั้นๆ การตัดสินใจให้ผู้อื่นจึงไม่เกิดประโยชน์และผลดี รวมทั้งนำไปปฏิบัติได้ยากอาจให้เกิดผลเสีย ควรมีการสื่อแบบเพื่อนคู่คิด ช่วยสนับสนุนและช่วยเหลือให้เกิดความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองโดยใช้ความต่อเนื่องในการทำความเข้าใจปัญหา ความรู้สึก รวมทั้งมีการกระตุ้นให้เขาคิดเอง ช่วยเหลือในข้อมูลที่ขาดหายและเชื่อมโยงให้เกิดช่องทางในการแก้ไขปัญหาในที่สุด แต่มีคนจำนวนไม่น้อยที่ต้องการแค่ให้มีบุคคลช่วยรับฟังปัญหาหรือช่วยให้เกิดความกระจ่างของปัญหาเท่านั้น

10. หลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลที่มากจนเกินไป มีผู้สื่อสารจำนวนไม่น้อยที่มีลักษณะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง จากความเป็นผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์สูง มีข้อมูลมาก ต้องมีความตระหนักก่อนที่จะรีบเร่งให้ข้อมูล ควรมีการทำความเข้าใจประเด็นปัญหาให้ชัดเจนเสียก่อน การให้ข้อมูลหลังจากรู้ประเด็นปัญหาที่ชัดเจน ก็ไม่ควรให้ข้อมูลมากเกินไป เพราะอาจทำให้เกิดความสับสน หรือเพิ่มความกังวลใจ แต่ควรเป็นการให้ข้อมูลแบบลักษณะของการสนองตอบต่อคำถามเพื่อประกอบเป็นส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาเท่านั้น โดยการใช้น้ำเสียงขณะสื่อสารควรเหมาะสมกับข้อมูลและสอดคล้องกับความรู้สึก ทำให้เกิดการรับรู้ได้ถึงความเข้าใจ เห็นใจ และห่วงใย

วิจิตร อาวะกุล (2542) ได้กล่าวถึงวิธีในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นไว้ ดังนี้

1. การเห็นคุณค่าของผู้อื่น โดยการมีทัศนคติว่าทุกคนมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และมีความสำคัญมากกว่าทรัพย์สิน เงินทอง การมีทัศนคติเช่นนี้จะทำให้เกิดการให้เกียรติ ยกย่องซึ่งกันและกัน

2. การเป็นคนถ้อยทีถ้อยอาศัย หมายถึงการเป็นคนประนีประนอม เอาใจเขามาใส่ใจเรา เห็นอกเห็นใจผู้อื่น พฤติกรรมเหล่านี้จะทำให้ผู้อื่นมีความรู้สึกสบายใจเมื่ออยู่กับเรา อีกทั้งบุคคลอื่นก็จะปฏิบัติเช่นนี้กับเราด้วยเช่นกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ใช้คำพูดที่มีความสนิทสนมและพูดสุภาพไพเราะ มีหางเสียง เพื่อสร้างความใกล้ชิดสนิทสนม

4. การแสดงบทบาทที่เหมาะสม บุคคลควรจะแสดงบทบาทที่ตนเองเป็นให้เหมาะสม ตามบทบาท หน้าที่ที่เป็น เช่นการเป็นผู้บริหาร ก็ควรมีท่าทีที่สภาพ การนั่ง การยืน หรือเดินควรจะเป็นไปด้วยความสุขุม เรียบร้อย เป็นต้น

5. แก้ไขและปรับปรุงตนเองก่อนที่จะแก้ไขผู้อื่น สิ่งที่สำคัญคือเราต้องพยายามปรับปรุงตัวเองและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นดีกว่าที่จะรอให้บุคคลอื่นปรับตัวเข้าหาตัวเรา

6. การหลบหน้าหรือหนีหน้าตลอดจนการทักทายอย่างเสียไม่ได้กับคนที่เรารู้จักจะเป็นการทำลายสัมพันธภาพระหว่างกัน

7. การรู้จักเข้าสังคม ค้นหาเพื่อนใหม่ พูดคุยด้วยความเป็นมิตร พยายามหลีกเลี่ยงการขัดแย้งโต้เถียง ทะเลาะวิวาทระหว่างกัน

8. ฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่มีความกระฉับกระเฉง มีความร่าเริงมีชีวิตชีวา เพราะคนที่มีลักษณะเช่นนี้จะมีเสน่ห์ น่าคบหา ในขณะที่บุคคลที่เฉื่อยชา เซื่องซึม จะทำให้ผู้อื่นรู้สึกไม่อยากเข้าใกล้ ไม่มีเสน่ห์ ไม่สามารถสร้างความรู้สึกประทับใจให้กับผู้อื่นได้

9. การเรียนรู้วิธีที่จะเข้าหาผู้อื่น รู้จักปฏิบัติตนเข้ากับผู้อื่น

10. ต้องมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา สิ่วไหนถูกก็คือถูก สิ่งไหนผิดก็คือผิด ทั้งนี้เรามักจะมีปัญหาเมื่อเราเจอบุคคลที่เรารู้สึกดีเรามักจะเห็นดีเห็นงามไปกับเขาถึงแม้ในบางเรื่องเป็นเรื่องที่ผิด ในขณะที่หากพบคนที่เรารู้สึกไม่ดีเราก็มักจะมีอคติ และเห็นสิ่งที่เขาทำนั้นไม่ดีเสมอ

11. คำนึงถึงปัจจัยที่ผู้อื่นชื่นชอบ ทั้งนี้แต่ละบุคคลมีความชอบไม่เหมือนกัน บางคนต้องการความรัก ความให้เกียรติ ชื่อเสียงเกียรติยศ เราจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้เพื่อให้สามารถสร้างสัมพันธภาพได้อย่างถูกต้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

12. เห็นคุณค่าของความคิดเห็นของผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้เกียรติและเห็นคุณค่าของผู้อื่น หากบุคคลที่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจะนำไปสู่ความขัดแย้งและทำลายความสัมพันธ์

13. การสร้างบรรยากาศเป็นสิ่งสำคัญ การมีบรรยากาศที่ตึงเครียดหรือเฉื่อยชาจะทำให้รู้สึกอึดอัด ไม่สนุก ดังนั้นควรสร้างบรรยากาศที่สนุกสนาน สดชื่น พยายามหลีกเลี่ยงการพูดหรือแสดงออกที่รุนแรงเพื่อไม้ให้เสียบรรยากาศ การยิ้ม เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้บรรยากาศดี มีความผ่อนคลาย สดใส และเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีด้วย

14. ให้ความสำคัญกับคุณค่าทางจิตใจมากกว่าวัตถุ การรู้จักชื่นชม เอาใจเขามาใส่ใจเรามากกว่าการเน้นวัตถุเงินทองจะช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน

15. สร้างนิสัยสนุกสนาน ร่าเริง การฝึกตนเองให้เป็นคนอารมณ์ดี มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน รู้จักพูดคุย ทักทาย จะทำให้บุคคลที่อยู่รอบข้างผ่อนคลาย อยากเข้าใกล้

16. ทำให้ผู้อื่นรู้สึกว่าชอบเขา เนื่องจากทุกคนต้องการการเป็นที่รักของผู้อื่น ต้องการการชื่นชม รักใคร่ ดังนั้นการหมั่นชื่นชม ยกย่องและให้ความสำคัญของผู้อื่นจะเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ทั้งนี้การยกย่อง ชื่นชมนั้นต้องทำด้วยความจริงใจ ไม่เสแสร้ง

17. อย่าเป็นผู้สร้างความอึดอัดให้กับผู้อื่น บางคนเป็นคนเจ้าระเบียบมาก ๆ รักความสะอาดมากเกินไปหรือในทางตรงกันข้ามผู้ที่ชอบสูบบุหรี่ พูดเสียงดัง ชอบทำสกปรก เลอะเทอะก็จะสร้างความรำคาญและความอึดอัดให้กับผู้อื่น ซึ่งจะเป็นการทำลายสัมพันธภาพไปด้วย

18. ไม่นินทา ว่าร้ายผู้อื่น โดยควรเปลี่ยนเรื่องที่พูดคุยนินทา เป็นการพูดที่สร้างสรรค์ เช่น การพูดเรื่องขำขัน เรื่องสนุกสนาน แต่ในบางกรณีที่เป็นการนินทาในทางบวกเพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนา ก็ควรพูดเสริมบ่างตามสมควร

19. รู้จักให้อภัย คือ ทุกคนสามารถผิดพลาดได้ทั้งตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ การรู้จักให้อภัยจะช่วยลดความบาดหมาง ทะเลาะ อีกทั้งหากเราเป็นผู้ที่กระทำผิดต้องรู้จักขอโทษ เพื่อรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ให้ดีดังเดิม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

20. ความคล้อยตามเห็นด้วย ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นการหลีกเลี่ยงการโต้แย้งถกเถียงจะทำให้เกิดความบาดหมาง

Norton (1986) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ โดยเน้นการมีทักษะการสื่อสารไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นคำพูด น้ำเสียง ท่าทางต่าง ๆ และพิจารณาดูว่าพฤติกรรมของตนเองนั้นเป็นไปตามคุณลักษณะของทักษะการสื่อสารในการสร้างสัมพันธภาพ เช่น ความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ ความเอาใจใส่ เข้าใจในตัวอื่นหรือไม่

2. วิเคราะห์ตนเองว่าตนเองมีระดับของความน่าเชื่อถือไว้วางใจ การเข้าถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการดูแลเอาใจใส่หรือไม่เพียงใด การหมั่นสังเกต วิเคราะห์รวมถึงรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นจะทำให้เข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองต่อไป

สุพร เกิดสว่าง (2542) ได้อธิบายขั้นตอนของการสร้างสัมพันธภาพไว้ 5 ขั้นตอนได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 เกิดความรู้สึก สนใจ ถูกใจ หมายถึง เมื่อบุคคลจะเริ่มสร้างสัมพันธภาพนั้น บุคคลมักจะเริ่มต้นที่ความสนใจ ถูกใจหรือชื่นชมบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจจะมาจากปัจจัยหลายอย่าง อาทิเช่น รูปร่างหน้าตา ซึ่งเป็นภาพแรกที่เราได้รับรู้ คนที่มีรูปลักษณ์ดีก็จะมีบุคคลให้ความสนใจอยากคบหามากกว่า คนที่รูปร่างหน้าตาไม่ดี บุคลิกภาพ กิริยาท่าทางการพูดจา ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลได้รับความสนใจจากผู้อื่น ความเหมือนหรือคล้ายคลึงกับตนเอง เช่นมีความชอบกีฬางานอดิเรกเหมือนกัน หรือคนที่มีความสนใจคล้ายๆ กัน ก็จะทำให้ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น ในทางกลับกัน บุคคลที่มีความแตกต่างก็อาจเป็นการเพิ่มจุดน่าสนใจได้ เช่น คนที่มีอารมณ์ขันมักจะได้รับความสนใจจากบุคคลที่มีความเคร่งเครียด นอกจากนี้บุคคลที่มีจุดเด่นเป็นพิเศษ เช่น เป็นนักกีฬาเหรียญทอง เป็นศิลปินยอดนิยม ก็จะเป็นจุดที่ทำให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การเริ่มต้นสนทนา ขั้นตอนนี้อาจเป็นเรื่องยากสำหรับบางคนที่ต้องสนทนากับบุคคลที่ไม่รู้จัก ในขณะที่บางคนอาจจะเป็นเรื่องง่ายๆ โดยการเริ่มต้นสนทนาต้องไม่ควรเริ่มจากการถามเรื่องส่วนตัว เพราะอาจทำให้อีกฝ่ายหนึ่งไม่สบายใจ จึงควรเริ่มสนทนาด้วยประเด็นทั่วๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไป เช่น พูดถึงเรื่อง ดินฟ้าอากาศ หรือพูดถึงบุคคลอื่นเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเข้ากับประเด็นที่จะสนทนาจริงๆ เป็นต้น

สิ่งสำคัญของขั้นตอนนี้คือการแนะนำตัว ซึ่งถือเป็นมารยาทสากล การแนะนำตัวนอกจากจะเป็นการทักทายและทำความรู้จักกันแล้ว ยังเป็นการให้ความสำคัญกับบุคคลที่เราสนทนาด้วย เพราะจะเป็นการแสดงว่า เราเห็นเขาเป็นคนสำคัญ เป็นบุคคลที่มีความคู่ควรที่จะคบค้าสมาคม และจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การสนทนาต่อเนื่อง จะเป็นขั้นตอนที่ทำให้การเริ่มต้นสนทนามีความต่อเนื่อง ซึ่งต้องเริ่มจากการสนทนาในเรื่องเบาๆ คู่สนทนารู้สึกปลอดภัยจากความขัดแย้ง เช่น เรื่องสถานที่ท่องเที่ยว การปลูกต้นไม้ การเล่นกีฬา ทั้งนี้ต้องพยายามถามถึงความสนใจของอีกฝ่ายและพูดคุยในเรื่องที่เขาสนใจ โดยไม่ควรนำเรื่องหนักๆ มาพูด เพราะอาจทำให้อีกฝ่ายรู้สึกรำคาญและอึดอัด ซึ่งจะทำให้เป็นการยากที่จะรักษาการสนทนาให้มีความต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 4 การรักษาสัมพันธภาพให้ยืนยาว ต้องมีการเปิดเผยตัวเองเพิ่มมากขึ้นและเข้าใจจิตใจ อารมณ์ ความสนใจ ความชอบ และแนวคิดของอีกฝ่ายหนึ่งมากพอสมควร โดยไม่ทำในสิ่งที่เขาไม่ชอบ ยอมรับทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่ไม่ดีของอีกฝ่ายหนึ่ง พร้อมทั้งปรับตัวให้เข้ากันได้พอดี สามารถแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก ที่มีต่อบุคคลและเหตุการณ์ต่างๆ ได้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ต้องรู้จักควบคุมตนเอง โดยเฉพาะอารมณ์ที่เกิดจากการกระทำของบุคคลอีกฝ่าย ทั้งนี้การจะรักษาสัมพันธภาพให้ยืนยาว คู่สนทนาต้องเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ พึ่งช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ 5 การเลิกล้มหรือเสื่อมคลายความสัมพันธ์ เป็นการยุติหรือลดระดับความสัมพันธ์ โดยสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการล้มเลิกหรือเสื่อมคลายความสัมพันธ์ได้แก่ การไม่ยอมรับ หรือรู้สึกรำคาญต่อพฤติกรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง การไม่สนใจต่อความคิด ความรู้สึกหรืออารมณ์ของอีกฝ่าย ลดการปรึกษาหารือ ลดการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกระหว่างกัน รวมถึงติดต่อสื่อสารกันน้อยลง เกิดความสนใจผู้อื่นมากกว่า

ทั้งนี้สาเหตุที่นำไปสู่การเลิกล้มความสัมพันธ์นั้น อาจเกิดจากปัจจัยหลายปัจจัย ดังเช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่เร็วเกินไป ซึ่งบุคคลยังไม่รู้จักกันดีพอ การสื่อสารที่ไม่ดี โดยมีการสื่อสารทาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลบมากกว่าทางบวก มีความคิด อารมณ์ ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การดำเนินชีวิต ทัศนคติ ความสนใจที่แตกต่างกัน ตลอดจน ความไม่ซื่อสัตย์ ไม่จริงใจต่อกัน หรือไม่มีผลประโยชน์ร่วมกัน

นงคราญ ผาสุก (2535) ได้อธิบายสิ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในการสร้างสัมพันธภาพดังนี้

1. ต้องมีการวางแผนและตั้งวัตถุประสงค์ ในการติดต่อ ปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ดังนั้น พยาบาลต้องคิดล่วงหน้าว่าจะพบกับผู้ป่วยด้วยเรื่องอะไร จะสนทนาอย่างไร และใช้เทคนิคอย่างไรในการสนทนากับผู้ป่วย

2. การยอมรับ พยาบาลต้องยอมรับจุดอ่อนและส่วนที่ไม่ดีของตนเอง พยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น นอกจากนี้ต้องยอมรับผู้ป่วย ยอมรับในความเป็นคนของผู้ป่วย ให้เกียรติและสิทธิเสรีภาพ ยอมรับพฤติกรรม ความแตกต่างของแต่ละคน

3. มีความเสมอต้นเสมอปลาย พยาบาลต้องมีความสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้ป่วยเกิดการเรียนรู้ทั้งทางความคิด การกระทำและทัศนคติ ความสม่ำเสมอไม่ใช่เพียงอารมณ์เท่านั้น ยังรวมถึงการปฏิบัติงานต่างๆ หากจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรควรแจ้งให้ผู้ป่วยทราบก่อนทุกครั้ง ความสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้ป่วยเกิดความมั่นคงและไว้วางใจในการรักษา

4. มีอารมณ์ที่จะช่วยเหลือ มีความเมตตา จริงใจอดทนต่อการรอคอย ดังนั้นพยาบาลไม่ควรคาดหวังว่าผู้ป่วยจะตอบรับสัมพันธภาพโดยทันที

5. พยาบาลต้องไม่ใช้ความรู้สึกและความคิดส่วนตัวไปตัดสินผู้ป่วย

6. การสร้างสัมพันธภาพต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ป่วยเท่านั้น ไม่เอาความรู้สึกส่วนตัวหรือเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง

7. ใช้วิธีทางของการติดต่อ พยาบาลต้องเลือกช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วยทั้งภาษาพูดและไม่ใช่ภาษาพูดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้ความช่วยเหลือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ความจริงใจ พยาบาลต้องมีความจริงใจ ไม่มีการเสแสร้างแสดงบทบาทหรือแม้แต่ขณะที่สนทนากับผู้ป่วยก็ต้องรับฟังด้วยความสนใจ

จากการรวบรวมแนวคิดเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดของ บุญศรี ปราบณศักดิ์ และ ศิริพร จิรวัฒน์กุล (2538) ซึ่งได้แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ การเคารพในผู้อื่น การยอมรับ การเห็นใจ เข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น ความเชื่อถือไว้วางใจ และการดูแลเอาใจใส่ จากแนวคิดดังกล่าวมีการแบ่งและนิยามองค์ประกอบได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมกับลักษณะประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อการช่วยเหลือทางสังคม เป็นการดำเนินสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ที่แตกต่างกันตามลักษณะของสัมพันธภาพ โดยมีการใช้กระบวนการด้านการสื่อสารเป็นส่วนสำคัญ ตั้งแต่การเริ่มสัมพันธภาพ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้ให้การช่วยเหลือ ที่เอื้อต่อการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ที่จะนำไปสู่การเข้าถึงอารมณ์ ความรู้สึกและมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในตัวบุคคลที่รับการช่วยเหลือ โดยหากนักศึกษาพยาบาลมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ที่จะช่วยเหลือหรือมีความปรารถนาดีต่อบุคคลอื่น จะทำให้เรามั่นที่จะเรียนรู้และสนใจที่จะฝึกฝนตนเอง ให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทางการใช้ทักษะในการสื่อสาร การรู้จักฝึกที่จะเป็นผู้ฟัง มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม ทั้งภาษาพูดและภาษากาย ที่แสดงออกถึงความเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น นำไปสู่การประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างแท้จริงและยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวิมล จอดพิมาย (2537) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 190 คน พบว่า นักศึกษาพยาบาลจำนวนร้อยละ 77.4 มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองในขณะที่นักศึกษาพยาบาลจำนวนร้อยละ 22.6 มีความเชื่ออำนาจภายนอกตนเอง โดยยังพบอีกว่า นักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(คะแนนสะสมอยู่ในกลุ่มเรียนดี) สูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตนเอง (คะแนนสะสมอยู่ในกลุ่มเรียนปานกลาง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของความเชื่ออำนาจภายในตนเองสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุทธิพร บุญส่ง (2538) ได้ศึกษาทักษะทางสังคมของนักศึกษาภายหลังศึกษาวิชาทักษะชีวิตและสังคมในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 207 คนผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีระดับทักษะทางสังคมมากกว่านักศึกษาเพศชาย และมีความแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ด้านการเคารพต่อระเบียบวินัยของตนเองและหมู่คณะ และด้านการช่วยเหลือผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัฒนา เตชะโกมล (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 800 คน จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ได้แก่ ระดับผลการเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย ระดับชั้นเรียน และความวิตกกังวล โดยพบว่านักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนที่สูงมีระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีผลการเรียนสำเร็จสูง มีระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองที่สูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอมอร งามธรรมนิตย์ (2546) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น พยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 300 คน พบว่า พยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนในระดับสูง จะมีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับที่สูงกว่าพยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรรณภา สาโรจน์ (2551) ได้ศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นจิตอาสา จำนวน 413 คน กรณีศึกษาในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์จากโรงเรียน การสนับสนุนทางสังคมแก่วัยรุ่นจิตอาสาด้านข้อมูลข่าวสารจากโรงเรียน จำนวนพี่น้อง ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความเชื่ออำนาจภายในตนกับพฤติกรรมของบุคคล โดยรวบรวมงานวิจัยในสาขาจิตพฤติกรรมสาสตร์ที่เกี่ยวข้อง จำนวน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

37 ชิ้น โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาถึง ข้าราชการสูงวัย ที่มีอายุระหว่าง 12 – 60 ปี จำนวน 23,360 คน พบว่า บุคคลที่มีผลการเรียนไม่ดี จะมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองต่ำ ในขณะที่บุคคลทีมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองต่ำ ก็จะมีระดับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองสูง

พัชรพร ปฏิกรณ์ (2554) ได้ศึกษาสุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้โดยการนำตนเองและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 610 คน พบว่า มีการเรียนรู้โดยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตอยู่ในระดับสูง และการเรียนรู้โดยการนำตนเองมีอิทธิพลกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตด้านภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร เพศ ระดับการศึกษาชั้นปีที่ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตด้านอาชีพของบิดาที่ประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีอิทธิพลกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุระพรรณ พนมฤทธิ์ ศุกร์ใจ เจริญสุข และ นันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา (2554) ได้ศึกษาการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยบรมราชชนนี พะเยา จำนวน 156 คน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกันส่งผลให้มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่ามีระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยดีและพอใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Nerguz, Serin and Sahin (2010) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจภายในตนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 380 คน พบว่านักศึกษาเพศชายมีระดับความเชื่ออำนาจภายในตนมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขณะที่ นักศึกษาที่มีรายได้อยู่ในระดับสูงมีระดับความเชื่ออำนาจภายในตนมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ในระดับปานกลางและระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งนักศึกษาที่อาศัยอยู่กับครอบครัวระหว่างเรียนมีระดับความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่านักศึกษาที่อาศัยในหอพักและเช่าบ้านอาศัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Azizreza and Maryam (2011) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจในตนที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในประเทศอิหร่าน โดยกลุ่มอย่างเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย Shahid Beheshti จำนวน 370 คน พบว่า ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์ (r = 0.121) ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการให้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิด ในการทำวิจัยเรื่อง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งจากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีการอธิบายถึงปัจจัยส่วนบุคคลกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือนั้นค่อนข้างน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลในประเด็นอื่นที่ใกล้เคียงกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถอธิบายได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า เพศ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา และ อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมช่วยเหลือ สอดคล้องกับ พัชรพร ปฏิกรณ์ (2554) ที่ศึกษาสุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้โดยการนำตนเองและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 610 คน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตด้านภูมิลำเนาที่อยู่กรุงเทพมหานคร เพศ ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตด้านอาชีพของบิดาที่ประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีอิทธิพลกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการศึกษาของ วรรณภา สาโรจน์ (2551) ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นจิตอาสา จำนวน 413 คน กรณีศึกษาในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้นจากผลการศึกษาที่ค้นพบผู้วิจัยสามารถสรุปปัจจัยส่วนบุคคลที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ได้แก่ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนาและ อาชีพของบิดา นอกจากปัจจัยข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยเห็นสมควรเพิ่มปัจจัยส่วนบุคคลที่น่าจะนำมาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมและสามารถอธิบายเชื่อมโยงกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือได้มากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย ระดับชั้นปีที่ศึกษา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกรดเฉลี่ยสะสม สถานภาพการครองคู่ของบิดา อาชีพมารดา การเข้าร่วมกิจกรรม สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม การเข้าร่วมชมรม

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตนของเอมอร งามธรรมนิตย์ (2546) ที่ศึกษาความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 300 คน พบว่า พยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนในระดับสูง จะมีความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับที่สูงกว่าพยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความเชื่ออำนาจภายในตนกับพฤติกรรมของบุคคล โดยรวบรวมงานวิจัยในสาขาจิตพฤติกรรมสาสตร์ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 37 ชิ้น โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาถึง ข้าราชการสูงวัย ที่มีอายุระหว่าง 12 – 60 ปี จำนวน 23,360 คน พบว่า บุคคลทีมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองต่ำ ก็จะมีระดับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองสูง ผู้วิจัยเห็นว่าความเชื่ออำนาจในตนน่าจะมีส่วนที่เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล โดยบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูงน่าจะมีพฤติกรรมการแสดงออกทั้งการเรียนและการปฏิบัติงานที่ดีกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ ดังนั้นความเชื่ออำนาจในตนเองจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นักศึกษาพยาบาลควรจะต้องมี

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองพบว่า พัชรพร ปฏิกรณ์ (2554) ได้ศึกษาสุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้โดยการนำตนเองและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 610 คน พบว่า การเรียนรู้โดยการนำตนเองมีอิทธิพลกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองน่าจะมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลด้วยเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง มาเป็นตัวแปรในการศึกษากับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ทักษะทางสังคม เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าอาจมีส่วนที่เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากการที่นักศึกษาพยาบาล มี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

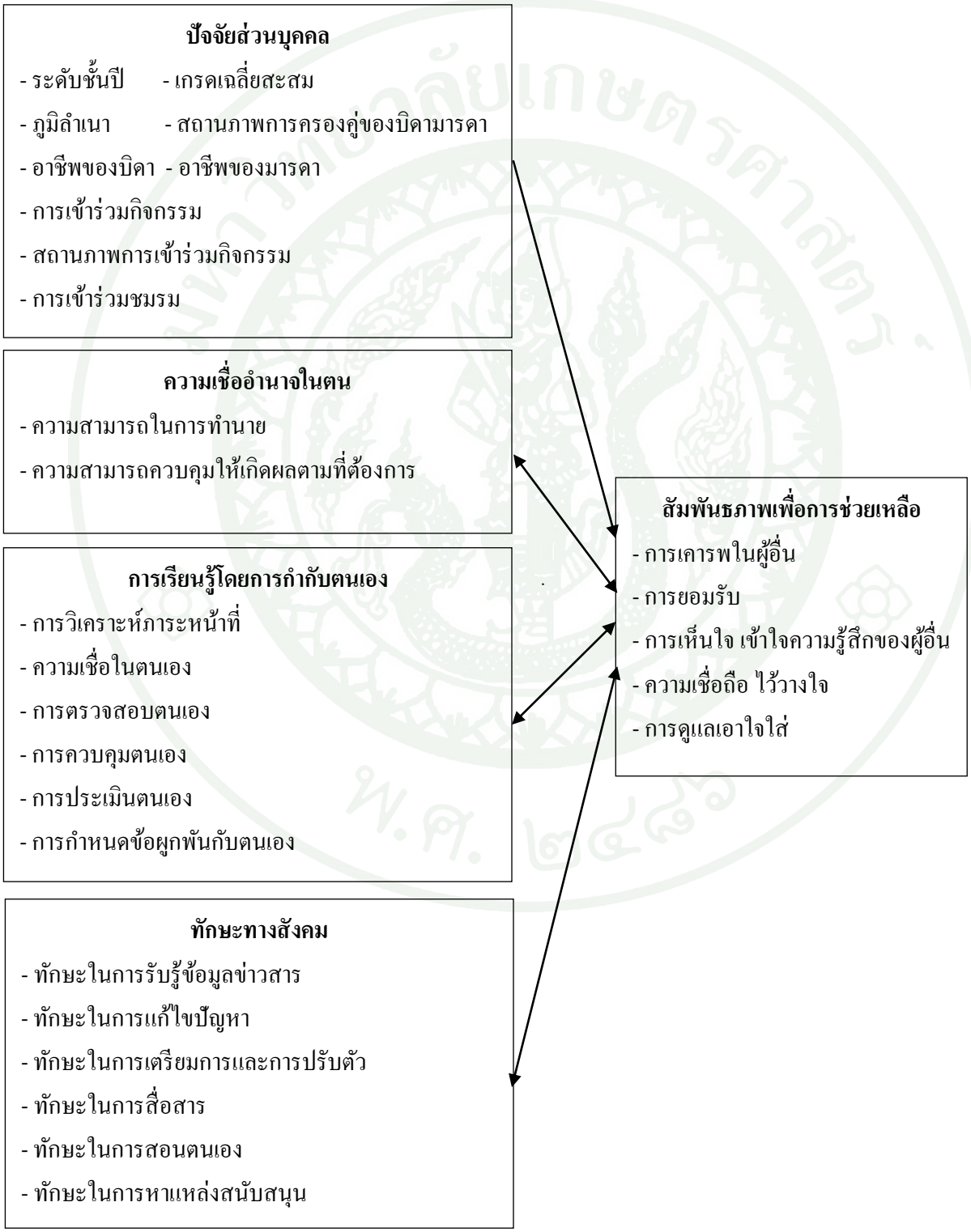
ความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการปรับตัว กำกับตนเอง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นทักษะที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ต่อไป น่าจะทำให้นักศึกษาพยาบาลสามารถสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือกับผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิพร บุญส่ง (2538) ที่ศึกษาทักษะทางสังคมของนักศึกษาภายหลังศึกษาวิชาทักษะชีวิตและสังคมในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 207 คนผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีระดับทักษะทางสังคมมากกว่านักศึกษาเพศชาย และมีความแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ด้านการเคารพต่อระเบียบวินัยของตนเองและหมู่คณะ และด้านการช่วยเหลือผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษาของ วรรณภา สาโรจน์ (2551) ที่ศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นจิตอาสา จำนวน 413 คน กรณีศึกษาในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนนทบุรี พบว่า การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์จากโรงเรียน การสนับสนุนทางสังคมแก่วัยรุ่นจิตอาสาด้านข้อมูลข่าวสารจากโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำทักษะทางสังคมมาเป็นตัวแปรในการศึกษากับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

จากที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้สรุปปัจจัยส่วนบุคคลและตัวแปรที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองและทักษะทางสังคม และนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย สำหรับใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ **ตัวแปรตาม**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 นักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 นักศึกษาพยาบาลที่บิดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 นักศึกษาพยาบาล ที่มารดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.9 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมชมรมของสถาบันแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

สมมติฐานที่ 3 การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

สมมติฐานที่ 4 ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้วิจัย มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 600 คน (สถาบันบรมราชชนก, พฤศจิกายน 2555)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 390 คน โดยได้จาการคัดเลือกดังนี้

1. ทำการคิดคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 600 คน โดยสูตรทางสถิติที่คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่ยอมรับได้ว่าเป็นตัวแทนของประชากร ของ Yamane (1973 อ้างในบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2547) ดังนี้

สูตร $n = \frac{N}{1+Ne^2}$

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

N	หมายถึง	ขนาดของประชากร
e	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่าที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ที่ระดับ .03

สามารถแทนสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{600}{1+ 600\ (.03)^2} = \frac{600}{1.5400} = 389.6103$$

ดังนั้น n คิดเป็นจำนวนเต็มได้เท่ากับ 390 คน

หลังจากคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่มีค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ที่ระดับ .03 ได้จำนวน 390 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2. ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรที่จะศึกษาแยกตามชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 แล้วคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนในแต่ละชั้นปี โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$n_x = \frac{X\,n}{N}$$

โดยที่	X	คือ	จำนวนประชากรในแต่ละชั้นปี
	n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	จำนวนประชากรทั้งหมด
	n_x	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นปี

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี ดังตารางที่ 1

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชั้นปีที่ 1	273	177
ชั้นปีที่ 2	146	95
ชั้นปีที่ 3	81	53
ชั้นปีที่ 4	100	65
รวม	**600**	**390**

3. เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับสลากจากรายชื่อนักศึกษา ในแต่ละชั้นปีตามจำนวนที่ได้จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นปีตามตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือทั้งหมดแบ่งได้เป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อมูลลงในช่องว่าง จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ ระดับชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม ภูมิลำเนา สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา การเข้าร่วมกิจกรรม สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม และการเข้าร่วมชมรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประยุกต์จากแนวคิดของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) มีข้อคำถามแบบเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งข้อความแต่ละข้อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เป็น 4 ระดับ ได้แก่ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง จำนวน 16 ข้อ แบ่งแบบสอบถามตามองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการทำนาย จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1- 7
2. ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ ได้แก่ ข้อ 8 - 16

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประยุกต์จากแนวคิดของ Zimmerman (2002 cited in Moreno 2010) มีข้อคำถามแบบเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง จำนวน 60 ข้อ แบ่งแบบสอบถามตามองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่ จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-13
2. ด้านความเชื่อในตนเอง จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 14-23
3. ด้านการตรวจสอบตนเอง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 24-32
4. ด้านการควบคุมตนเอง จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 33-42
5. ด้านการประเมินตนเอง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 43-51
6. ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 52-60

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางสังคม

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประยุกต์จากแนวคิดของ Schinke and Gilchrist (1984 cited in Bloom ,1996) มีข้อคำถามแบบเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง จำนวน 48 ข้อ แบ่งแบบสอบถามตามองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1- 8
2. ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา จำนวน 8 ข้อได้แก่ ข้อ 9 - 16
3. ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17 - 24

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ด้านทักษะในการสื่อสาร จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 25 - 33

5. ด้านทักษะในการสอนตนเอง จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 34 - 40

6. ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 41 – 48

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประยุกต์จากแนวคิดของบุญศรี ปราบณศักดิ์ และศิริพร จิรวัฒน์กุล (2538) มีข้อคำถามแบบเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง จำนวน 39 ข้อ แบ่งแบบทดสอบตามองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการเคารพในผู้อื่น จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1- 8

2. ด้านการยอมรับ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9 - 14

3. ด้านการเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15 - 22

4. ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 23 - 30

5. ด้านการดูแลเอาใจใส่ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 31 - 39

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีของตัวแปรที่ทำการศึกษาและข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา นำมาสร้างแบบสอบถามและวัดให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและถูกต้องตามเกณฑ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.ทำการสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน แบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง แบบสอบถามทักษะทางสังคม และแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ เป็นแบบ Rating Scale

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยไปทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง, อาจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ อาจารย์ อารยา มันตราภรณ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามในด้านภาษาและความชัดเจน เพื่อความเข้าใจ ได้ง่ายต่อการตอบแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงมาทำการทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา จำนวน 30 คน (Try out) โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วย
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาช (Cronbach’s Coefficient Alpha)

แบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .837 และเมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการทำนาย มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .744
2. ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .774

แบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .952 และเมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .860
2. ด้านความเชื่อในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .796
3. ด้านการตรวจสอบตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .828
4. ด้านการควบคุมตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .872
5. ด้านการประเมินตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .857
6. ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .858

แบบสอบถามทักษะทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .930 และเมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .828
2. ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .752
3. ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .819
4. ด้านทักษะในการสื่อสาร มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .805
5. ด้านทักษะในการสอนตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .850
6. ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .838

แบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .951 และเมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ด้านการเคารพในผู้อื่น มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .894
2. ด้านการยอมรับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .887
3. ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .896
4. ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .815
5. ด้านการดูแลเอาใจใส่ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .907

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บข้อมูล จากภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไปยังวิทยาลัยพยาบาล เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล

2. นำเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย อธิบายถึงขั้นตอนและรายละเอียดการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบ

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด และให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาบันทึกแบบลงรหัส แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของข้อมูล และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน

แบบสอบถามมีการตรวจวัดและการให้คะแนน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน เป็นข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ระดับ คือ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง โดยมีการให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	**เกณฑ์การให้คะแนน**
ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	1
ไม่เป็นจริง	2
เป็นจริง	3
เป็นจริงอย่างยิ่ง	4

ผู้วิจัยได้จำแนกเกณฑ์การวัดความเชื่ออำนาจในตนเอออกเป็น 3 ระดับ คือ ความเชื่ออำนาจในตนระดับต่ำ ความเชื่ออำนาจในตนระดับปานกลาง และความเชื่ออำนาจในตนระดับสูง นำมาจัดการกระจายข้อมูลเพื่อให้ได้ความกว้างของอันตรภาคชั้นที่เหมาะสม ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{4 - 1}{3}$$

$$= 1$$

เมื่อแทนค่าในสูตร จะได้เกณฑ์การแปลผลตามช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	**ความหมาย**
1.00 – 2.00	ความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับต่ำ
2.01 – 3.00	ความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับปานกลาง
3.01 – 4.00	ความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเรื่องการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

แบบสอบถามมีการตรวจวัดและการให้คะแนน ดังนี้

แบบสอบถามวัดการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง เป็นข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ระดับ คือ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง โดยมีการให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	**เกณฑ์การให้คะแนน**
ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	1
ไม่เป็นจริง	2
เป็นจริง	3
เป็นจริงอย่างยิ่ง	4

ผู้วิจัยได้จำแนกเกณฑ์การวัดการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองออกเป็น 3 ระดับ คือ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองระดับต่ำ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองระดับปานกลาง และการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองระดับสูง นำมาจัดการกระจายข้อมูลเพื่อให้ได้ความกว้างของอันตรภาคชั้นที่เหมาะสม ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{4 - 1}{3}$$

$$= 1$$

เมื่อแทนค่าในสูตร จะได้เกณฑ์การแปลผลตามช่วงคะแนน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คะแนนเฉลี่ย	**ความหมาย**
1.00 – 2.00	การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับต่ำ
2.01 – 3.00	การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
3.01 – 4.00	การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเรื่องทักษะทางสังคม

แบบสอบถามมีการตรวจวัดและการให้คะแนน ดังนี้

แบบสอบถามวัดทักษะทางสังคม เป็นข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ระดับ คือ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง โดยมีการให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	**เกณฑ์การให้คะแนน**
ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	1
ไม่เป็นจริง	2
เป็นจริง	3
เป็นจริงอย่างยิ่ง	4

ผู้วิจัยได้จำแนกเกณฑ์การวัดทักษะทางสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ ทักษะทางสังคมระดับต่ำ ทักษะทางสังคมระดับปานกลาง และทักษะทางสังคมระดับสูง นำมาจัดการกระจายข้อมูลเพื่อให้ได้ความกว้างของอันตรภาคชั้นที่เหมาะสม ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{4 - 1}{3}$$

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

= 1

เมื่อแทนค่าในสูตร จะได้เกณฑ์การแปลผลตามช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	**ความหมาย**
1.00 – 2.00	ทักษะทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ
2.01 – 3.00	ทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
3.01 – 4.00	ทักษะทางสังคมอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามวัดสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

แบบสอบถามมีการตรวจวัดและการให้คะแนน ดังนี้

แบบสอบถามวัดสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ มีข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือกตอบ แบ่งข้อความแต่ละข้อเป็น 4 ระดับ คือ ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง ไม่เป็นจริง เป็นจริง และเป็นจริงอย่างยิ่ง โดยมีการให้คะแนนแบ่งออกเป็นการให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	**เกณฑ์การให้คะแนน**
ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	1
ไม่เป็นจริง	2
เป็นจริง	3
เป็นจริงอย่างยิ่ง	4

ผู้วิจัยได้จำแนกเกณฑ์การวัดสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ 3 ระดับ คือ สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือระดับต่ำ สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือระดับปานกลาง และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือระดับสูง นำมาจัดการกระจายข้อมูลเพื่อให้ได้ความกว้างของอันตรภาคชั้นที่เหมาะสม ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความกว้างของอันตรภาคชั้น = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$

ความกว้างของอันตรภาคชั้น = $\frac{4 - 1}{3}$

= 1

เมื่อแทนค่าในสูตร จะได้เกณฑ์การแปลผลตามช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	**ความหมาย**
1.00 – 2.00	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับต่ำ
2.01 – 3.00	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับปานกลาง
3.01 – 4.00	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับสูง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยมี ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

2. t- test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปร 2 กลุ่มที่มีความเป็นอิสระต่อกัน

3. F- test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป และเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน คือ ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

5. กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Level of Significance) ที่ .01 และ .05

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่ออำนาจในตน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคม

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=397)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	178	44.8
ชั้นปีที่ 2	97	24.4
ชั้นปีที่ 3	56	14.1
ชั้นปีที่ 4	66	16.7
เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.00 - 2.50	31	7.8
2.51 - 3.00	192	48.4
3.01 - 3.50	152	38.3
3.51 - 4.00	22	5.5
$\overline{X}$ = 2.98 S.D. = 0.32 Min = 2.09 Max = 3.94		
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล	163	41.1
ต่างจังหวัด	234	58.9
สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา		
อยู่ร่วมกัน	299	75.3
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	57	14.4
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	41	10.3
อาชีพบิดา		
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	26.2
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	106	26.7
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	101	25.4
เกษตรกร	86	21.7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=397)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพมารดา		
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	17.6
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	117	29.5
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	120	30.2
เกษตรกร	90	22.7
การเข้าร่วมกิจกรรม		
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	58	14.6
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	184	46.4
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	155	39.0
สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม		
ไม่ได้เข้าร่วม	58	14.6
สมาชิก	301	75.8
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	38	9.6
การเข้าร่วมชมรมของสถาบัน		
ชมรมกีฬา	92	23.2
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	97	24.4
ชมรมพระพุทธศาสนา	54	13.6
ชมรมวิชาการ	80	20.2
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	74	18.6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลในตารางที่ 2 มีรายละเอียด ดังนี้

ระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาคือกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 24.4 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 14.1

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมาคือ 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 38.3 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 7.8 และ 3.51- 4.00 คิดเป็นร้อยละ 5.5

ภูมิลำเนา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 58.9 และมีภูมิลำเนาอยู่ กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 41.1

สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 75.3 รองลงมาบิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ14.4 และบิดา หรือ มารดาเสียชีวิตมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.3

อาชีพบิดา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 26.7 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 26.2 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 25.4 ส่วนอาชีพเกษตรกรมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.7

อาชีพมารดา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มารดามีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 30.2 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับ พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมาคือ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.7 ส่วนอาชีพ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.6

การเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมาคือเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.6

สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเป็น สมาชิก คิดเป็นร้อยละ 75.8 รองลงมาคือ ไม่ได้เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 14.6 ส่วนประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.6

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเข้าร่วมชมรม พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 24.4 รองลงมาคือ ชมรมกีฬา คิดเป็นร้อยละ23.2 ส่วนชมรมพระพุทธศาสนามีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ13.6

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่ออำนาจในตน

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเชื่ออำนาจในตนของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(n=397)

ความเชื่ออำนาจในตน	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความสามารถในการทำนาย							
1. ฉันเชื่อว่าหากฉันตั้งใจเรียน ผลการเรียนจะออกมาดี	225 (56.7)	169 (42.6)	3 (0.7)	0 (0.0)	3.56	.51	สูง
2. ฉันเชื่อว่าหากฉันพยายามมากขึ้น จะมีผลการเรียนที่ดีขึ้น	252 (63.5)	142 (35.8)	2 (0.5)	1 (0.2)	3.62	.51	สูง
3. ฉันเชื่อว่าฉันสามารถทำงานได้สำเร็จแม้จะพบอุปสรรค	93 (23.4)	289 (72.8)	15 (3.8)	0 (0.0)	3.20	.48	สูง
4. หากมีความพยายาม ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนได้	157 (39.6)	232 (58.4)	8 (2.0)	0 (0.0)	3.38	.53	สูง
5. ฉันสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลได้ในอนาคต	84 (21.2)	302 (76.1)	9 (2.2)	2 (0.5)	3.18	.47	สูง
6. ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถเรียนจบตามหลักสูตรได้	249 (62.8)	146 (36.8)	1 (0.2)	1 (0.2)	3.62	.51	สูง
7. ฉันเชื่อว่าในอนาคตฉันสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้	218 (55.0)	177 (44.6)	1 (0.2)	1 (0.2)	3.54	.52	สูง
ด้านความสามารถในการทำนายโดยรวมเฉลี่ย					**3.44**	**.33**	**สูง**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n=397)

ความเชื่ออำนาจในตน	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ							
8. ฉันเชื่อว่าการที่ฉันได้เข้าเรียนพยาบาลมาจากความสามารถของตัวฉันเอง	183 (46.1)	202 (50.9)	10 (2.5)	2 (0.5)	3.43	.57	สูง
9. ฉันเชื่อว่าหากให้เวลาในการทบทวนบทเรียนมากขึ้น ผลการเรียนของฉันจะดีขึ้น	224 (56.4)	167 (42.1)	5 (1.3)	1 (0.2)	3.55	.54	สูง
10. เมื่อฉันวางแผนในการเรียนเป็นอย่างดี ฉันมั่นใจว่าฉันจะประสบความสำเร็จ	167 (42.1)	225 (56.7)	4 (1.0)	1 (0.2)	3.41	.53	สูง
11. ฉันสามารถจัดการกับชีวิตส่วนตัวของฉันได้เป็นอย่างดี	74 (18.6)	288 (72.6)	35 (8.8)	0 (0.0)	3.10	.52	สูง
12. สิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของฉันคือความพยายามของตัวเอง	172 (43.3)	218 (54.9)	7 (1.8)	0 (0.0)	3.42	.53	สูง
13. ฉันสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตัวฉันเองมากกว่าพึ่งโชคชะตา	97 (24.4)	286 (72)	14 (3.6)	0 (0.0)	3.21	.49	สูง
14. ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเอง	119 (30.0)	269 (67.8)	9 (2.2)	0 (0.0)	3.28	.50	สูง
15. ฉันเชื่อว่าการประสบความสำเร็จมาจากการทำงานหนักของฉัน	117 (29.5)	254 (64.0)	26 (6.5)	0 (0.0)	3.23	.55	สูง
16. ฉันเชื่อว่าความสำเร็จของฉันเกิดจากความสามารถมากกว่าความโชคดี	127 (32.0)	255 (64.2)	15 (3.8)	0 (0.0)	3.28	.53	สูง
ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการโดยรวมเฉลี่ย					**3.32**	**.32**	**สูง**
ความเชื่ออำนาจในตนเองโดยรวม					**3.37**	**.29**	**สูง**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่ออำนาจในตนในตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่ออำนาจในตนโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านความสามารถในการทำนาย พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่ออำนาจในตนด้านความสามารถในการทำนายอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 2 ฉันเชื่อว่าหากฉันพยายามมากขึ้น จะมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และหัวข้อที่ 6 ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถเรียนจบตามหลักสูตรได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 เท่ากัน ส่วนข้อที่ 5 ฉันสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลได้ในอนาคต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่ออำนาจในตนด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 9 ฉันเชื่อว่าหากให้เวลาในการทบทวนบทเรียนมากขึ้น ผลการเรียนของฉันจะดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ส่วนข้อที่ 11 ฉันสามารถจัดการกับชีวิตส่วนตัวของฉันได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเชื่ออำนาจในตนของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโดยรวมและรายด้าน

(n = 397)

ความเชื่ออำนาจในตน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความเชื่ออำนาจในตน
ด้านความสามารถในการทำนาย	3.44	.33	สูง
ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ	3.32	.32	สูง
ความเชื่ออำนาจในตนโดยรวม	**3.37**	**.29**	**สูง**

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่ออำนาจในตนโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเชื่ออำนาจในตนด้านความสามารถในการทำนาย อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(n=397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่							
1. ฉันมีการวางเป้าหมายสำหรับการเรียนในแต่ละเทอม	37 (9.3)	281 (70.8)	78 (19.7)	1 (0.2)	2.89	.53	ปานกลาง
2. ฉันวางแผนเพื่อให้ผลการเรียนเทอมนี้ดีกว่าเทอมที่ผ่านมา	67 (16.9)	287 (72.3)	42 (10.6)	1 (0.2)	3.06	.54	สูง
3. ฉันมีการวางแผนเพื่อให้จบการศึกษาตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้	168 (42.3)	220 (55.4)	9 (2.3)	0 (0.0)	3.40	.53	สูง
4. ฉันมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนสำหรับเทอมถัดไป	42 (10.6)	255 (64.2)	99 (25.0)	1 (0.2)	2.85	.59	ปานกลาง
5. ฉันมีการวางแผนอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ	62 (15.6)	282 (71.0)	51 (12.9)	2 (0.5)	3.02	.55	สูง
6. ฉันจัดสรรการใช้เวลาว่างเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในการเรียน	31 (7.8)	255 (64.3)	110 (27.7)	1 (0.2)	2.80	.57	ปานกลาง
7. ฉันมีการกำหนดเป้าหมายสำหรับอนาคตของฉัน	144 (36.3)	235 (59.2)	17 (4.3)	1 (0.2)	3.31	.56	สูง
8. ฉันตั้งเป้าหมายของตนเองภายหลังจากเรียนจบ	152 (38.3)	218 (54.9)	25 (6.3)	2 (0.5)	3.31	.61	สูง
9. ฉันจัดสรรเวลาสำหรับตารางเรียนในแต่ละเทอมอย่างชัดเจน	40 (10.1)	229 (57.7)	125 (31.5)	3 (0.7)	2.77	.63	ปานกลาง
10. ฉันวางแผนการเรียนเพื่อการเป็นพยาบาลที่ดีในอนาคต	99 (25.0)	272 (68.5)	24 (6.0)	2 (0.5)	3.18	.55	สูง
11. ฉันมีแผนสำรองเพื่อให้ได้ผลการเรียนตามที่ต้องการ	47 (11.8)	248 (62.5)	100 (25.2)	2 (0.5)	2.86	.61	ปานกลาง
12. ฉันกำหนดเวลาสำหรับการเรียนอย่างชัดเจน	56 (14.1)	261 (65.8)	79 (19.9)	1 (0.2)	2.94	.59	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
13. ฉันกำหนดวิธีการเรียนของตนเองอย่างเป็นระบบ	48 (12.0)	248 (62.5)	98 (24.8)	3 (0.7)	2.86	.62	ปานกลาง
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่โดยรวมเฉลี่ย					**2.76**	**.34**	**ปานกลาง**
ด้านความเชื่อในตนเอง							
14. ฉันมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี	73 (18.4)	297 (74.8)	25 (6.3)	2 (0.5)	3.11	.51	สูง
15. ฉันสามารถเรียนรู้ในสิ่งใหม่ได้ไม่ยาก	82 (20.7)	267 (67.3)	48 (12.0)	0 (0.0)	3.09	.57	สูง
16. ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถจัดการกับปัญหาการเรียนได้เป็นอย่างดี	61 (15.4)	295 (74.3)	41 (10.3)	0 (0.0)	3.05	.51	สูง
17. ฉันสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้ไม่ยาก	35 (8.8)	251 (63.3)	108 (27.2)	3 (0.7)	2.80	.59	ปานกลาง
18. ฉันเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถเรียนจบตามกำหนดเวลา	191 (48.1)	200 (50.4)	5 (1.3)	1 (0.2)	3.46	.54	สูง
19. ฉันมั่นใจว่าตนเองสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ	144 (36.3)	244 (61.5)	9 (2.2)	0 (0.0)	3.34	.52	สูง
20. ฉันสามารถรับผิดชอบงานที่อาศัยการตัดสินใจเพียงลำพังได้	80 (20.2)	267 (67.3)	48 (12.0)	2 (0.5)	3.07	.58	สูง
21. ฉันเชื่อว่าหากฉันตั้งใจเรียนผลการเรียนจะออกมาดี	198 (49.9)	198 (49.9)	1 (0.2)	0 (0.0)	3.50	.51	สูง
22. ฉันเชื่อว่าตนเองจะเป็นพยาบาลที่ดีได้	198 (49.9)	193 (48.6)	6 (1.5)	0 (0.0)	3.48	.53	สูง
23. ฉันสามารถเป็นที่พึ่งของเพื่อนได้	108 (27.2)	277 (69.8)	12 (3.0)	0 (0.0)	3.24	.49	สูง
ด้านความเชื่อในตนเองโดยรวมเฉลี่ย					**3.21**	**.33**	**สูง**
ด้านการตรวจสอบตนเอง							
24. ฉันมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของงานที่ได้รับมอบหมาย	87 (22.0)	286 (72.0)	24 (6.0)	0 (0.0)	3.16	.51	สูง
25. ฉันมีการประเมินความตั้งใจในการเรียนของตนเองอยู่เสมอ	44 (11.1)	262 (66.0)	89 (22.4)	2 (0.5)	2.88	.58	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
26.ฉันมีการจดบันทึกสิ่งที่จะต้องปฏิบัติประจำวัน	38 (9.6)	185 (46.6)	164 (41.3)	10 (2.5)	2.63	.69	ปานกลาง
27. ฉันขอให้เพื่อนช่วยกระตุ้นเตือนเมื่อตนเองเริ่มไม่สนใจเรียน	59 (14.9)	249 (62.7)	83 (20.9)	6 (1.5)	2.91	.64	ปานกลาง
28. ฉันคอยเตือนตนเองเพื่อให้เข้าเรียนทันเวลา	104 (26.2)	273 (68.8)	20 (5.0)	0 (0.0)	3.21	.52	สูง
29. ฉันขอร้องให้คนใกล้ชิดช่วยตักเตือนเมื่อฉันไม่ตั้งใจเรียน	44 (11.1)	232 (58.5)	118 (29.7)	3 (0.7)	2.80	.63	ปานกลาง
30. ฉันตรวจสอบตารางเรียนของตนเองว่าเป็นไปตามที่ฉันกำหนดไว้	48 (12.0)	277 (69.8)	72 (18.2)	0 (0.0)	2.94	.55	ปานกลาง
31. ฉันคอยบอกกับตนเองให้ตั้งใจเรียนหนังสือเพื่ออนาคต	172 (43.3)	217 (54.7)	8 (2.0)	0 (0.0)	3.41	.53	สูง
32. ฉันมีการตรวจสอบว่าในแต่ละวันได้ทำตามแผนที่วางไว้	38 (9.6)	223 (56.2)	132 (33.2)	4 (1.0)	2.74	.64	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบตนเองโดยรวมเฉลี่ย					**2.96**	**.36**	**ปานกลาง**
ด้านการควบคุมตนเอง							
33. ฉันมีการจับเวลาในการทบทวนเนื้อหา	35 (8.8)	164 (41.3)	190 (47.9)	8 (2.0)	2.57	.68	ปานกลาง
34. ฉันมีควบคุมเวลาในการดูทีวี	51 (12.8)	172 (43.3)	163 (41.1)	11 (2.8)	2.66	.73	ปานกลาง
35. ฉันมีปฏิบัติตามตารางในการอ่านหนังสืออย่างครบถ้วน	27 (6.8)	180 (45.3)	179 (45.1)	11 (2.8)	2.56	.66	ปานกลาง
36. ฉันบังคับตนเองให้ทำงานส่งทันเวลา	132 (33.3)	239 (60.2)	24 (6.0)	2 (0.5)	3.26	.59	สูง
37. เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ยากฉันจะพยายามทำให้สำเร็จตามเวลา	116 (29.2)	263 (66.3)	17 (4.3)	1 (0.2)	3.24	.54	สูง
38. ฉันจำกัดเวลาในการไปเดินเที่ยวแต่ละครั้ง	72 (18.1)	196 (49.4)	119 (30.0)	10 (2.5)	2.83	.75	ปานกลาง
39. ฉันมีการเขียนสิ่งที่ยังกระทำไม่สำเร็จเพื่อดำเนินการในวันต่อไป	81 (20.4)	215 (54.2)	98 (24.7)	3 (0.7)	2.94	.69	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
40. ฉันกำหนดเวลาเข้านอนเพื่อให้สามารถพักผ่อนได้อย่างเพียงพอ	56 (14.1)	178 (44.8)	149 (37.5)	14 (3.6)	2.70	.75	ปานกลาง
41. ฉันควบคุมตนเองไม่ให้นอนตื่นสาย	85 (21.4)	205 (51.6)	100 (25.2)	7 (1.8)	2.93	.73	ปานกลาง
42. ฉันเข้าห้องสมุดเพื่อทบทวนความรู้เป็นประจำ	22 (5.5)	167 (42.1)	201 (50.6)	7 (1.8)	2.51	.63	ปานกลาง
ด้านการควบคุมตนเองโดยรวมเฉลี่ย					**2.82**	**.41**	**ปานกลาง**
ด้านการประเมินตนเอง							
43. ฉันพอใจกับการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบของตนเอง	85 (21.4)	264 (66.5)	46 (11.6)	2 (0.5)	3.09	.59	สูง
44. ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้จริงได้	81 (20.4)	295 (74.3)	19 (4.8)	2 (0.5)	3.15	.50	สูง
45. ฉันเข้าใจเนื้อหาที่เรียนตามที่ได้คาดหวังไว้	42 (10.6)	309 (77.8)	44 (11.1)	2 (0.5)	2.98	.49	ปานกลาง
46. ฉันคิดว่าสามารถนำความรู้ที่เรียนไปปฏิบัติได้อย่างมีมาตรฐาน	61 (15.4)	310 (78.1)	25 (6.3)	1 (0.2)	3.09	.47	สูง
47. ฉันคิดว่าตนเองสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆได้ดีไม่ต่างจากคนส่วนใหญ่	63 (15.9)	307 (77.3)	27 (6.8)	0 (0.0)	3.09	.47	สูง
48. ฉันคิดว่าผลการเรียนของฉันอยู่ในเกณฑ์ของคนส่วนใหญ่	67 (16.9)	280 (70.5)	49 (12.4)	1 (0.2)	3.04	.55	สูง
49. ฉันคิดว่าตนเองมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้ไม่น้อยกว่าคนอื่น	57 (14.4)	271 (68.3)	68 (17.1)	1 (0.2)	2.97	.57	ปานกลาง
50. ฉันมีความประพฤติที่เป็นไปตามความคาดหวังของพ่อแม่	150 (37.8)	239 (60.2)	8 (2.0)	0 (0.0)	3.36	.52	สูง
51. ผลการเรียนของฉันเป็นไปตามที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้	59 (14.9)	211 (53.1)	117 (29.5)	10 (2.5)	2.80	.71	ปานกลาง
ด้านการประเมินตนเองโดยรวมเฉลี่ย					**3.06**	**.35**	**สูง**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง							
52. ฉันให้รางวัลตนเอง เมื่อผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ	88 (22.2)	245 (61.7)	61 (15.4)	3 (0.7)	3.05	.64	สูง
53. ฉันซื้อของที่ชอบให้กับตนเอง เมื่อได้คะแนนสอบตามที่ตั้งใจ	84 (21.2)	207 (52.1)	101 (25.4)	5 (1.3)	2.93	.72	ปานกลาง
54. ฉันเลี้ยงฉลองให้กับตนเองหากทำงานเสร็จ	77 (19.4)	218 (54.9)	97 (24.4)	5 (1.3)	2.92	.70	ปานกลาง
55. ฉันมีการลงโทษตนเอง เมื่อผลการเรียนไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้	36 (9.1)	128 (32.2)	199 (50.1)	34 (8.6)	2.42	.77	ปานกลาง
56. ฉันตั้งใจทบทวนบทเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อผลการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ	84 (21.2)	266 (67.0)	46 (11.6)	1 (0.2)	3.09	.58	สูง
57. ฉันมีการไปเที่ยวพักผ่อนเพื่อเป็นรางวัลกับความตั้งใจของตนเอง	104 (26.2)	241 (60.7)	50 (12.6)	2 (0.5)	3.13	.63	สูง
58. ฉันมีการกำหนดรางวัลให้กับตนเองหากเรียนจบ	128 (32.2)	194 (48.9)	73 (18.4)	2 (0.5)	3.13	.72	สูง
59. ฉันจะตำหนิตนเองถ้าไม่สามารถทำงานได้ตามที่ตั้งใจไว้	66 (16.6)	229 (57.7)	93 (23.4)	9 (2.2)	2.89	.69	ปานกลาง
60. ฉันแสดงความชื่นชมตนเองหากฉันได้ผลการเรียนตามเป้าหมาย	95 (23.9)	261 (65.8)	39 (9.8)	2 (0.5)	3.13	.58	สูง
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเองโดยรวมเฉลี่ย					**2.97**	**.44**	**ปานกลาง**
การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม					**2.95**	**.29**	**ปานกลาง**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองในตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 3 ฉันมีการวางแผนเพื่อให้จบการศึกษาตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ มี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ส่วนข้อที่ 9 ฉันจัดสรรเวลาสำหรับตารางเรียนในแต่ละเทอมอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77

ด้านความเชื่อในตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านความเชื่อในตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 21 ฉันเชื่อว่าหากฉันตั้งใจเรียนผลการเรียนจะออกมาดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ส่วนข้อที่ 17 ฉันสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้ไม่ยาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80

ด้านการตรวจสอบตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านการตรวจสอบตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 31 ฉันคอยบอกกับตนเองให้ตั้งใจเรียนหนังสือเพื่ออนาคต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ส่วนข้อที่ 26 ฉันมีการจดบันทึกสิ่งที่จะต้องปฏิบัติประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

ด้านการควบคุมตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านการควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 36 ฉันบังคับตนเองให้ทำงานส่งทันเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ส่วนข้อที่ 42 ฉันเข้าห้องสมุดเพื่อทบทวนความรู้เป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51

ด้านการประเมินตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านการประเมินตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 50 ฉันมีความประพฤติที่เป็นไปตามความคาดหวังของพ่อแม่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ส่วนข้อที่ 51 ผลการเรียนของฉันเป็นไปตามที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80

ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 57 ฉันมีการไปเที่ยวพักผ่อนเพื่อเป็นรางวัลกับความตั้งใจของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตนเอง ข้อที่ 58 ฉันมีการกำหนดรางวัลให้กับตนเองหากเรียนจบ และข้อที่ 60 ฉันแสดงความชื่นชมตนเอง หากฉันได้ผลการเรียนตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 เท่ากัน ส่วนข้อที่ 55 ฉันมีการลงโทษตนเอง เมื่อผลการเรียนไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโดยรวมและรายด้าน

(n = 397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	**$\overline{X}$**	**S.D.**	**ระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง**
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่	2.76	.34	ปานกลาง
ด้านความเชื่อในตนเอง	3.21	.33	สูง
ด้านการตรวจสอบตนเอง	2.96	.36	ปานกลาง
ด้านการควบคุมตนเอง	2.82	.41	ปานกลาง
ด้านการประเมินตนเอง	3.06	.35	สูง
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	2.97	.44	ปานกลาง
การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม	**2.95**	**.29**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านความเชื่อในตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และด้านการประเมินตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ส่วนการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ด้านการตรวจสอบตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 ด้านการควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(n=397)

ทักษะทางสังคม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร							
1. ฉันสามารถหาข้อมูลได้หลายช่องทางเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ	97 (24.4)	288 (72.6)	12 (3.0)	0 (0.0)	3.21	.48	สูง
2. ฉันได้รับข่าวสารด้านสาธารณสุขที่ทันสมัย	46 (11.6)	261 (65.8)	87 (21.9)	3 (0.7)	2.88	.59	ปานกลาง
3. ฉันสามารถแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนได้ไม่ยากนัก	59 (14.9)	294 (74.1)	43 (10.8)	1 (0.2)	3.04	.52	สูง
4. ฉันสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่เรียนได้อย่างละเอียด	35 (8.8)	260 (65.5)	100 (25.2)	2 (0.5)	2.83	.58	ปานกลาง
5. ฉันมีวิธีค้นหาข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	60 (15.1)	298 (75.1)	38 (9.6)	1 (0.2)	3.05	.51	สูง
6. ฉันสามารถเลือกอ่านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้หลายช่องทาง	78 (19.7)	278 (70.0)	37 (9.3)	4 (1.0)	3.08	.57	สูง
7. ฉันใช้เวลาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ตามที่ฉันต้องการได้ไม่นาน	57 (14.4)	242 (61.0)	94 (23.6)	4 (1.0)	2.89	.64	ปานกลาง
8. ฉันสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการศึกษาได้ไม่ยาก	52 (13.1)	293 (73.8)	50 (12.6)	2 (0.5)	2.99	.53	ปานกลาง
ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยรวมเฉลี่ย					**3.00**	**.38**	**ปานกลาง**
ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา							
9. เมื่อมีปัญหาในการเรียนฉันสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้	43 (10.8)	295 (74.3)	59 (14.9)	0 (0.0)	2.96	.51	ปานกลาง
10. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นฉันจะคิดหาสาเหตุอย่างรอบคอบ	58 (14.6)	292 (73.6)	47 (11.8)	0 (0.0)	3.03	.51	สูง
11. ฉันสามารถประเมินความรุนแรงของปัญหาได้	50 (12.6)	293 (73.8)	53 (13.4)	1 (0.2)	2.99	.52	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=397)

ทักษะทางสังคม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
12. ฉันสามารถคาดการณ์ผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับฉันได้	59 (14.9)	298 (75.1)	38 (9.5)	2 (0.5)	3.04	.51	สูง
13. ฉันสามารถเชื่อมโยงเหตุและผลของปัญหาต่างๆ ได้	46 (11.6)	314 (79.1)	36 (9.1)	1 (0.2)	3.02	.47	สูง
14. ฉันสามารถประเมินผลกระทบของปัญหาที่มีต่อคนรอบข้างได้	58 (14.6)	309 (77.8)	28 (7.1)	2 (0.5)	3.07	.48	สูง
15. เมื่อฉันไม่สบายใจ ฉันสามารถระบุสาเหตุได้	80 (20.2)	274 (69.0)	43 (10.8)	0 (0.0)	3.09	.55	สูง
16. ฉันสามารถเลือกวิธีในการแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์เดิมมาใช้ได้	78 (19.6)	302 (76.1)	17 (4.3)	0 (0.0)	3.15	.47	สูง
ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหาโดยรวมเฉลี่ย					**3.04**	**.35**	**สูง**
ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว							
17. ฉันมีการเตรียมความพร้อมเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด	60 (15.1)	285 (71.8)	50 (12.6)	2 (0.5)	3.02	.55	สูง
18. ฉันสามารถจัดการกับความเครียดจากการเรียนได้อย่างเหมาะสม	71 (17.9)	279 (70.3)	44 (11.1)	3 (0.7)	3.05	.56	สูง
19. ฉันสามารถปรับตัวกับสถานการณ์ที่มีความกดดันได้เป็นอย่างดี	69 (17.4)	251 (63.3)	76 (19.1)	1 (0.2)	2.98	.61	ปานกลาง
20. ฉันมีวิธีการเตรียมความพร้อมก่อนสอบเพื่อลดความเครียด	60 (15.1)	276 (69.6)	60 (15.1)	1 (0.2)	2.99	.56	ปานกลาง
21. เมื่อฉันรู้สึกเจ็บป่วยฉันทราบดีว่าต้องดูแลตนเองอย่างไร	97 (24.4)	275 (69.3)	25 (6.3)	0 (0.0)	3.18	.53	สูง
22. ฉันทราบวิธีการปฏิบัติตนเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าจากการเรียน	111 (28.0)	266 (67.0)	19 (4.8)	1 (0.2)	3.23	.54	สูง
23. ฉันมีกิจกรรมที่ช่วยให้ผ่อนคลายความเครียดได้	127 (32.0)	257 (64.7)	13 (3.3)	0 (0.0)	3.29	.52	สูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=397)

ทักษะทางสังคม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
24. ฉันสามารถหาคนพูดคุยปรึกษาเพื่อระบายความไม่สบายใจได้	130 (32.8)	247 (62.2)	17 (4.3)	3 (0.7)	3.27	.57	สูง
ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัวโดยรวมเฉลี่ย					**3.17**	**.39**	**สูง**
ด้านทักษะในการสื่อสาร							
25. ฉันสามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่สนทนาโดยดูจากสีหน้าของคู่สนทนา	122 (30.7)	260 (65.5)	15 (3.8)	0 (0.0)	3.27	.52	สูง
26. ฉันมีวิธีการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นรู้ถึงความจริงใจของฉัน	123 (31.0)	251 (63.3)	22 (5.5)	1 (0.2)	3.25	.56	สูง
27. ฉันสามารถบอกความรู้สึกให้เพื่อนทราบได้โดยไม่ลำบากใจ	93 (23.4)	240 (60.5)	60 (15.1)	4 (1.0)	3.06	.65	สูง
28. ฉันสามารถพูดเพื่อปรับความเข้าใจกับคนรอบข้างได้ เมื่อมีความเห็นไม่ตรงกัน	87 (21.9)	270 (68.0)	38 (9.6)	2 (0.5)	3.11	.57	สูง
29. ฉันสามารถตักเตือนเมื่อเพื่อนทำความผิดได้โดยที่เพื่อนไม่โกรธ	70 (17.6)	261 (65.7)	61 (15.4)	5 (1.3)	3.00	.62	ปานกลาง
30. ฉันสามารถสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความต้องการกับฉันได้	82 (20.7)	280 (70.5)	35 (8.8)	0 (0)	3.12	.53	สูง
31. ฉันมักแสดงออกให้ผู้ที่สนทนากับฉันรู้ว่าฉันกำลังสนใจฟังเขาอยู่	110 (27.7)	277 (69.8)	9 (2.3)	1 (0.2)	3.25	.50	สูง
32. ฉันมักจะสบสายตากับผู้ที่สนทนากับฉัน	127 (32.0)	249 (62.7)	17 (4.3)	4 (1.0)	3.26	.58	สูง
33. ฉันมักจะพูดเพื่อให้ผู้อื่นสบายใจ	115 (29.0)	266 (67.0)	15 (3.8)	1 (0.2)	3.25	.53	สูง
ด้านทักษะในการสื่อสารโดยรวมเฉลี่ย					**3.17**	**.39**	**สูง**
ด้านทักษะในการสอนตนเอง							
34. เมื่อมีผู้ทำให้ฉันโกรธ ฉันสามารถบอกตนเองได้ว่าจะปฏิบัติตนอย่างไร	96 (24.2)	277 (69.8)	23 (5.8)	1 (0.2)	3.18	.53	สูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=397)

ทักษะทางสังคม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
35. ฉันมีการแนะนำตนเองได้ว่าสถานที่ใดไม่ควรไป	138 (34.8)	247 (62.2)	11 (2.8)	1 (0.2)	3.31	.54	สูง
36. ฉันมีวิธีการแนะนำตนเอง ในการปฏิบัติตนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน	101 (25.4)	284 (71.6)	12 (3.0)	0 (0.0)	3.22	.49	สูง
37. ฉันคอยบอกกับตนเองให้หลีกเลี่ยง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	248 (62.5)	147 (37.1)	1 (0.2)	1 (0.2)	3.62	.51	สูง
38. ฉันคอยเตือนสติตนเองเกี่ยวกับการคบเพื่อน	148 (37.3)	243 (61.2)	5 (1.3)	1 (0.2)	3.36	.52	สูง
39. ฉันเตือนสติตนเองถึงวิธีการในการเข้าพบผู้ใหญ่แต่ละคน	155 (39.1)	239 (60.2)	2 (0.5)	1 (0.2)	3.38	.51	สูง
40. ฉันสามารถบอกตัวเองได้ว่าสิ่งใดดีสิ่งใดไม่ดี	199 (50.1)	194 (48.9)	4 (1.0)	0 (0.0)	3.49	.52	สูง
ด้านทักษะในการสอนตนเองโดยรวมเฉลี่ย					**3.37**	**.35**	**สูง**
ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน							
41. ฉันสามารถระบายความไม่สบายใจกับเพื่อน เมื่อมีปัญหาในการเรียน	120 (30.2)	251 (63.3)	24 (6.0)	2 (0.5)	3.23	.57	สูง
42. ฉันสามารถขอให้เพื่อนๆ ช่วยอธิบายเนื้อหาที่ฉันไม่เข้าใจได้	147 (37.0)	239 (60.2)	11.2 (2.8)	0 (0.0)	3.34	.53	สูง
43. เมื่อฉันเรียนไม่ทัน ฉันสามารถขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้	158 (39.8)	227 (57.2)	11 (2.8)	1 (0.2)	3.37	.55	สูง
44. เมื่อฉันต้องการกำลังใจในการเรียน ฉันทราบว่าต้องทำอย่างไร	154 (38.8)	235 (59.2)	7 (1.8)	1 (0.2)	3.37	.53	สูง
45. ฉันสามารถให้เพื่อนช่วยงานบางอย่างเมื่อยามที่ฉันป่วยได้	115 (29.0)	269 (67.7)	11 (2.8)	2 (0.5)	3.25	.52	สูง
46. เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเรียน ฉันสามารถขอให้คนใกล้ชิดช่วยฉันได้	131 (33.0)	255 (64.2)	11 (2.8)	0 (0.0)	3.30	.52	สูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n=397)

ทักษะทางสังคม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
47. เมื่อฉันมีปัญหาฉันรู้ว่าต้องไปขอความช่วยเหลือจากใคร	151 (38.0)	235 (59.2)	11 (2.8)	0 (0.0)	3.35	.53	สูง
48. เมื่อฉันต้องการความรู้เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากสิ่งที่เรียน ฉันทราบดีว่าจะแสวงหาจากที่ใด	123 (31.0)	268 (67.5)	6 (1.5)	0 (0.0)	3.29	.49	สูง
ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุนโดยรวมเฉลี่ย					**3.31**	**.39**	**สูง**
ทักษะทางสังคมโดยรวม					**3.17**	**.29**	**สูง**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมในตารางที่ 7 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 1 ฉันสามารถหาข้อมูลได้หลายช่องทางเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ส่วนข้อที่ 4 ฉันสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่เรียนได้อย่างละเอียด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83

ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมด้านทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 16 ฉันสามารถเลือกวิธีในการแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์เดิมมาใช้ได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ส่วนข้อที่ 9 เมื่อมีปัญหาในการเรียนฉันสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96

ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัวอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 23 ฉันมีกิจกรรมที่ช่วยให้ผ่อนคลายความเครียดได้ มีค่าเฉลี่ย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ส่วนข้อที่ 19 ฉันสามารถปรับตัวกับสถานการณ์ที่มีความกดดันได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98

ด้านทักษะในการสื่อสาร พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมด้านทักษะในการสื่อสารอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 25 ฉันสามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่สนทนาโดยดูจากสีหน้าของคู่สนทนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ส่วนข้อที่ 29 ฉันสามารถตักเตือนเมื่อเพื่อนทำความผิดได้โดยที่เพื่อนไม่โกรธ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

ด้านทักษะในการสอนตนเอง พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมด้านทักษะในการสอนตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 37 ฉันคอยบอกกับตนเองให้หลีกเลี่ยง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ส่วนข้อที่ 34 เมื่อมีผู้ทำให้ฉันโกรธ ฉันสามารถบอกตนเองได้ว่าจะปฏิบัติตนอย่างไร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุนอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 43 เมื่อฉันเรียนไม่ทัน ฉันสามารถขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้ และข้อที่ 44 เมื่อฉันต้องการกำลังใจในการเรียน ฉันทราบว่าต้องทำอย่างไร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เท่ากัน ส่วนข้อที่ 41 ฉันสามารถระบายความไม่สบายใจกับเพื่อน เมื่อมีปัญหาในการเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโดยรวมและรายด้าน

(n = 397)

ทักษะทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทักษะทางสังคม
ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.00	.38	ปานกลาง
ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา	3.04	.36	สูง
ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว	3.17	.39	สูง
ด้านทักษะในการสื่อสาร	3.17	.39	สูง
ด้านทักษะในการสอนตนเอง	3.37	.35	สูง
ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	3.31	.39	สูง
ทักษะทางสังคมโดยรวม	**3.17**	**.29**	**สูง**

จากตารางที่ 8 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะทางสังคมด้านทักษะในการสอนตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุนอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัวอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ด้านทักษะในการสื่อสารอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการเคารพในผู้อื่น							
1. ฉันแสดงออกต่อบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	171 (43.1)	224 (56.4)	2 (0.5)	0 (0.0)	3.43	.51	สูง
2. ฉันเชื่อว่าคนทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง	253 (63.8)	143 (36.0)	1 (0.2)	0 (0.0)	3.63	.49	สูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
3. ฉันคิดว่าการให้เกียรติบุคคลอื่นเป็นเรื่องที่สำคัญ	256 (64.5)	137 (34.5)	4 (1.0)	0 (0.0)	3.63	.50	สูง
4. ฉันเชื่อว่าบุคคลแต่ละคนมีศักยภาพในตัวเอง	247 (62.3)	149 (37.5)	0 (0.0)	1 (0.2)	3.62	.50	สูง
5. ฉันให้การช่วยเหลือผู้ป่วยเหมือนญาติ	182 (45.9)	212 (53.4)	3 (0.7)	0 (0.0)	3.45	.51	สูง
6. ฉันให้การเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า	258 (65.0)	137 (34.5)	2 (0.5)	0 (0.0)	3.64	.49	สูง
7. ฉันรับฟังความเห็นของคนอื่นมากกว่ายึดความคิดของฉันแต่เพียงผู้เดียว	155 (39.0)	234 (59.0)	7 (1.8)	1 (0.2)	3.37	.53	สูง
8. ฉันเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวฉันได้	163 (41.0)	227 (57.2)	7 (1.8)	0 (0.0)	3.39	.52	สูง
ด้านการเคารพในผู้อื่นโดยรวมเฉลี่ย					**3.52**	**.38**	**สูง**
ด้านการยอมรับ							
9. ฉันทราบดีว่าบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน	223 (56.2)	170 (42.8)	4 (1.0)	0 (0.0)	3.55	.52	สูง
10. ฉันยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล	189 (47.6)	207 (52.2)	1 (0.2)	0 (0.0)	3.47	.51	สูง
11. ฉันเชื่อว่าคนทุกคนมีทั้งสิ่งดีและไม่ดีในตัวเอง	241 (60.7)	153 (38.6)	3 (0.7)	0 (0.0)	3.60	.51	สูง
12. ฉันยอมรับได้เมื่อพบว่าผู้ป่วยเรียกร้องความสนใจ	114 (28.7)	270 (68.0)	13 (3.3)	0 (0.0)	3.25	.51	สูง
13. ฉันยอมรับในข้อบกพร่องของคนอื่นได้	120 (30.2)	264 (66.5)	13 (3.3)	0 (0.0)	3.27	.51	สูง
14. ฉันยินดีให้ความช่วยเหลือแม้ว่าบุคคลนั้นจะทำให้ฉันไม่พอใจ	100 (25.2)	275 (69.3)	22 (5.5)	0 (0.0)	3.20	.52	สูง
ด้านการยอมรับโดยรวมเฉลี่ย					**3.39**	**.37**	**สูง**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น							
15. ฉันเข้าใจถึงความรู้สึกของเพื่อนที่มีผลการเรียนไม่ดี	181 (45.6)	210 (52.9)	6 (1.5)	0 (0.0)	3.44	.53	สูง
16. ฉันไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวตัดสินการแสดงพฤติกรรมของคนอื่น	103 (25.9)	262 (66.1)	31 (7.8)	1 (0.2)	3.18	.56	สูง
17. ฉันทราบดีว่าคนที่สูญเสียคนรักมักจะแสดงออกอย่างไร	173 (43.6)	208 (52.4)	14 (3.5)	2 (0.5)	3.39	.58	สูง
18. ฉันเข้าใจความรู้สึกของคนที่มีญาติเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง	159 (40.1)	229 (57.7)	8 (2.0)	1 (0.2)	3.38	.54	สูง
19. ฉันรับรู้ความต้องการของคนใกล้ชิดเป็นอย่างดี	143 (36.0)	237 (59.7)	17 (4.3)	0 (0.0)	3.32	.55	สูง
20. ฉันเข้าใจดีถึงความรู้สึกของคนที่เจ็บป่วย	153 (38.6)	234 (58.9)	10 (2.5)	0 (0.0)	3.36	.53	สูง
21. ฉันแสดงความเห็นใจเมื่อคนใกล้ชิดของฉันเล่าเรื่องไม่สบายใจให้ฟัง	165 (41.6)	225 (56.7)	6 (1.5)	1 (0.2)	3.40	.53	สูง
22. เมื่อเห็นผู้ที่มีเรื่องไม่สบายใจ ฉันอยากเข้าไปช่วยเหลือ	146 (36.8)	245 (61.7)	5 (1.3)	1 (0.2)	3.35	.52	สูง
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นโดยรวมเฉลี่ย					**3.35**	**.40**	**สูง**
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ							
23. ฉันมีวิธีการทำให้คนรอบข้างเชื่อใจฉัน	116 (29.3)	264 (66.5)	16 (4.0)	1 (0.2)	3.25	.53	สูง
24. ฉันไม่พูดจาส่อเสียด คนที่มาระบายความทุกข์ให้ฉันฟัง	161 (40.5)	225 (56.7)	11 (2.8)	0 (0.0)	3.38	.54	สูง
25. ฉันมีการแสดงท่าทางให้บุคคลอื่นรู้ได้ว่าฉันเป็นคนที่น่าไว้วางใจ	136 (34.3)	253 (63.7)	8 (2.0)	0 (0.0)	3.32	.51	สูง
26. ฉันแสดงท่าทางเป็นมิตร กับคนที่สนทนากับฉัน	175 (44.1)	222 (55.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.44	.50	สูง
27. ฉันมักแสดงความคิดเห็นต่อเมื่อมีข้อมูลสนับสนุนเพียงพอ	123 (31.0)	259 (65.2)	15 (3.8)	0 (0.0)	3.27	.52	สูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
28. ฉันไม่เปิดเผยความไม่สบายใจของเพื่อนให้ผู้อื่นล่วงรู้ นอกจากได้รับการยินยอมจากเพื่อน	152 (38.3)	227 (57.2)	17 (4.3)	1 (0.2)	3.34	.57	สูง
29. ฉันไม่นำเรื่องที่เป็นความลับของเพื่อนไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง	177 (44.6)	212 (53.4)	8 (2.0)	0 (0.0)	3.43	.53	สูง
30. คนรอบข้างรับรู้ได้ว่าฉันช่วยเหลือเขาด้วยความจริงใจ	145 (36.5)	243 (61.2)	9 (2.3)	0 (0.0)	3.34	.52	สูง
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจโดยรวมเฉลี่ย					**3.35**	**.37**	**สูง**
ด้านการดูแลเอาใจใส่							
31. ฉันแสดงความใส่ใจในปัญหาของเพื่อน	141 (35.5)	251 (63.2)	5 (1.3)	0 (0.0)	3.34	.50	สูง
32. ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาเรื่องเรียน	160 (40.3)	233 (58.7)	4 (1.0)	0 (0.0)	3.39	.51	สูง
33. ฉันให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความทุกข์ใจเมื่อมีโอกาส	170 (42.8)	221 (55.7)	6 (1.5)	0 (0.0)	3.41	.52	สูง
34. ฉันจะช่วยคิดหาทางแก้ไขเมื่อมีผู้มาปรึกษาปัญหากับฉัน	144 (36.3)	250 (63.0)	3 (0.7)	0 (0.0)	3.36	.50	สูง
35. ฉันแสดงความห่วงใยเมื่อพบว่าเพื่อนมีเรื่องทุกข์ใจ	166 (41.8)	227 (57.2)	4 (1.0)	0 (0.0)	3.41	.51	สูง
36. ฉันให้ความช่วยเหลือผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ	147 (37.1)	247 (62.2)	3 (0.7)	0 (0.0)	3.36	.50	สูง
37. ฉันพูดให้กำลังใจเมื่อพบคนที่ฉันรู้จักประสบปัญหา	158 (39.9)	234 (58.9)	4 (1.0)	1 (0.2)	3.38	.52	สูง
38. ฉันช่วยหาช่องทางในการแก้ปัญหาให้กับเพื่อน	121 (30.5)	270 (68.0)	5 (1.3)	1 (0.2)	3.29	.50	สูง
39. ฉันใส่ใจในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของเพื่อนแม้เพียงเล็กน้อย	129 (32.5)	252 (63.5)	14 (3.5)	2 (0.5)	3.28	.55	สูง
รวมด้านการดูแลเอาใจใส่					**3.36**	**.41**	**สูง**
สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวม					**3.39**	**.34**	**สูง**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการเคารพในผู้อื่น พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 6 ฉันให้การเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ส่วนข้อที่ 7 ฉันรับฟังความเห็นของคนอื่นมากกว่ายึดความคิดของฉันแต่เพียงผู้เดียว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

ด้านการยอมรับ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการยอมรับอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 11 ฉันเชื่อว่าคนทุกคนมีทั้งสิ่งดีและไม่ดีในตัวเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ส่วนข้อที่ 14 ฉันยินดีให้ความช่วยเหลือแม้ว่าบุคคลนั้นจะทำให้ฉันไม่พอใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 15 ฉันเข้าใจถึงความรู้สึกของเพื่อนที่มีผลการเรียนไม่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ส่วนข้อที่ 16 ฉันไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวตัดสินการแสดงพฤติกรรมของคนอื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านความเชื่อถือไว้วางใจอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 26 ฉันแสดงท่าทางเป็นมิตร กับคนที่สนทนากับฉัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ส่วนข้อที่ 23 ฉันมีวิธีการทำให้คนรอบข้างเชื่อใจฉัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25

ด้านการดูแลเอาใจใส่ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการดูแลเอาใจใส่อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อที่ 33 ฉันให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความทุกข์ใจเมื่อมีโอกาส และข้อที่ 35 ฉันแสดงความห่วงใยเมื่อพบว่าเพื่อนมีเรื่องทุกข์ใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 เท่ากัน ส่วนข้อที่ 39 ฉันใส่ใจในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของเพื่อนแม้เพียงเล็กน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโดยรวมและรายด้าน

(n = 397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ
ด้านการเคารพในผู้อื่น	3.52	.38	สูง
ด้านการยอมรับ	3.39	.37	สูง
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.35	.41	สูง
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	3.35	.37	สูง
ด้านการดูแลเอาใจใส่	3.36	.41	สูง
สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวม	**3.39**	**.34**	**สูง**

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ด้านการยอมรับอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ด้านการดูแลเอาใจใส่อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และด้านความเชื่อถือไว้วางใจอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.1 นักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามระดับชั้นปี

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามระดับชั้นปี	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
ชั้นปีที่ 1	178	3.54	.36
ชั้นปีที่ 2	97	3.54	.40
ชั้นปีที่ 3	56	3.43	.44
ชั้นปีที่ 4	66	3.52	.33
ด้านการยอมรับ			
ชั้นปีที่ 1	178	3.41	.36
ชั้นปีที่ 2	97	3.41	.37
ชั้นปีที่ 3	56	3.33	.42
ชั้นปีที่ 4	66	3.37	.34
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น			
ชั้นปีที่ 1	178	3.35	.40
ชั้นปีที่ 2	97	3.38	.41
ชั้นปีที่ 3	56	3.33	.46
ชั้นปีที่ 4	66	3.34	.37
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
ชั้นปีที่ 1	178	3.34	.37
ชั้นปีที่ 2	97	3.39	.37
ชั้นปีที่ 3	56	3.27	.39
ชั้นปีที่ 4	66	3.37	.37
ด้านการดูแลเอาใจใส่			
ชั้นปีที่ 1	178	3.35	.41
ชั้นปีที่ 2	97	3.43	.39
ชั้นปีที่ 3	56	3.30	.49
ชั้นปีที่ 4	66	3.33	.39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามระดับชั้นปี	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
ชั้นปีที่ 1	**178**	**3.40**	**.33**
ชั้นปีที่ 2	**97**	**3.43**	**.35**
ชั้นปีที่ 3	**56**	**3.33**	**.39**
ชั้นปีที่ 4	**66**	**3.39**	**.30**

จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ส่วนชั้นปีที่ 3 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามระดับชั้นปี

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.584	3	.195	1.365^{ns}	.253
ภายในกลุ่ม	56.067	393	.143		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.310	3	.103	.756^{ns}	.519
ภายในกลุ่ม	53.738	393	.137		
รวม	54.048	396			
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.115	3	.038	.231^{ns}	.875
ภายในกลุ่ม	65.386	393	.166		
รวม	65.501	396			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.578	3	.193	.231 ns	.875
ภายในกลุ่ม	54.449	393	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลเอาใจใส่					
ระหว่างกลุ่ม	.704	3	.235	1.376 ns	.250
ภายในกลุ่ม	66.988	393	.170		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.353**	**3**	**.118**	**1.030** ns	**.379**
ภายในกลุ่ม	**44.933**	**393**	**.114**		
รวม	**45.286**	**396**			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.2 นักศึกษาพยาบาล ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามเกรดเฉลี่ยสะสม	จำนวน	X	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
2.00 – 2.50	31	3.36	.41
2.51 – 3.00	192	3.51	.39
3.01 – 3.50	152	3.55	.35
3.51 – 4.00	22	3.65	.35
ด้านการยอมรับ			
2.00 – 2.50	31	3.42	.44
2.51 – 3.00	192	3.38	.36
3.01 – 3.50	152	3.39	.36
3.51 – 4.00	22	3.50	.36
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น			
2.00 – 2.50	31	3.30	.46
2.51 – 3.00	192	3.35	.40
3.01 – 3.50	152	3.35	.41
3.51 – 4.00	22	3.44	.37
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
2.00 – 2.50	31	3.31	.37
2.51 – 3.00	192	3.33	.38
3.01 – 3.50	152	3.35	.37
3.51 – 4.00	22	3.48	.37
ด้านการดูแลเอาใจใส่			
2.00 – 2.50	31	3.29	.42
2.51 – 3.00	192	3.36	.43
3.01 – 3.50	152	3.36	.39
3.51 – 4.00	22	3.48	.41

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ตามเกรดเฉลี่ยสะสม	จำนวน	X	S.D.
รวมทุกด้าน			
2.00 – 2.50	**31**	**3.33**	**.38**
2.51 – 3.00	**192**	**3.39**	**.34**
3.01 – 3.50	**152**	**3.40**	**.32**
3.51 – 4.00	**22**	**3.51**	**.32**

จากตารางที่ 13 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51 – 4.00 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 รองลงมา เป็นนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 – 3.50 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.50 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	1.268	3	.423	2.999*	.031
ภายในกลุ่ม	55.384	393	.141		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.325	3	.108	.792 ns	.499
ภายในกลุ่ม	53.723	393	.137		
รวม	54.048	396			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.264	3	.088	.529 ns	.662
ภายในกลุ่ม	65.237	393	.166		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.471	3	.157	1.131 ns	.336
ภายในกลุ่ม	54.556	393	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลเอาใจใส่					
ระหว่างกลุ่ม	.483	3	.161	.941 ns	.421
ภายในกลุ่ม	67.209	393	.171		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.433**	**3**	**.144**	**1.264 ns**	**.286**
ภายในกลุ่ม	**44.854**	**393**	**.114**		
รวม	**45.286**	**396**			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 14 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสมโดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น		เกรดเฉลี่ยสะสม			
		(1)	(2)	(3)	(4)
จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม	$\bar{X}$	3.35	3.51	3.54	3.64
(1) 2.00 – 2.50	3.35	-			
(2) 2.51 – 3.00	3.51	*	-		
(3) 3.01 – 3.50	3.54	*	ns	-	
(4) 3.51 – 4.00	3.64	**	ns	ns	-

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50 และนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35) ต่ำกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51) ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50 และนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.01 – 3.50 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35) ต่ำกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.01 – 3.50 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54) ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50 และนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35) ต่ำกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00 นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.01 – 3.50 และนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00 มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 1.3 นักศึกษาพยาบาล ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามภูมิลำเนา

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามภูมิลำเนา	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.	t	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
กรุงเทพฯหรือปริมณฑล	163	3.54	.38	.791 ns	.429
ต่างจังหวัด	234	3.51	.38		
ด้านการยอมรับ					
กรุงเทพฯหรือปริมณฑล	163	3.41	.39	.863 ns	.389
ต่างจังหวัด	234	3.38	.35		
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น					
กรุงเทพฯหรือปริมณฑล	163	3.40	.43	1.907 ns	.057
ต่างจังหวัด	234	3.32	.39		
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
กรุงเทพฯหรือปริมณฑล	163	3.37	.38	.910 ns	.364
ต่างจังหวัด	234	3.33	.37		
ด้านการดูแลใส่ใจ					
กรุงเทพฯหรือปริมณฑล	163	3.39	.41	1.137 ns	.256
ต่างจังหวัด	234	3.34	.42		
รวมทุกด้าน					
กรุงเทพฯหรือปริมณฑล	**163**	**3.42**	**.34**	**1.323 ns**	**.186**
ต่างจังหวัด	**234**	**3.37**	**.33**		

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 16 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือ ทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา	จำนวน	X	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
อยู่ร่วมกัน	299	3.51	.37
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	57	3.52	.39
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	41	3.63	.38
ด้านการยอมรับ			
อยู่ร่วมกัน	299	3.39	.36
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	57	3.35	.43
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	41	3.47	.37
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น			
อยู่ร่วมกัน	299	3.34	.40
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	57	3.34	.46
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	41	3.44	.39
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
อยู่ร่วมกัน	299	3.34	.37
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	57	3.31	.37
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	41	3.42	.39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา	จำนวน	X	S.D.
ด้านการดูแลใส่ใจ			
อยู่ร่วมกัน	299	3.35	.40
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	57	3.37	.44
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	41	3.43	.46
รวมทุกด้าน			
อยู่ร่วมกัน	**299**	**3.38**	**.33**
หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	**57**	**3.38**	**.37**
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	**41**	**3.48**	**.35**

จากตารางที่ 17 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีบิดาหรือมารดาเสียชีวิต มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 รองลงมาเป็นนักศึกษาพยาบาลที่มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับนักศึกษาพยาบาลที่มีบิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.588	2	.294	2.066 ^{ns}	.128
ภายในกลุ่ม	56.064	394	.142		
รวม	56.651	396			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.350	2	.175	1.284 ns	.278
ภายในกลุ่ม	53.698	394	.136		
รวม	54.048	396			
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.382	2	.191	1.154 ns	.316
ภายในกลุ่ม	65.120	394	.165		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.316	2	.158	1.138 ns	.321
ภายในกลุ่ม	54.711	394	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลใส่ใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.284	2	.142	.829 ns	.437
ภายในกลุ่ม	67.408	394	.171		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	.353	2	.177	**1.548 ns**	**.214**
ภายในกลุ่ม	44.933	394	.114		
รวม	45.286	396			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 18 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือ ทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.5 นักศึกษาพยาบาล ที่บิดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามอาชีพบิดา

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามอาชีพบิดา	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	3.47	.39
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	106	3.51	.38
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	101	3.60	.37
เกษตรกร	86	3.51	.37
ด้านการยอมรับ			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	3.40	.38
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	106	3.37	.36
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	101	3.43	.39
เกษตรกร	86	3.36	.34
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	3.37	.39
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	106	3.33	.40
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	101	3.40	.42
เกษตรกร	86	3.30	.42
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	3.36	.36
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	106	3.33	.37
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	101	3.38	.39
เกษตรกร	86	3.31	.36
ด้านการดูแลใส่ใจ			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	3.39	.40
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	106	3.32	.42
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	101	3.41	.40
เกษตรกร	86	3.30	.42

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามอาชีพบิดา	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	**104**	**3.40**	**.35**
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	**106**	**3.37**	**.32**
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	**101**	**3.44**	**.35**
เกษตรกร	**86**	**3.36**	**.33**

จากตารางที่ 19 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่บิดามีอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 รองลงมาเป็นอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และพนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ส่วนอาชีพเกษตรกร มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามอาชีพบิดา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามอาชีพบิดา

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.876	3	.292	2.058 ^{ns}	.105
ภายในกลุ่ม	55.775	393	.142		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.329	3	.110	.803 ^{ns}	.493
ภายในกลุ่ม	53.718	393	.137		
รวม	54.048	396			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 20 (ต่อ)

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.547	3	.182	1.104 ns	.347
ภายในกลุ่ม	64.954	393	.165		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.275	3	.092	.659 ns	.578
ภายในกลุ่ม	54.752	393	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลใส่ใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.753	3	.251	1.473 ns	.221
ภายในกลุ่ม	66.939	393	.170		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.442**	**3**	**.147**	**1.290 ns**	**.277**
ภายในกลุ่ม	**44.845**	**393**	**.114**		
รวม	**45.286**	**396**			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 20 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่บิดามีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาพยาบาลที่บิดามีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือ ทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.6 นักศึกษาพยาบาล ที่มารดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามอาชีพมารดา

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามอาชีพมารดา	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	3.43	.37
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	117	3.50	.40
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	120	3.59	.36
เกษตรกร	90	3.52	.38
ด้านการยอมรับ			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	3.37	.38
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	117	3.37	.40
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	120	3.43	.35
เกษตรกร	90	3.38	.35
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	3.34	.39
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	117	3.33	.43
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	120	3.42	.40
เกษตรกร	90	3.30	.40
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	3.33	.35
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	117	3.37	.38
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	120	3.35	.37
เกษตรกร	90	3.31	.38
ด้านการดูแลใส่ใจ			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	3.33	.40
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	117	3.36	.43
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	120	3.42	.40
เกษตรกร	90	3.29	.42

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามอาชีพมารดา	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
รวมทุกด้าน			
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	**70**	**3.36**	**.34**
พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป	**117**	**3.39**	**.36**
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	**120**	**3.44**	**.32**
เกษตรกร	**90**	**3.36**	**.33**

จากตารางที่ 21 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มารดามีอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 รองลงมาเป็นอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ส่วนอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เท่ากันกับอาชีพเกษตรกรมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามอาชีพมารดา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามอาชีพมารดา

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	1.078	3	.359	2.542 ns	.056
ภายในกลุ่ม	55.573	393	.141		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.260	3	.087	.632 ns	.595
ภายในกลุ่ม	53.788	393	.137		
รวม	54.048	396			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 22 (ต่อ)

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.855	3	.285	1.732 ns	.160
ภายในกลุ่ม	64.646	393	.164		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.183	3	.061	.438 ns	.726
ภายในกลุ่ม	54.844	393	.140		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลใส่ใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.901	3	.300	1.767 ns	.153
ภายในกลุ่ม	66.791	393	.170		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.468**	**3**	**.156**	**1.368 ns**	**.252**
ภายในกลุ่ม	**44.818**	**393**	**.114**		
รวม	**45.286**	**396**			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 22 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มารดามีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาพยาบาลที่มารดามีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือ ทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.7 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามการเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน	$\overline{X}$	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	58	3.45	.38
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	184	3.51	.38
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	155	3.56	.38
ด้านการยอมรับ			
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	58	3.37	.32
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	184	3.38	.38
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	155	3.41	.38
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น			
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	58	3.28	.37
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	184	3.35	.39
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	155	3.38	.44
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	58	3.28	.35
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	184	3.35	.38
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	155	3.36	.37
ด้านการดูแลใส่ใจ			
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	58	3.29	.40
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	184	3.34	.40
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	155	3.41	.43
รวมทุกด้าน			
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ	**58**	**3.33**	**.32**
เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน	**184**	**3.38**	**.34**
เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	**155**	**3.42**	**.35**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 23 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 รองลงมามีการเข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และนักศึกษาพยาบาลที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.606	2	.303	2.131 ns	.120
ภายในกลุ่ม	56.045	394	.142		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.082	2	.041	.301 ns	.740
ภายในกลุ่ม	53.965	394	.137		
รวม	54.048	396			
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.446	2	.223	1.351 ns	.260
ภายในกลุ่ม	65.055	394	.165		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.270	2	.135	.971 ns	.380
ภายในกลุ่ม	54.757	394	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลใส่ใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.711	2	.355	2.090 ns	.125
ภายในกลุ่ม	66.981	394	.170		
รวม	67.692	396			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.397**	**2**	**.199**	**1.744** ^{ns}	**.176**
ภายในกลุ่ม	**44.889**	**394**	**.114**		
รวม	**45.286**	**396**			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 24 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือ ทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน	X	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
ไม่ได้เข้าร่วม	58	3.48	.38
สมาชิก	301	3.52	.38
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	38	3.56	.39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 25 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน	X	S.D.
ด้านการยอมรับ			
ไม่ได้เข้าร่วม	58	3.39	.34
สมาชิก	301	3.39	.37
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	38	3.43	.39
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น			
ไม่ได้เข้าร่วม	58	3.28	.39
สมาชิก	301	3.35	.41
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	38	3.44	.41
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
ไม่ได้เข้าร่วม	58	3.30	.35
สมาชิก	301	3.34	.38
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	38	3.43	.38
ด้านการดูแลใส่ใจ			
ไม่ได้เข้าร่วม	58	3.30	.41
สมาชิก	301	3.36	.42
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	38	3.43	.40
รวมทุกด้าน			
ไม่ได้เข้าร่วม	**58**	**3.35**	**.33**
สมาชิก	**301**	**3.39**	**.34**
ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน	**38**	**3.46**	**.34**

จากตารางที่ 25 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นประธานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมาเป็นสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้เข้าร่วม มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.145	2	.072	.504 ns	.604
ภายในกลุ่ม	56.507	394	.143		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.064	2	.032	.233 ns	.792
ภายในกลุ่ม	53.984	394	.137		
รวม	54.048	396			
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.603	2	.302	1.831 ns	.162
ภายในกลุ่ม	64.898	394	.165		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.390	2	.195	1.407 ns	.246
ภายในกลุ่ม	54.637	394	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลใส่ใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.386	2	.193	1.130 ns	.324
ภายในกลุ่ม	67.306	394	.171		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.284**	**2**	**.142**	**1.242 ns**	**.290**
ภายในกลุ่ม	**45.003**	**394**	**.114**		
รวม	**45.286**	**396**			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 26 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.9 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ตารางที่ 27 จำนวน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามการเข้าร่วมชมรม

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามการเข้าร่วมชมรม	จำนวน	X	S.D.
ด้านการเคารพในผู้อื่น			
ชมรมกีฬา	92	3.51	.37
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	97	3.53	.38
ชมรมพระพุทธศาสนา	54	3.50	.42
ชมรมวิชาการ	80	3.50	.39
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	74	3.55	.36
ด้านการยอมรับ			
ชมรมกีฬา	92	3.39	.38
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	97	3.41	.34
ชมรมพระพุทธศาสนา	54	3.42	.42
ชมรมวิชาการ	80	3.36	.38
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	74	3.38	.35
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น			
ชมรมกีฬา	92	3.36	.43
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	97	3.37	.38
ชมรมพระพุทธศาสนา	54	3.39	.42
ชมรมวิชาการ	80	3.31	.43
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	74	3.33	.39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 27 (ต่อ)

(n=397)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือตามการเข้าร่วมชมรม	จำนวน	X	S.D.
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ			
ชมรมกีฬา	92	3.37	.37
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	97	3.34	.36
ชมรมพระพุทธศาสนา	54	3.40	.38
ชมรมวิชาการ	80	3.32	.37
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	74	3.31	.39
ด้านการดูแลใส่ใจ			
ชมรมกีฬา	92	3.38	.42
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	97	3.33	.42
ชมรมพระพุทธศาสนา	54	3.35	.40
ชมรมวิชาการ	80	3.37	.42
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	74	3.36	.40
รวมทุกด้าน			
ชมรมกีฬา	**92**	**3.40**	**.35**
ชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ	**97**	**3.39**	**.32**
ชมรมพระพุทธศาสนา	**54**	**3.41**	**.36**
ชมรมวิชาการ	**80**	**3.37**	**.34**
ชมรมบำเพ็ญประโยชน์	**74**	**3.38**	**.33**

จากตารางที่ 27 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมชมรมพระพุทธศาสนา มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 รองลงมาเป็น ชมรมกีฬามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และชมรมบำเพ็ญประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ส่วนชมรมวิชาการ มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการเข้าร่วมชมรมโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีรายละเอียดดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามการเข้าร่วมชมรม

(n=397)

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการเคารพในผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.129	4	.032	.223 ns	.925
ภายในกลุ่ม	56.523	392	.144		
รวม	56.651	396			
ด้านการยอมรับ					
ระหว่างกลุ่ม	.142	4	.036	.259 ns	.904
ภายในกลุ่ม	53.906	392	.138		
รวม	54.048	396			
ด้านการเห็นใจเข้าใจความ รู้สึกของผู้อื่น					
ระหว่างกลุ่ม	.290	4	.072	.435 ns	.783
ภายในกลุ่ม	65.211	392	.166		
รวม	65.501	396			
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.358	4	.090	.642 ns	.633
ภายในกลุ่ม	54.669	392	.139		
รวม	55.027	396			
ด้านการดูแลใส่ใจ					
ระหว่างกลุ่ม	.112	4	.028	.163 ns	.957
ภายในกลุ่ม	67.580	392	.172		
รวม	67.692	396			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	**.058**	**4**	**.014**	**.125 ns**	**.973**
ภายในกลุ่ม	**45.228**	**392**	**.115**		
รวม	**45.286**	**396**			

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 28 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเพื่อการช่วยเหลือ รายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

(n=397)

ความเชื่ออำนาจในตน	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ					
	ด้านการเคารพในผู้อื่น	**ด้านการยอมรับ**	**ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น**	**ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ**	**ด้านการดูแลเอาใจใส่**	**รวม**
	r	r	r	r	r	**r**
ด้านความสามารถในการทำนาย	.311** p(.000)	.329** p(.000)	.309** p(.000)	.380** p(.000)	.368** p(.000)	**.392** p(.000)**
ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ	.390** p(.000)	.409** p(.000)	.406** p(.000)	.453** p(.000)	.460** p(.000)	**.491** p(.000)**
ความเชื่ออำนาจในตนโดยรวม	**.397** p(.000)**	**.418** p(.000)**	**.405** p(.000)**	**.470** p(.000)**	**.469** p(.000)**	.500** p(.000)**

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 29 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความเชื่ออำนาจในตนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเชื่ออำนาจในตน ด้านความสามารถในการทำนาย และด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมุติฐานที่ 3 การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

(n=397)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	**สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ**					
	ด้านการเคารพในผู้อื่น	**ด้านการยอมรับ**	**ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น**	**ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ**	**ด้านการดูแลเอาใจใส่**	**รวม**
	r	r	r	r	r	**r**
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่	.220** p(.000)	.300** p(.000)	.293** p(.000)	.339** p(.000)	.280** p(.000)	**.329** p(.000)**
ด้านความเชื่อในตนเอง	.408** p(.000)	.447** p(.000)	.423** p(.000)	.466** p(.000)	.454** p(.000)	**.507** p(.000)**
ด้านการตรวจสอบตนเอง	.316** p(.000)	.386** p(.000)	.349** p(.000)	.401** p(.000)	.364** p(.000)	**.417** p(.000)**
ด้านการควบคุมตนเอง	.242** p(.000)	.333** p(.000)	.297** p(.000)	.368** p(.000)	.275** p(.000)	**.346** p(.000)**
ด้านการประเมินตนเอง	.347** p(.000)	.398** p(.000)	.387** p(.000)	.444** p(.000)	.398** p(.000)	**.455** p(.000)**
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	.219** p(.000)	.322** p(.000)	.383** p(.000)	.367** p(.000)	.307** p(.000)	**.368** p(.000)**
การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม	**.358** p(.000)**	**.452** p(.000)**	**.442** p(.000)**	**.495** p(.000)**	**.427** p(.000)**	**.500** p(.000)**

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 30 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่ ด้านความเชื่อในตนเอง ด้านการตรวจสอบตนเอง ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการประเมินตนเอง และด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมุติฐานที่ 4 ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

(n=397)

ทักษะทางสังคม	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ					
	ด้านการเคารพในผู้อื่น	ด้านการยอมรับ	ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	ด้านการดูแลเอาใจใส่	รวม
	r	r	r	r	r	**r**
ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	.296** p(.000)	.376** p(.000)	.350** p(.000)	.403** p(.000)	.353** p(.000)	**.408** p(.000)**
ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา	.339** p(.000)	.433** p(.000)	.440** p(.000)	.472** p(.000)	.450** p(.000)	**.493** p(.000)**
ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว	.387** p(.000)	.441** p(.000)	.434** p(.000)	.478** p(.000)	.447** p(.000)	**.504** p(.000)**
ด้านทักษะในการสื่อสาร	.448** p(.000)	.490** p(.000)	.562** p(.000)	.597** p(.000)	.579** p(.000)	**.622** p(.000)**
ด้านทักษะในการสอนตนเอง	.622** p(.000)	.535** p(.000)	.586** p(.000)	.617** p(.000)	.624** p(.000)	**.693** p(.000)**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 31 (ต่อ)

(n=397)

ทักษะทางสังคม	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ					
	ด้านการเคารพในผู้อื่น	ด้านการยอมรับ	ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	ด้านการดูแลเอาใจใส่	รวม
	r	r	r	r	r	**r**
ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	.547** p(.000)	.566** p(.000)	.542** p(.000)	.574** p(.000)	.614** p(.000)	**.657** p(.000)**
ทักษะทางสังคมโดยรวม	**.561** p(.000)**	**.609** p(.000)**	**.625** p(.000)**	**.674** p(.000)**	**.657** p(.000)**	**.723** p(.000)**

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 31 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ทักษะทางสังคมโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะทางสังคมด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านทักษะในการสอนตนเอง และด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัยเรื่องความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยขอเสนอข้อวิจารณ์ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 44.8) มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 (ร้อยละ 48.4) โดยที่เกรดเฉลี่ยสะสมที่น้อยที่สุดเท่ากับ 2.09 และเกรดเฉลี่ยสะสมที่มากที่สุดเท่ากับ 3.94 นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด (ร้อยละ 58.9) ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (ร้อยละ 75.3) บิดาประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 26.7) มารดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย (ร้อยละ 30.2) นักศึกษาพยาบาลมีการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน (ร้อยละ 75.8) ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิก (ร้อยละ 75.8) และเข้าร่วมชมรมดนตรีหรือนันทนาการ (ร้อยละ 24.4)

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 อาจเนื่องมาจาก จำนวนการรับนักศึกษาพยาบาลเพื่อเข้าศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษามีความแตกต่างกัน นักศึกษาพยาบาลมีการลาออกในแต่ละปีเพื่อไปศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นตามที่ตนเองสนใจ หรืออาจมีผลการเรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ของวิทยาลัยพยาบาลจำเป็นต้องถูกคัดชื่อออกในแต่ละชั้นปี จึงอาจเป็นผลให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีสัดส่วนมากกว่าชั้นปีอื่นๆ นักศึกษาพยาบาลมีภูมิลำเนาต่างจังหวัดกับกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน อาจเนื่องมาจากการเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยพยาบาล นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด อาจมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเข้ามาศึกษาในสายวิชาชีพนี้โดยตรง หรือได้รับทุนการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆตลอดจนได้โควต้าของสถานศึกษาในการมาศึกษาต่อจึงทำให้มีปริมาณนักศึกษาที่อยู่ต่างจังหวัดมาศึกษาต่อปริมาณมาก ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล อาจมีทางเลือกในสถาบันการศึกษาอื่นๆที่มีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งที่พักอาศัยของตนเอง และก็ส่วนหนึ่งเลือกศึกษาต่อในวิทยาลัยพยาบาลแห่งนี้ซึ่งอาจมีจำนวนใกล้เคียงที่มาจากต่างจังหวัด นอกจากนั้น จากการที่บิดาของนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและรับจ้างทั่วไป และมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวและค้าขาย จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งในการที่นักศึกษาพยาบาลจะได้รับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การสนับสนุนจากบิดามารดาให้เข้าสู่สายวิชาชีพพยาบาล เนื่องจาก เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง เมื่อจบการศึกษาแล้วหากได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ มีสวัสดิการต่างๆมากมาย

ความเชื่ออำนาจในตน

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตนของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาพยาบาลมีการศึกษาตามหลักสูตรที่เป็นวิชาชีพทางด้านสุขภาพซึ่งมีการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการฝึกการวางแผนการดูแลผู้ป่วย ที่มีปัญหาความเจ็บป่วยด้วยโรคต่างๆ ซึ่งนักศึกษาพยาบาลต้องมีการเผชิญปัญหาอุปสรรคและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งด้านการเรียนและการฝึกภาคปฏิบัติ จึงมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงข้อผิดพลาดต่างๆที่เกิดขึ้นทำให้เกิดประสบการณ์ อีกทั้งหลักสูตรพยาบาลยังอาศัยหลักการเชิงวิทยาศาสตร์ในการวางแผนการพยาบาล เน้นความเป็นเหตุเป็นผลมากกว่าการยึดถือความเชื่อส่วนบุคคลหรือไสยศาสตร์ มีการประยุกต์ความรู้จากศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องซึ่งเชื่อว่าคนเป็นระบบเปิดที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ศักยภาพที่ตนเองมีอยู่เพิ่มมากขึ้น ทำให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง โดยจากข้อมูลที่ได้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่อว่าหากตนเองมีความตั้งใจเรียน มีความพยายามมากขึ้น ผลการเรียนจะออกมาดี ตนเองสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนได้ สามารถเรียนจบตามหลักสูตรและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลได้ในอนาคต ตลอดจนสามารถทำงานได้สำเร็จแม้จะพบอุปสรรคต่างๆ และมีความเชื่อว่าความสำเร็จจากการเรียนเกิดจากความพยายามของตัวเอง การวางแผนที่ดี รวมถึงการเรียนรู้ข้อผิดพลาดและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองมากกว่าการพึ่งพาผู้อื่นหรือโชคชะตา จึงอาจเป็นส่วนที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีโอกาสได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่แตกต่างจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรอื่นๆ ซึ่งมีโอกาสได้ฝึกความรับผิดชอบในตนเองและต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ที่เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพในตัวเองให้เพิ่มมากขึ้น จนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและรับรู้ความเชื่ออำนาจในตน สอดคล้องกับ Strickland (1997 อ้างใน วีณา ทองดี, 2548) ที่กล่าวว่าความเชื่ออำนาจภายในตนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลต้องเผชิญ หากเหตุการณ์ที่เผชิญผ่านพ้นไปด้วยดี บุคคลรับรู้ว่ามาจากความสามารถของตนเองก็จะมีกำลังใจ มีความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น ก็จะมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ Lefcourt (1976) ที่กล่าวถึงผู้เรียนที่มีคุณลักษณะของความเชื่ออำนาจในตน จะเชื่อว่าการที่จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เป็นผลมาจากความสามารถและความพยายามของตัวเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การศึกษาระดับอุดมศึกษาสายวิชาชีพทางการพยาบาล เป็นหลักสูตรที่มีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน ซึ่งถือได้ว่านักศึกษาพยาบาลมีการเรียนค่อนข้างหนักและต้องอาศัยความรับผิดชอบในตนเองสูง จึงเป็นเรื่องยากที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในทุกด้านพร้อมๆกัน นอกจากนั้นส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่นักศึกษาพยาบาลไม่สามารถเรียนรู้และการฝึกทักษะต่างๆทั้งการปฏิบัติการพยาบาล การสื่อสารเพื่อการช่วยเหลือซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมากให้ได้ประสิทธิภาพในระยะเวลาที่มีอยู่จำกัดจึงอาจไม่มีเวลาในการกำกับตนเองเท่าที่ควร โดยจากข้อมูลที่ได้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลยังมีการเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนในแต่ละเทอม การจัดสรรเวลา วิธีการเรียนที่เป็นระบบ รวมถึงการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมยังไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนั้นพบว่า นักศึกษาพยาบาล ยังขาดการวางแผนการเรียนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่มีการบันทึกเพื่อเตือนความจำสิ่งที่ต้องปฏิบัติในแต่ละวัน ตลอดจนขาดการกระตุ้นตนเอง เมื่อความตั้งใจในการเรียนลดลง นอกจากนั้นการจัดตารางเวลาในการทำกิจวัตรประจำวัน ทั้งการพักผ่อน การไปเที่ยวนอกบ้านและการอ่านหนังสือ เพื่อการทบทวนความรู้ยังขาดความสมดุลเหมาะสม ขาดการสร้างแรงจูงใจ โดยการให้รางวัลแก่ตนเองเมื่อมีผลการเรียนที่ดีตามที่ตั้งใจหรือการทำงานได้สำเร็จ และไม่มีมาตรการที่จะควบคุมตนเองหากผลการเรียนหรือการทำงานไม่เป็นตามที่วางแผนตามที่ตั้งใจ จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรพร ปฏิกรณ์ (2554) ที่ศึกษาเรื่องสุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้โดยการนำตนเองและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการเรียนรู้โดยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

ทักษะทางสังคม

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลมีโอกาสได้รับการฝึกทักษะต่างๆที่เกี่ยวกับการสื่อสารสัมพันธ์กับบุคคลอื่นขณะที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล ตั้งแต่การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับรุ่นพี่รุ่นน้องนักศึกษาพยาบาลในหอพักภายใต้กฎระเบียบที่วิทยาลัยกำหนด และการดูแลจากครูอาจารย์อย่างใกล้ชิด นักศึกษาพยาบาลมีโอกาสเรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น นอกจากนั้นการที่นักศึกษาพยาบาลได้รับมอบหมายให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีโอกาสได้ร่วมทำงานและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรทางการแพทย์แบบสหวิชาชีพ การให้บริการผู้ป่วยที่มารับบริการ และญาติ ซึ่งทำให้นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้ในการติดต่อสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นการฝึกทักษะทางสังคมที่ดี และจากข้อมูลที่ได้ ยังพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการเตือนตนเองให้เลือกคบเพื่อนที่ดี มีความเข้าใจในความรู้สึกของผู้ที่ตนสนทนาด้วย สามารถสื่อถึงความรู้สึกหรือความต้องการของตนเองที่มีต่อผู้อื่นได้ดี และสื่อสารเพื่อให้ผู้อื่นสบายใจ ตลอดจนรู้จักปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี โดยประสบการณ์เหล่านี้เกิดจากการที่นักศึกษาพยาบาลใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในสถาบันการศึกษา และเรียนรู้ที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับถาวร เกิดเกียรติพงศ์ (2522) ที่อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีทักษะทางสังคมว่าโรงเรียนเป็นสถาบันที่เตรียมความพร้อมให้กับบุคคลในการเข้าสังคมได้ดีกว่าสถาบันอื่นๆ เพราะช่วยให้มีโอกาสในการพบปะบุคคลอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น โดยมีครูเป็นตัวแทนของบทบาททางสังคมที่มีความสำคัญ เพราะครูจะมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ตลอดจนให้แรงเสริม ให้รางวัลหรือลงโทษ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม รวมถึงกฎเกณฑ์ทางสังคมมากขึ้น รวมถึงกลุ่มเพื่อน ที่เป็นตัวแทนทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมอย่างมาก และวารี ถิระจิตร (2534) ที่กล่าวไว้ว่าการมีทักษะทางสังคมคือ การรู้จักอยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักมีการให้และการรับความรับผิดชอบ การผลัดเปลี่ยนเวร การเคารพสิทธิของผู้อื่น และมีความสำนึกต่อสังคม เป็นการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความรู้สึกที่ดี โดยมีโอกาสในการฝึกทักษะด้านต่างๆในการเข้าสังคม

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเป็นผู้ที่มีใจรักในการบริการ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นที่มีมาก่อนที่จะมาศึกษาในหลักสูตรพยาบาล และเมื่อได้ผ่านการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อภายในวิทยาลัย ที่มีหลักสูตรให้นักศึกษาพยาบาล ได้ศึกษาในภาคทฤษฎีที่ช่วยส่งเสริมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เช่นในวิชาการสื่อสารทางการพยาบาล วิชาการสอนและให้คำปรึกษา วิชาจิตวิทยาทั่วไป และวิชาจริยศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดของเนื้อหาที่เรียนมีส่วนช่วยให้นักศึกษาพยาบาล เข้าใจในความรู้สึกความต้องการของผู้อื่น ไม่เป็นผู้ที่เพิกเฉยต่อบุคคลที่มีความเดือดร้อน และ เห็นความคุณค่าของการทำงานที่ต้องมีความเสียสละพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีความทุกข์ใจเกี่ยวกับสุขภาพ สอดคล้องกับ สภาการพยาบาล (n.d.) ได้อธิบายว่า การพยาบาลเป็นการปฏิบัติโดยตรงต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม นับได้ว่าเป็นบริการในระดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถาบันของสังคม ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติ มีจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแนวทางในการประพฤติและปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยของสังคมโดยส่วนรวม อีกทั้งการฝึกภาคปฏิบัติตามหลักสูตรของวิทยาลัย ซึ่งเน้นการให้บริการช่วยเหลือแบบองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลที่มีการสื่อสารสัมพันธ์ สร้างความไว้วางใจ ให้กำลังใจแก่ผู้รับบริการและญาติโดยคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ จึงเป็นการเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลมีการพัฒนาการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น การมีเพื่อนร่วมทีมในขณะฝึกการพยาบาลที่ต้องช่วยเหลือ พึ่งพาซึ่งกันและกัน นักศึกษาพยาบาลจึงมีโอกาสได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ที่ดีสำหรับการร่วมมือและช่วยเหลือผู้อื่น โดยจากข้อมูลที่ได้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความเคารพในผู้อื่น เชื่อว่าบุคคลทุกคนมีคุณค่าและมีศักยภาพในตัวเอง มีการแสดงออกต่อบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เชื่อว่าทุกคนมีทั้งด้านที่ดีและไม่ดีในตัวเอง คิดว่าการให้เกียรติบุคคลอื่นมีความสำคัญและให้ความสำคัญในการเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า รวมไปถึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากกว่าการยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ อีกทั้งนักศึกษาพยาบาลยังมีการยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับในข้อบกพร่องของแต่ละบุคคลได้ และยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อน ทุกข์ยาก โดยแสดงออกถึงการเห็นใจเข้าใจในความรู้สึกของผู้ที่มีความสูญเสียหรือเจ็บป่วย ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการตัดสินพฤติกรรมของบุคคลอื่น สามารถทำให้คนรอบข้างเกิดความไว้วางใจรับรู้ได้ถึงความเป็นมิตร ใส่ใจปัญหาของผู้อื่นและมีความเต็มใจในการช่วยคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ สามารถแสดงออกถึงความห่วงใยของตนเองที่มีต่อผู้อื่น ให้กำลังใจแก่ผู้ที่ประสบปัญหาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชิษณุ พันธ์เจริญ จรุงจิตร์ งามไพบูลย์ (2552) ที่กล่าวว่า ส่วนสำคัญของการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ กระบวนสื่อสารมีส่วนสำคัญ คือ การเป็นผู้ฟังที่ดี มีการกระตุ้นบุคคลที่จะสื่อสารด้วยให้ได้แสดงความคิดเห็น โดยมีการใช้ทักษะต่างๆอย่างเหมาะสมในการสื่อสาร รวมถึงมีการทำความเข้าใจกับปัญหาและความรู้สึกผู้ที่จะสื่อสารด้วยก่อนที่จะให้ข้อมูลหรือเหตุผลในปริมาณที่เหมาะสมในการช่วยเหลือ และมีการสนับสนุนให้ผู้นั้นมีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 นักศึกษาพยาบาล ที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี มีการใช้ชีวิตในหอพักนักศึกษาพยาบาลทำให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่ต้องพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นหลักสูตรและกิจกรรมที่วิทยาลัยพยาบาลกำหนดให้นักศึกษาพยาบาลเข้าร่วม มีการปลูกฝังจิตสำนึกของการช่วยเหลือ การฝึกปฏิบัติทักษะในการสร้างสัมพันธภาพในทุกระดับชั้น ตลอดจนการจัดให้นักศึกษาพยาบาลได้มีการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ที่อาจเป็นส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้ทักษะการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีชั้นปีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 นักศึกษาพยาบาล ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การก้าวเข้าสู่การเป็นนักศึกษาในสาขาการพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาเรียนส่วนหนึ่งอาจเป็นผู้ที่มีจิตใจที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มีลักษณะของผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนหรือมีเป้าหมายชัดเจนในการเข้าสู่สายวิชาชีพพยาบาลที่ทำให้มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น ตามที่ตนเองได้ตั้งใจไว้ นอกจากนั้นการปลูกฝังจากครอบครัว ให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่เรียน อีกทั้งหลักสูตรของการเรียนพยาบาล ที่มีรายวิชาที่ส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ การได้เห็นแบบอย่างจากรุ่นพี่ อาจารย์ และพยาบาลวิชาชีพ เมื่อขึ้นฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยซึ่งเป็นส่วนสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลที่มีคุณลักษณะของผู้ที่มี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการเรียนหรือเกรดเฉลี่ยสะสมจึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันบรมราชชนก (2556) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาล ควรมีการเคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรี และความเป็นปัจเจก ทั้งของตนเองและผู้อื่น และนงคราญ ผาสุก (2535) ที่กล่าวถึง ปัจจัยที่สนับสนุนในการสร้างสัมพันธภาพ คือ แรงจูงใจ ทัศนคติในการสร้างสัมพันธภาพ และวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนในการทำงานให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

สมมติฐานที่ 1.3 นักศึกษาพยาบาล ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ได้ผ่านการอบรมสั่งสอนปลูกฝังเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่นจากครอบครัว อีกทั้งวิทยาลัยพยาบาลยังเป็นสถาบันสำคัญที่ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการพัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ซึ่งนักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาเรียนไม่ว่าจะมาจากภูมิภาคหรือจังหวัดใดก็ตามล้วนได้รับความรู้และการฝึกปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สำคัญคือการปฏิบัติการพยาบาลแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ทั้งในภาวะสุขภาพปกติและภาวะที่มีปัญหาสุขภาพ แบบองค์รวมบนพื้นฐานของความเอื้ออาทรยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม (สถาบันบรมราชชนก, 2556) รวมถึงวัฒนธรรมและสังคมไทย ที่มีการช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากส่วนใหญ่บิดามารดาของนักศึกษาพยาบาลอาศัยอยู่ร่วมกัน ทำให้นักศึกษาพยาบาลได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากครอบครัวก่อนเข้ารับการศึกษา ซึ่งโดยปกติทั่วไปบิดา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มารดาจะมีการปลูกฝังเรื่องความมีน้ำใจ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ อันเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคมเพื่อให้บุตรสามารถปรับตัวกับโลกภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับสัมพันธภาพในครอบครัวของ สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน (2552) พบว่าข้อมูลด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว สมาชิกในครอบครัวจะได้รับการอบรมสั่งสอน ดูแลปลูกฝังและถ่ายทอดในสิ่งที่ดีงามจากครอบครัวเป็นประจำ นอกจากนั้นกระบวนการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติในด้านการสร้างความสัมพันธ์และการช่วยเหลือผู้รับบริการให้กับนักศึกษาพยาบาลทุกคนโดยเสมอภาคกัน จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 นักศึกษาพยาบาล ที่บิดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่บิดามีอาชีพแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภายหลังที่นักศึกษาพยาบาล ได้เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษามีเวลาที่ได้อยู่กับครอบครัวจำกัด จึงมีการรับรู้หรือเกี่ยวข้องลักษณะอาชีพของบิดาไม่มากนัก ซึ่งในช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่นักศึกษาพยาบาลจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในสถาบัน และได้รับการหล่อหลอมคุณลักษณะของการเป็นผู้ช่วยเหลือจากวิทยาลัยพยาบาล รวมทั้งได้รับการปลูกฝังในเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งเป็นคุณสมบัติหลักของผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันพระบรมราชชนก (2556) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ว่าจะต้องเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพ และเป็นพลเมืองดีของสังคม ปฏิบัติการพยาบาลแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ทั้งในภาวะสุขภาพปกติและภาวะที่มีปัญหาสุขภาพ แบบองค์รวมบนพื้นฐานของความเอื้ออาทรยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึกในการให้บริการ ทำให้นักศึกษาพยาบาลได้รับการบ่มเพาะในเรื่องสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือจากวิทยาลัยซึ่งไม่มีการจำกัดว่าบิดาของนักศึกษาพยาบาลจะประกอบอาชีพใดก็ตาม จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีอาชีพบิดาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 นักศึกษาพยาบาล ที่มารดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มารดามีอาชีพแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภายหลังจากนักศึกษาพยาบาลได้เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล พักห่างไกลภูมิลำเนาจะกลับบ้านแต่ละครั้งใช้เวลานานโดยอาศัยในหอพักที่วิทยาลัยจัดให้ ทำให้ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่วิทยาลัย มีระยะเวลาที่ได้อยู่กับครอบครัวจำกัด จึงมีการรับรู้เกี่ยวข้องกับอาชีพของมารดาไม่มากนัก ในช่วงเวลาที่ศึกษาจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆในสถาบัน ที่ช่วยฝึกฝนประสบการณ์การมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ นอกจากนั้นการได้รับการปลูกฝังมารยาททางสังคม ความมีน้ำใจ การช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนตามลักษณะของครอบครัวไทย โดยมีมารดาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญไม่ว่ามารดาจะประกอบอาชีพใดก็ตาม มารดาจะเป็นผู้อบรมสั่งสอนให้นักศึกษาพยาบาลเป็นคนดีของสังคม รู้จักโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อน จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีอาชีพมารดาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาพยาบาล เป็นกิจกรรมเสริม ขณะศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล นอกเหนือจากการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กิจกรรมที่เข้าร่วมส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยสร้างความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง รู้จักการทำงานเป็นทีม การเป็นผู้ให้และผู้รับ การช่วยเหลือกันในกลุ่มผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสบการณ์ขณะศึกษาอยู่นอกเหนือจากส่วนที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติจากวิทยาลัยพยาบาล โดยนักศึกษาพยาบาลทุกคนมีโอกาสได้เข้าร่วมและได้รับประสบการณ์ที่ช่วยเสริมสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การมีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพการเป็นสมาชิก คณะกรรมการหรือประธาน นักศึกษาพยาบาลทุกคน ล้วนแล้วแต่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเช่นเดียวกัน โดยกิจกรรมที่เข้าร่วมจะเกิดประโยชน์ในการช่วยสร้างความสามัคคี ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการรู้จักช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ ผู้ตาม การตัดสินใจในสิ่งที่เกิดแก่ประโยชน์ส่วนรวมให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการรู้จักสร้างความสัมพันธ์อันดีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.9 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าร่วมชมรมในแต่ละชมรมในวิทยาลัยพยาบาล ไม่ว่าจะเป็น ด้านกีฬา ดนตรี นันทนาการ พระพุทธศาสนา วิชาการ บำเพ็ญประโยชน์ ก็ตามนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้เลือกกิจกรรมตามความถนัดหรือตามความสนใจด้วยตนเอง ซึ่งลักษณะการเข้าร่วมของชมรมส่วนใหญ่ มีส่วนสำคัญที่ช่วยปลูกฝังความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ต่อส่วนรวม มีส่วนช่วยให้เกิดการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน เพราะแต่ละชมรม มีการจัดกิจกรรมทั้งภายใน ภายนอกวิทยาลัย รวมถึงมุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อเป็นสาธารณประโยชน์ซึ่งนักศึกษาพยาบาลไม่ว่าจะเข้าร่วมชมรมใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่ได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะของความสัมพันธ์และความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จึงไม่พบความแตกต่างของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในนักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูงขึ้น ก็จะมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนจะเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากการกระทำของตนเอง ดำเนินชีวิตได้ด้วยการพึ่งตนเองเป็นหลัก เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้น ย่อมมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถผ่านสิ่งต่างๆเหล่านั้นไปได้ จึงทำให้เกิดความมานะพยายามในการเรียน และมีโอกาสพัฒนาตนเองในทักษะต่างๆมากขึ้น โดยหลักสูตรที่เรียนมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทำให้นักศึกษาพยาบาลมีโอกาสได้เรียนรู้จากการฝึกทักษะที่มีความหลากหลายทั้งทักษะทางด้านการพยาบาล ทักษะการสื่อสารเพื่อการช่วยเหลือผู้รับบริการ ทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งหากนักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจในตนเอง จะเชื่อว่าความรู้ความสามารถทักษะต่างๆเกิดขึ้นจาก ความมุมานะพยายาม ความตั้งใจ ของตนเองเป็นสำคัญ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลให้ความใส่ใจกับการฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ข้อผิดพลาด และพยายามหาสาเหตุจนสามารถเผชิญปัญหาและหาทางแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพจนทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนและฝึกปฏิบัติ ซึ่งนำไปสู่การมีความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะแสดงออกเพื่อสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ตลอดจนใช้ทักษะการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความมั่นใจ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Lawrence and Winschel (1975) ที่กล่าวถึงการพัฒนาการของความเชื่ออำนาจในตนว่า บุคคลจะเริ่มเห็นความสำเร็จของตนเองจากการกระทำ หรือการควบคุมของตนเองได้สำเร็จ จะทำให้มีความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจในตนมากยิ่งขึ้นและเมื่อบุคคลเติบโตขึ้นจนเข้าสู่การมีวุฒิภาวะแล้ว ก็จะมีความเชื่ออำนาจในตนสูง มีศักยภาพ มีพัฒนาการอย่างเต็มที่ทำให้กระทำสิ่งต่างๆได้ประสบความสำเร็จ

สมมติฐานที่ 3 การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาพยาบาล มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสูงขึ้น ก็จะมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลที่มีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองจะสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวและการเรียนได้เป็นอย่างดี มีการจัดสรรเวลาของตนเองเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ การปรับตัวทางสังคมในหมู่เพื่อนและบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดแรงจูงใจ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะนำประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ จึงอาจเป็นส่วนที่จะช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือให้เพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ซึ่งคุณลักษณะของผู้ที่มีการเรียนรู้โดยกำกับตนเองจะเป็นผู้ยอมรับตนเองมีเจตคติเชิงบวกต่อสิ่งต่างๆ มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีเป้าหมายที่ชัดเจนมีการวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เป็นผู้ที่เปิดกว้างมีความใฝ่รู้ อดทนต่ออุปสรรค มีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ เต็มใจจะที่เปลี่ยนแปลง เป้าหมายหรือวิธีการเรียนโดยไม่ล้มเลิกความตั้งใจที่จะเรียนรู้เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานกับบุคคลอื่น และช่วยเหลือผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับ Schunk (2000) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเป็นการที่ผู้เรียนเห็นคุณค่าของเป้าหมายที่ตั้งไว้จะมีแรงจูงใจที่จะทำให้สำเร็จ ในทางกลับกันผู้เรียนที่ไม่เห็นคุณค่าของเป้าหมายก็จะไม่มีแรงจูงใจที่จะพัฒนาหรือกระทำตามที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้คุณค่ามีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยการรับรู้ตนเองนั้นมีทั้งทางบวกและทางลบ บุคคลที่มีแรงจูงใจสูงจะเป็นคนที่มีการรับรู้ตนเองในทางบวก จึงจะสามารถเชื่อว่าตนเองสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม หรือช่วยเหลือผู้อื่นได้ และสอดคล้องกับพัชรพร ปฏิกรณ์ (2554) พบว่า การเรียนรู้โดยการนำตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิต

สมมติฐานที่ 4 ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมสูงขึ้น ก็จะมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาล ที่มีทักษะทางสังคมสูง จะมีความสามารถในการติดตาม รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นให้เป็นไปอย่างราบรื่น อีกทั้งสามารถสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้คำพูดและกิริยาท่าทางที่เป็นมิตร ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาอย่างรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และบริบทแวดล้อมที่สำคัญ ดังนั้นเมื่อนักศึกษาพยาบาลที่มีทักษะทางสังคมในระดับสูง ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นเพื่อนำไปสู่สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพตามมา จึงทำให้ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับ Shaffer (2009) ที่กล่าวว่าทักษะทางสังคมคือ การกำกับความคิด การกระทำและอารมณ์ของตนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อให้สามารถไปถึงความสำเร็จและเป้าหมายที่ตนเองกำหนด โดยยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 44.8) ส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.51-3.00 (ร้อยละ 48.4) ยังพบว่านักศึกษาพยาบาลมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 58.9) และมีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล (ร้อยละ 41.1) นักศึกษาพยาบาลมีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (ร้อยละ 75.3) โดยส่วนใหญ่บิดามีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 26.7) ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 26.2) ในขณะที่มารดาส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย (ร้อยละ 30.2) ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับ พนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 29.5) นักศึกษาพยาบาลเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน (ร้อยละ 75.8) มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นสมาชิก (ร้อยละ 75.8) โดยชมรมที่นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เข้าร่วมคือชมรมดนตรีหรือชมรมนันทนาการ (ร้อยละ 24.4) ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับ ชมรมกีฬา (ร้อยละ 23.2)

ความเชื่ออำนาจในตน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจในตนโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเชื่ออำนาจในตนด้านความสามารถในการทำนาย อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และความเชื่ออำนาจในตนด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเชื่อในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ด้านการประเมินตนเองอยู่ในระดับสูง 3.06 ส่วนการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ด้านการตรวจสอบตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 ด้านการควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ทักษะทางสังคม

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะทางสังคมด้านทักษะในการสอนตนเองอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ด้านทักษะในการสื่อสาร อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ส่วนทักษะทางสังคมด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือทุกด้านได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ด้านการยอมรับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ด้านการดูแลเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และด้านความเชื่อถือไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 นักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.2 นักศึกษาพยาบาล ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือด้านการเคารพในผู้อื่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 นักศึกษาพยาบาล ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.4 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการครองคู่ของบิดามารดาแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.5 นักศึกษาพยาบาล ที่บิดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่บิดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.6 นักศึกษาพยาบาล ที่มารดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มารดามีอาชีพแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.7 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.8 นักศึกษาพยาบาล ที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีสถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.9 นักศึกษาพยาบาล ที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเข้าร่วมชมรมแตกต่างกันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมุติฐานที่ 3 การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 4 ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะบางประการที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาพยาบาล ครอบครัว สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงกว่ามีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือมากกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลและโรงพยาบาลที่มีส่วนในการฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาพยาบาล ควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลที่เกรดเฉลี่ยต่ำหรือผลการเรียนไม่ค่อยดี สามารถเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้มากยิ่งขึ้น ตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ หรือจัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลได้มีโอกาสในการส่งเสริมสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ที่เป็นกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ให้มีเพิ่มมากขึ้น เช่น โครงการค่ายอาสาพัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมจิตอาสาเป็นพี่เลี้ยง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เด็กในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนหรือสถานสงเคราะห์ผู้พิการ ที่จะช่วยให้นักศึกษาได้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น รับรู้และมั่นใจในความสามารถของตนเองมากขึ้น นอกจากนั้นอาจใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์หรือกิจกรรมที่เพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล จัดฝึกปฏิบัติเฉพาะกลุ่มที่มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับที่ไม่ดีพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนจัดกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือที่ดีเพื่อปรับปรุงตัวเองต่อไป

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตน อยู่ในระดับสูง ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้ความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหากนักศึกษาพยาบาลที่มีความเชื่ออำนาจในตนในระดับสูง ก็จะมีความมั่นใจ มีความเชื่อว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นนั้นมาจากความสามารถของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความมุ่งมั่น ตั้งใจและไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค ทั้งจากการเรียนและจากการปฏิบัติงานในอนาคต ดังนั้นวิทยาลัยจึงควรแสดงการยอมรับยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลแก่นักศึกษาพยาบาลที่มีผลการเรียนที่ดี ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษาพยาบาลคนอื่นๆ อีกทั้งให้คำแนะนำแก่นักศึกษาพยาบาลที่ยังมีข้อบกพร่องในการเรียน และการฝึกปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเหล่านี้รับรู้ และพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถมีผลการเรียนที่ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลมีประสบการณ์ของความสำเร็จจากการฝึกปฏิบัติซึ่งมาจากความสามารถของตนเอง เพื่อช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มมากยิ่งขึ้น และรับรู้ว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการกระทำของตนเองเป็นสำคัญอันจะนำไปสู่การมีความเชื่ออำนาจในตนที่เพิ่มมากขึ้นต่อไป

3. จากผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลจึงควรพัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองให้สูงยิ่งขึ้น โดยจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาพยาบาลได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น โดยวิทยาลัยพยาบาลอาจกำหนดให้นักศึกษาพยาบาลมีการวิเคราะห์ภาระหน้าที่ของตนเอง พร้อมทั้งออกแบบวิธีการตรวจสอบและวิธีในการควบคุมตนเองทางการเรียนเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องทำให้สำเร็จ มีการทำสัญญากับตนเองโดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในแต่ละสัปดาห์ เพื่อทำให้เกิดความกระตือรือร้น เกิดแรงจูงใจ มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ตลอดจนมอบหมายให้มีการบันทึกกิจกรรมและพฤติกรรมของตนเองในการเรียน และมีการประเมินผลพฤติกรรมของตนเองเป็นระยะๆ อย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต่อเนื่อง พร้อมทั้งกำหนดวิธีการเสริมแรงและลงโทษตนเองตามความเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลให้สูงมากยิ่งขึ้นต่อไป

4. ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง โดยวิทยาลัยพยาบาลควรส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นระหว่างของนักศึกษาพยาบาล ช่วยกระตุ้นให้เกิดการสำรวจและพัฒนาตนเอง ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมที่ดีตลอดไป เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะทางสังคมด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรพัฒนาและสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาล โดยการเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้กับนักศึกษาพยาบาลด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสนับสนุนและให้บริการระบบอินเตอร์เน็ตที่รวดเร็วภายในวิทยาลัยพยาบาล เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสามารถสืบค้นข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว การเพิ่มความสะดวกในการรับข้อมูลข่าวสาร เช่นการเพิ่มจุดที่ตั้งของโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการของห้องสมุด และเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการ เช่น การประชาสัมพันธ์ วิธีการใช้ห้องสมุด ประชาสัมพันธ์สื่อหนังสือใหม่ๆ หรือที่มีประโยชน์ให้นักศึกษาพยาบาลรับทราบการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ให้มีความหลากหลาย ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ตลอดจนการพัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากแหล่งเรียนรู้ภายในสถาบันและนอกสถาบันโดยอาจมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้และแนวทางเพื่อเป็นการช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้สูงมากยิ่งขึ้น

5. ผลการวิจัยพบว่าสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยวิทยาลัยพยาบาล อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะด้านการสร้างความสัมพันธ์ โดยเน้นที่กระบวนการสอนและการฝึกปฏิบัติที่ปลูกฝังเกี่ยวกับค่านิยมของวิชาชีพพยาบาล การเห็นคุณค่าและความสำคัญของการช่วยเหลือผู้อื่น ให้ตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง หรือการได้เห็นตัวแบบที่ดี เช่นพยาบาลดีเด่นที่มุ่งให้การช่วยเหลือผู้ป่วยอย่างแท้จริง หรือบุคคลสำคัญที่ได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการในการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม ทั้งทางกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณ ทำให้นักศึกษาอยากนำมาเป็นแบบอย่าง มีการรับรู้ต่อคุณค่าวิชาชีพพยาบาลเพิ่มมากยิ่งขึ้น หรือการจัดให้ฝึกประสบการณ์โดยการให้นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทสมมติที่เป็นการฝึกฝนการสร้าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับบริการ การใช้สถานการณ์จำลองเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดการเข้าใจและเห็นใจความรู้สึกของผู้รับบริการเพิ่มมากขึ้น จนเกิดความชำนาญมีความมั่นใจ แล้วจึงฝึกปฏิบัติจริงกับผู้รับบริการ เมื่อนักศึกษาทำได้ดีก็มีการเสริมแรงด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้คำชมเชย การเสนอให้เป็นแบบอย่างของนักศึกษาที่ดี ทั้งภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติในการเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เข้าใจเข้าถึงการเข้าสู่วิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณลักษณะของผู้ให้การช่วยเหลือ อันจะนำมาซึ่งการมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือที่สูงยิ่งขึ้น และติดตัวไปเมื่อก้าวไปเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคต

6. ผลการวิจัยพบว่าความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังนี้ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ดังนั้นการจะพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือที่สูงขึ้นนั้น วิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาล บุคคลที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจในตน รู้จักเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง พัฒนาทักษะทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้น โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาล ฝึกคิด วิเคราะห์ด้วยตนเอง รับรู้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของตนเอง กำหนดตารางเวลาที่ชัดเจนในการเรียนและการฝึกปฏิบัติเพื่อเอื้อให้นักศึกษาพยาบาลสามารถกำหนดตารางเวลาในการทบทวนความรู้และกำหนดตารางเวลากิจวัตรประจำวันของตนเองได้อย่างชัดเจน ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนั้นวิทยาลัยพยาบาลควรจัดกิจกรรมที่เอื้อให้นักศึกษาพยาบาลได้การทำงานหรือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในทางอ้อมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการเก็บข้อมูล ควรมีการวางแผนระยะเวลาในการเก็บข้อมูล กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จะมีระยะเวลาในการส่งงาน ระยะเวลาในการสอบ การปิดภาคเรียน หรือช่วงงานกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความยากลำบากในการเก็บข้อมูลและอาจไม่ได้รับความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก อาจารย์และนักศึกษาเท่าที่ควร ดังนั้นเมื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้แล้ว ผู้วิจัยควรติดต่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และชี้แจงรายละเอียด ข้อมูลที่จำเป็นให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการเก็บ รวมถึงตรวจสอบปฏิทินการศึกษาและกิจกรรมเพื่อสามารถวางแผนในการเก็บข้อมูลได้สะดวก

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลเพิ่มเติม เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ จิตสาธารณะ วุฒิภาวะทางอาชีพ มิตรภาพ ความสามารถในการยืดหยุ่น เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเสริมสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลมากขึ้น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่อาจมีผลต่อสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น เช่น จำนวนพี่น้อง รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาล รูปแบบการเรียน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแก่นักศึกษาพยาบาลตามปัจจัยส่วนบุคคล

4. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล โดยเน้นที่การเรียนรู้รูปแบบ วิถีชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ด้วยกระบวนการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถอธิบายลักษณะสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

5. ควรวิจัยเชิงทดลอง โดยนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปออกแบบโปรแกรมการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และวัดผลก่อนและหลังการทดลอง เพื่อให้ได้วิธีการและแนวทางสำหรับการพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแก่นักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพต่อไป

6. ควรศึกษาความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในกลุ่มประชากรอื่นๆ เช่น ในกลุ่มนักศึกษาทั่วไป กลุ่มนักศึกษาแพทย์ กลุ่มนักเรียนอาชีวะหรืออาสาสมัครต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ในการนำไปพัฒนากลุ่มประชากรเหล่านั้นต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรรณิการ์ อัศวดรเดชา. 2553. **การสื่อสารของมนุษย์.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา มีศิลปวิกกัย. 2553. **ความรู้เบื้องต้นและทฤษฎีการสื่อสาร.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

กิติมา สุรสนธิ. 2548. **ความรู้ทางการสื่อสาร.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.

จรูญ ทองถาวร. 2536. **มนุษยสัมพันธ์.** กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์. อ้างใน ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. 2546. **มนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์.

จารุวรรณ ต.สกุล. 2528. **จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการพยาบาลจิตเวช.** มปท.

ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ. 2544. **การศึกษาผู้ใหญ่ปรัชญาตะวันตกและการปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชิษณุ พันธุ์เจริญ และ จรุงจิตร์ งามไพบูลย์. 2552. **คู่มือทักษะการสื่อสารสำหรับพยาบาลและนักเรียนพยาบาล.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนาเพลส จำกัด.

ดุจเดือน พันธุมนาวิน. 2552. "ความเชื่ออำนาจในตน: การวัด ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลง." **วารสารพัฒนาสังคม** 11: 107-141.

ถาวร เกิดเกียรติพงศ์. 2522. **สังคมวิทยาการสื่อสาร.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ธีระพร อุวรรณโณ. 2529. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นงคราญ ผาสุก. 2535. **หลักการพยาบาลจิตเวช.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุพรการพิมพ์.

นพมาศ อุ้งพระ. 2546. **ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นันทิตา จุไรทัศนีย์. 2551. **ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตน ความเชื่อด้านสุขภาพกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยรุ่น หน่วยตรวจกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลรามาธิบดี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นาตยา ภัทรแสงไทย. 2525. **ยุทธวิธีการสอนสังคมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์. อ้างใน วารี ถิระจิต. 2534. **การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญศรี ปราบณศักดิ์ และ ศิริพร จิรวัฒน์กุล. 2538. **การสื่อสารเพื่อคุณภาพการพยาบาล.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราณี รามสูต และ จำรัส ด้วงสุวรรณ. 2545. **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์.

พัชรพร ปฏิกรณ์. 2554. **สุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้โดยการนำตนเองและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์. 2526. **การพัฒนาทักษะทางสังคม.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทสารมวลชนจำกัด.

เพ็ญศรี สุขสวัสดิ์. 2543. **ความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองและแบบภาวะผู้นำของศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มลินี สมภพเจริญ. 2551. **ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท Graphic Printing Prepress Systems (Thailand) Co.,Ltd.

โยธิน ศันสนยุทธ และ จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2529. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

รังสี วิบูลย์อรรถกร. 2534. **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลักขณา สริวัฒน์. 2544. **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน.** พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

วรรณภา สาโรจน์. 2551. **อิทธิพลของการทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการช่วยเหลือของวัยรุ่นจิตอาสา: กรณีศึกษาในโรงพยาบาลชุมชนเสนอจังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัชรี ทรัพย์มี. 2549. **ทฤษฎีการให้บริการปรึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัฒนา เตชะโกมล. 2541. **ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารี ถิระจิต. 2543. **การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิจิตร ศรีสุพรรณ และ กฤษฎา แสวงดี. 2555. “ข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย.” **วารสารสภาการพยาบาล** 27: 5-12.

วิจิตร อาวะกุล. 2542. **เทคนิคมนุษยสัมพันธ์.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

วิภาพร มาพบสุข. 2540. **จิตวิทยาการทำงาน.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วีณา ทองดี. 2548. **ผลของกระบวนการกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ต่อความเชื่ออำนาจภายในตนและพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ในเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศันสนีย์ นาคะสนธิ์. 2545. **การศึกษาและพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม กรุงเทพมหานคร.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สถาบันพระบรมราชชนก. 2556. **วิทยาลัยพยาบาล** (Online). http://www.pi.ac.th/home/index.php, 20 พฤศจิกายน 2556.

สภาการพยาบาล. มปป. **จรรยาบรรณวิชาชีพ.** (Online). http://www.tnc.or.th/law/page-4.html, 1 พฤษภาคม 2556.

สมควร กวียะ. 2545. **การสื่อสารมวลชน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์.

สมคิด อิสระวัฒน์. 2541. **รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยในชนบทซึ่งมีผลต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเอง.** กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี. 2540. “พระบรมราโชวาท.” **จดหมายข่าวสำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม** 4: 1.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2549. **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิทธิโชค วรานัสันติกูล. 2546. **จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

สุทธิพร บุญส่ง. 2538. **การศึกษาทักษะทางสังคมของนักศึกษาภายหลังศึกษาวิชาทักษะชีวิตและสังคมในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี.** ปทุมธานี: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี.

สุพร เกิดสว่าง. 2542. **การให้การปรึกษา การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและการให้การปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตและการติดเชื้อเอดส์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด.

สุรพล พะยอมแย้ม. 2548. **จิตวิทยาสัมพันธภาพ.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทบางกอก-คอมเทค อินเตอร์เทรด จำกัด.

สุระพรรณ พนมฤทธิ์, ศุกร์ใจ เจริญสุข และ นันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา. 2554. “การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน.” **การพยาบาลและการศึกษา** 4 (2): 94-107.

สุวนีย์ เกี่ยวกิ่งแก้ว. 2544. **แนวคิดพื้นฐานทางการพยาบาลจิตเวช.** พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุวิมล จอดพิมาย. 2537. **ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์.** วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

แสงเดือน ทวีสิน. 2545. **จิตวิทยาการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเส็ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **แผนการศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2555. **ข้อมูลสถิติการสุขภาพ.** (Online). http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/index.htm, 31 มกราคม 2556.

อรชร ชัยชาญ. 2545. **ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอมอร งามธรรมนิตย์. 2546. **ความเครียดในการปฏิบัติงานและความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช.** ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Azizreza, G. and S. Maryam. 2011. "Locus of control in Iranian university student and its relationship with academic achievement." **Social and Behavioral Sciences** 30 (2011): 2491 – 2496.

Bandura. 1977. **Social Learning Theory**. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Boekaert, M. 1997. "Self-regulated learning: a new concept embraced by researchers, policy makers, educators, teachers and students." **Learning and Instruction** 7 (2): 161-186.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Brammer, L. M. 2003. **The Helping Relationship: Process and Skills.** 7th ed. Boston: Allyn and Bacon.

Bruning, R. H. *et al.* 2004. **Cognitive Psychology and Instruction.** New Jersey: Upper Saddle River Prentice Hall. cited in Moreno, R. 2010. **Educational Psychology**. New York: Courier-Kendallvile.

Cartledge, G. and J. F. Milburn. 1980. **Teaching Social Skills to Children.** New York: Pergamon Press, Inc.

Dixon-Krauss, L. 1996. **Vygotsky in the Classroom: Mediated Literacy Instruction and Assessment.** New York: Addison-Wesley Educational Publishers, Inc. cited in Parsons, R. D., S. L. Hinson. and D. Sardo-Brown. 2001. **Educational Psychology: A Practitioner-Researcher Model of Teaching.** Canada: Wadsworth Thomson Learning.

Fontana, D. 1994. **Social Skills at Work.** Great Britain: BPC Wheatons Ltd.

Good, C. V. 1973. **Dictionary of Education**. New York: McGraw – Hill Company, Inc.

Hundert, J. and D. Batstone. 1978. "A practice proceduce to maintain pupil's accurate self – rating in a classroom token program." **Behavior Modification** 2: 93–112.

Lawence, E. A. and J. F. Winschel. 1975. "Locus of control implication for special education." **Expectionnal Children.** 41: 483–490.

Lefcourt, H. M. 1976. **Locus of control: Current trends in theory and research.** New Jersey: Erlbaum. cited in Rotter, J. B. 1990. "Internal versus external control of reinforcement: a case history of a variable." **American Psychologist** 45 (4): 489-493.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

McCombs, B. L. and R. J. Marzano. 1990. "Putting the self in self-regulated learning: the self as agent in integrating skill and will." **Educational Psychologist** 25: 51–70.

Michener, H. A. and J. D. DeLamater. 1999. **Social Psychology.** 4th ed. Florida: Harcourt Brace and Company.

Nerguz, B. S., O. Serin and F. S. Sahin. 2010. "Factors affecting the locus of control of the university students." **Social and Behavioral Sciences** 2 (2010): 449–452.

Norton, B. A. and A. M. Miller. 1986. **Skill for Professional Nursing Practice.** Connecticut: Appleton-Century Crofts.

Phares, E. J. 1957. "Expectancy changes in skill and chance situations." **Journal of Abnormal and Social Psychology.** 54: 339–342. cited in Rotter, J. B. 1982. **The Development and Applications of Social Learning Theory: Selected Papers.** New York: Praeger Publishers.

Richen, R. W. 1981. **Communication Disorder**. New York: Plenum Publishing.

Richford, N. n.d. **Definition of Internal Locus of Control.** (Online). http://www.ehow.com/about_4680881_definition-internal-locus-control.html, 22 August 2012.

Riggio, R. E. 1986. "Assessment of basic social skills." **Journal of Personality and Social Psychology** 3 (51): 649–660.

Robinson, J. P. and P. R. Shaver. 1980. **Measure of Social Psychological Attitudes.** 5th ed. New York: Harper and Row.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Rotter, J. B. 1966. "Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement." **Psychological Monographs** 80: 1 – 28 cited in Wallston, K. A. *et al.* 1987. "Perceived Control and Health." **Current Psychological Rasearch and Reviews** 6 (1): 5-25.

_____. 1975. "Some problems and misconceptions related to the construct of internal vs. external control of reinforcement." **Journal of Consulting and Clinical Psychology** 43: 56-67.

_____. 1982. **The Development and Applications of Social Learning Theory: Selected Papers.** New York: Praeger Publishers. cited in Rotter, J.B. 1966. "Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement." **Psychological Monographs** 80: 1 – 28.

Rotter, J. B., J. E. Chance and E. J. Phares. 1972. **Application of A Social Learning Theory of Personality.** New York: Holt, Rinehart and Winston.

Schinke, S. P. and L. D. Gilchrist. 1984. **Life Skills; Youth; Counseling; Adolescent Psychology; Life Change Events; Counseling of; In Adolescence.** Baltimore: University Park Press. cited in Bloom, M. 1996. **Primary Prevention Practices.** New York: Sage Publication, Inc.

Schunk, D. H. 2000. **Learning Theories: An Educational Perspective.** 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Schunk, D. H. and B. J. Zimmerman. 1994. **Self-Regulation of Learning and Performance: Issues and Educational Applications.** New Jersey: Erlbaum. cited in Schunk, D. H. 2000. **Learning Theories: An Educational Perspective.** 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Schunk, D. H. and B. J. Zimmerman. 1994. **Self-Regulation of Learning and Performance: Issues and Educational Applications.** New Jersey: Erlbaum. cited in Zimmerman, B. J. 2002. "Becoming a self-regulated learner: an overview." **Theory into Practice** 41 (2): 64–70.

_____. 1998. **Self-Regulated Learning: From Teaching to Self-Reflective Practice.** New York: Guilford Press. cited in Schunk. D. H. 2000. **Learning Theories: An Educational Perspective.** 3rd ed. NJ: Prentice-Hall, Inc.

_____. 1998. **Self-Regulated Learning: From Teaching to Self-Reflective Practice.** New York: Guilford Press. cited in Zimmerman, B. J. 2002. "Becoming a Self-regulated learner: an overview." **Theory into Practice** 41 (2): 64–70

Shaffer, D. R. 2009. **Social and Personality Development.** 6th ed. California: Wadsworth, Cengage Learning.

Slavin, R. E. 2003. **Educational Psychology Theory and Practice**. 7th ed. New York: Pearson Education, Inc.

Watson, J. 1985. **The Philosophy and Science of Caring.** Colorado: The University Press of Colorado.

Woolfolk, A. E. 1993. **Educational Psychology.** 5th ed. Boston: Allyn and Bacon.

Zimmerman, B. J. 1990. "Self-regulation learning and academic achievement: an overview." **Educational Psychologist** 25 (1): 3-17.

_____. 2002. **Academic Motivation of Adolescents.** Greenwich: CT Information Age Publishing. cited in Moreno, R. 2010. **Educational Psychology**. New York: Courier-Kendallvile.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

1. ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. นางสาวอารยา มันตราภรณ์
อาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชศาสตร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน

ความเชื่ออำนาจในตน	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
1. ความเชื่ออำนาจใน	1	1	1	1	1	✓
ตนด้านความสามารถ	2	1	1	1	1	✓
ในการทำนาย	3	1	1	1	1	✓
	4	1	0	-1	0	✗
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	0	1	.66	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	0	1	.66	✓
2. ความสามารถ	1	1	1	1	1	✓
ควบคุมให้เกิดผล	2	1	1	1	1	✓
ตามที่ต้องการ	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	-1	.33	✗
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	0	-1	0	✗
	11	1	1	1	1	✓
	12	1	1	1	1	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
1. การวิเคราะห์ภาระหน้าที่	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	0	.66	✓
	8	1	1	0	.66	✓
	9	1	1	0	.66	✓
	10	1	0	1	.66	✓
	11	1	0	1	.66	✓
	12	1	0	1	.66	✓
	13	1	0	1	.66	✓
2. ความเชื่อในตนเอง	1	1	1	1	1	✓
	2	1	0	1	.66	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	0	1	.66	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	0	1	.66	✓
3. การตรวจสอบตนเอง	1	1	0	1	.66	✓
	2	1	1	0	.66	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	0	1	.66	✓
	6	1	0	1	.66	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
	7	1	0	1	.66	✓
	8	1	0	1	.66	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	-1	.33	✗
4. การควบคุมตนเอง	1	1	0	1	.66	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	0	1	.66	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	-1	.33	✗
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
	11	1	0	1	.66	✓
5. การประเมินตนเอง	1	0	1	1	.66	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	0	1	1	.66	✓
	4	1	1	0	.66	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	-1	.33	✗
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
6. การกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	-1	.33	✗

ตารางผนวกที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคม	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
1. ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
2. ทักษะในการแก้ไขปัญหา	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ทักษะทางสังคม	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
	11	1	1	1	1	✓
	12	1	1	1	1	✓
	13	1	1	1	1	✓
3. ทักษะในการ	1	1	1	1	1	✓
เตรียมการหรือปรับตัว	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	-1	.33	✗
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	-1	.33	✗
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
4. ทักษะในการ	1	1	1	1	1	✓
สื่อสาร	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
5. ทักษะในการสอน	1	1	1	1	1	✓
ตนเอง	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ทักษะทางสังคม	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
6. ทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓

ตารางผนวกที่ 4 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
1. การเคารพในผู้อื่น	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
2. การยอมรับ	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	0	.66	✓
	8	1	1	0	.66	✓
	9	1	1	0	1	✓
	10	1	1	-1	.33	✗
3. การเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	-1	.33	✗
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
4. ความเชื่อถือไว้วางใจ	1	1	1	1	1	✓
	2	0	1	1	.66	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	0	1	1	.66	✓
	5	0	1	1	.66	✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC	ข้อสรุป
	6	1	1	-1	.33	✗
	7	1	1	1	1	✓
	8	0	1	1	.66	✓
	9	0	1	1	.66	✓
5. การดูแลเอาใจใส่	1	1	1	1	1	✓
	2	1	1	1	1	✓
	3	1	1	1	1	✓
	4	1	1	1	1	✓
	5	1	1	1	1	✓
	6	1	1	1	1	✓
	7	1	1	1	1	✓
	8	1	1	1	1	✓
	9	1	1	1	1	✓
	10	1	1	1	1	✓
	11	1	1	-1	.33	✗

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ 0๕๑๓.๑๑๒0๒/

ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน เขตจตุจักร
กรุงเทพ 10900

มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เนื่องด้วย นางสาว วรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข” ในการควบคุมดูแลของ อาจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใคร่ขอความร่วมมือให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ทั้งนี้นิสิตจะได้ประสานงาน วันและเวลาในการเก็บข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์วัลย์ สุรินยา)
หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา

ภาควิชาจิตวิทยา
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๖๑ ๓๔๘๐ ต่อ ๑
โทรติดต่อนิสิต ๐๘๑ ๘๘๙ ๒๓๒๘

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ง

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย

(Participant Information Sheet)

ในเอกสารนี้อาจมีข้อความที่ท่านอ่านแล้วยังไม่เข้าใจ โปรดสอบถามนักวิจัย ให้ช่วยอธิบายจนกว่าจะเข้าใจดี เพื่อช่วยในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้า นางสาว วรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาจิตวิทยาชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

ชื่อโครงการ ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

สถานที่ทำงาน โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า หมายเลขโทรศัพท์ ที่ติดต่อได้ 02-5284567 ต่อ 4701, 4704 โทรศัพท์มือถือ 081-8892328

โครงการวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อ

ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ระดับทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าผู้วิจัยจะได้รับ

ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล โดยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลให้กับสถาบันการศึกษาซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษา ค้นคว้า วิจัยในการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะ เป็นนักศึกษาพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 โดยมีผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้ ทั้งสิ้น 392 คน ระยะเวลาที่จะทำวิจัย มกราคม-กุมภาพันธ์ 2556 หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว จะมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้วิจัยให้เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย
2. ผู้วิจัยให้เอกสารหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลวิจัย

หากมีข้อมูลเพิ่มเติมทั้งด้านประโยชน์และโทษที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบโดยรวดเร็วไม่ปิดบัง ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นรายบุคคลอาจมีคณะบุคคลบางกลุ่มเข้ามาตรวจสอบได้ เช่น สถาบัน หรือองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบ, คณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นต้น

ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อการเข้ารับการศึกษาในวิทยาลัยที่สมควรจะได้รับแต่ประการใด โครงการวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ของวิทยาลัยพยาบาล

ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในเอกสารนี้ครบถ้วนแล้ว ยินดีดำเนินการตามเงื่อนไข

ลงชื่อ.....ผู้เข้าร่วมวิจัย

(.....)

วันที่.....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก จ

ใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent Form)

โครงการวิจัยเรื่อง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

วันที่ให้คำยินยอม วันที่……..เดือน……พ.ศ……...

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย และมีความเข้าใจดีแล้ว

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่างๆที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้น จนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้โดยสมัครใจ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนั้นไม่มีผลต่อการศึกษาในสถาบันที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลของตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับอนุญาตจากข้าพเจ้าแล้วจะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม……..ผู้ยินยอม
(……)
ลงนาม……..พยาน
(……)
ลงนาม……..ผู้ทำวิจัย
(นางสาว วรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิจัยระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แบบสอบถามมีทั้งหมด 10 หน้า แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน
ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง
ตอนที่ 4 แบบสอบถามทักษะทางสังคม
ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบแบบสอบถาม โดยโปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละส่วนให้เข้าใจ และตอบคำถามตามความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ทั้งนี้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้จำถูกนำไปวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม และผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะเป็นความลับ เพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น โดยไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาววรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ
นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<u>ส่วนที่ 1</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าข้อความหรือกรอกข้อมูลให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับชั้นปีที่ศึกษา ☐ ชั้นปีที่ 1 ☐ ชั้นปีที่ 2 ☐ ชั้นปีที่ 3 ☐ ชั้นปีที่ 4

2. เกรดเฉลี่ยสะสม.....(ตั้งแต่เทอมแรกถึงเทอมล่าสุด)

3. ภูมิลำเนา

☐ กรุงเทพมหานคร ☐ ปริมณฑล (นนทบุรี/ปทุมธานี/นครปฐม/สมุทรปราการ)

☐ ภาคกลาง ☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☐ ภาคตะวันออก ☐ ภาคใต้ ☐ ภาคตะวันตก

4. สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา

☐ อยู่ร่วมกัน ☐ หย่าร้าง ☐แยกกันอยู่

☐ บิดาเสียชีวิต ☐ มารดาเสียชีวิต ☐บิดาและมารดาเสียชีวิต

5. อาชีพบิดา

☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัทเอกชน

☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้างทั่วไป

☐ เกษตรกร ☐ ว่างงาน ☐ อื่นๆ ระบุ.....

6. อาชีพมารดา

☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัทเอกชน

☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้างทั่วไป

☐ เกษตรกร ☐ ว่างงาน ☐ อื่นๆ ระบุ.....

7. การเข้าร่วมกิจกรรม

☐ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ ☐ เข้าร่วมกิจกรรมในสถาบัน

☐ เข้าร่วมกิจกรรมภายนอกสถาบัน ☐ เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

☐ เคยเข้าร่วมปัจจุบันไม่ได้เข้าร่วม

8. สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม

☐ ไม่ได้เข้าร่วม ☐ ประธาน/หัวหน้า

☐ คณะกรรมการดำเนินงาน ☐ สมาชิก

9. การเข้าร่วมชมรม

☐ ชมรมกีฬา ☐ ชมรมดนตรี ☐ ชมรมพระพุทธศาสนา

☐ ชมรมนันทนาการ ☐ ชมรมวิชาการ ☐ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<u>ส่วนที่ 2</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
1. ฉันเชื่อว่าหากฉันตั้งใจเรียน ผลการเรียนจะออกมาดี				
2. ฉันเชื่อว่าหากฉันพยายามมากขึ้น จะมีผลการเรียนที่ดีขึ้น				
3. ฉันเชื่อว่าฉันสามารถทำงานได้สำเร็จแม้จะพบอุปสรรค				
4. หากมีความพยายาม ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนได้				
5. ฉันสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลได้ในอนาคต				
6. ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถเรียนจบตามหลักสูตรได้				
7. ฉันเชื่อว่าในอนาคตฉันสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้				
8. ฉันเชื่อว่าการที่ฉันได้เข้าเรียนพยาบาลมาจากความสามารถของตัวฉันเอง				
9. ฉันเชื่อว่าหากให้เวลาในการทบทวนบทเรียนมากขึ้น ผลการเรียนของฉันจะดีขึ้น				
10. เมื่อฉันวางแผนในการเรียนเป็นอย่างดี ฉันมั่นใจว่าฉันจะประสบความสำเร็จ				
11. ฉันสามารถจัดการกับชีวิตส่วนตัวของฉันได้เป็นอย่างดี				
12. สิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของฉันคือความพยายามของตัวเอง				
13. ฉันสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตัวฉันเองมากกว่าพึ่งโชคชะตา				
14. ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเอง				
15. ฉันเชื่อว่าการประสบความสำเร็จมาจากการทำงานหนักของฉัน				
16. ฉันเชื่อว่าความสำเร็จของฉันเกิดจากความสามารถมากกว่าความโชคดี				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<u>ส่วนที่ 3</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
1. ฉันมีการวางเป้าหมายสำหรับการเรียนในแต่ละเทอม				
2. ฉันวางแผนเพื่อให้ผลการเรียนเทอมนี้ดีกว่าเทอมที่ผ่านมา				
3. ฉันมีการวางแผนเพื่อให้จบการศึกษาตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้				
4. ฉันมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนสำหรับเทอมถัดไป				
5. ฉันมีการวางแผนอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ				
6. ฉันจัดสรรการใช้เวลาว่างเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในการเรียน				
7. ฉันมีการกำหนดเป้าหมายสำหรับอนาคตของฉัน				
8. ฉันตั้งเป้าหมายของตนเองภายหลังจากเรียนจบ				
9. ฉันจัดสรรเวลาสำหรับตารางเรียนในแต่ละเทอมอย่างชัดเจน				
10. ฉันวางแผนการเรียนเพื่อการเป็นพยาบาลที่ดีในอนาคต				
11. ฉันมีแผนสำรองเพื่อให้ได้ผลการเรียนตามที่วางเป้าหมายไว้				
12. ฉันกำหนดเวลาสำหรับการเรียนอย่างชัดเจน				
13. ฉันกำหนดวิธีการเรียนของตนเองอย่างเป็นระบบ				
14. ฉันมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี				
15. ฉันสามารถเรียนรู้ในสิ่งใหม่ได้ไม่ยาก				
16. ฉันเชื่อว่าตนเองสามารถจัดการกับปัญหาการเรียนได้เป็นอย่างดี				
17. ฉันสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้ไม่ยาก				
18. ฉันเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถเรียนจบตามกำหนดเวลา				
19. ฉันมั่นใจว่าตนเองสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ				
20. ฉันสามารถรับผิดชอบงานที่อาศัยการตัดสินใจเพียงลำพังได้				
21. ฉันเชื่อว่าหากฉันตั้งใจเรียนผลการเรียนจะออกมาดี				
22. ฉันเชื่อว่าตนเองจะเป็นพยาบาลที่ดีได้				
23. ฉันสามารถเป็นที่พึ่งของเพื่อนได้				
24. ฉันมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของงานที่ได้รับมอบหมาย				
25. ฉันมีการประเมินความตั้งใจในการเรียนของตนเองอยู่เสมอ				
26.ฉันมีการจดบันทึกสิ่งที่จะต้องปฏิบัติประจำวัน				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
27. ฉันขอให้เพื่อนช่วยกระตุ้นเตือนเมื่อตนเองเริ่มไม่สนใจเรียน				
28. ฉันคอยเตือนตนเองเพื่อให้เข้าเรียนทันเวลา				
29. ฉันขอร้องให้คนใกล้ชิดช่วยตักเตือนเมื่อฉันไม่ตั้งใจเรียน				
30. ฉันตรวจสอบตารางเรียนของตนเองว่าเป็นไปตามที่ฉันกำหนดไว้				
31. ฉันคอยบอกกับตนเองให้ตั้งใจเรียนหนังสือเพื่ออนาคต				
32. ฉันมีการตรวจสอบว่าในแต่ละวันได้ทำตามแผนที่วางไว้				
33. ฉันมีการจับเวลาในการทบทวนเนื้อหา				
34. ฉันมีควบคุมเวลาในการดูทีวี				
35. ฉันมีปฏิบัติตามตารางในการอ่านหนังสืออย่างครบถ้วน				
36. ฉันบังคับตนเองให้ทำงานส่งทันเวลา				
37. เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ยาก ฉันจะพยายามทำให้สำเร็จตามเวลา				
38. ฉันจำกัดเวลาในการไปเดินเที่ยวแต่ละครั้ง				
39. ฉันมีการเขียนสิ่งที่ยังกระทำไม่สำเร็จเพื่อดำเนินการในวันต่อไป				
40. ฉันกำหนดเวลาเข้านอนเพื่อให้สามารถพักผ่อนได้อย่างเพียงพอ				
41. ฉันควบคุมตนเองไม่ให้นอนตื่นสาย				
42. ฉันเข้าห้องสมุดเพื่อทบทวนความรู้เป็นประจำ				
43. ฉันพอใจกับการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบของตนเอง				
44. ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้จริงได้				
45. ฉันเข้าใจเนื้อหาที่เรียนตามที่ได้คาดหวังไว้				
46. ฉันคิดว่าสามารถนำความรู้ที่เรียนไปปฏิบัติได้อย่างมีมาตรฐาน				
47. ฉันคิดว่าตนเองสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆได้ดีไม่แตกต่างจากคนส่วนใหญ่				
48. ฉันคิดว่าผลการเรียนของฉันอยู่ในเกณฑ์ของคนส่วนใหญ่				
49. ฉันคิดว่าตนเองมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้ไม่น้อยกว่าคนอื่น				
50. ฉันมีความประพฤติที่เป็นไปตามความคาดหวังของพ่อแม่				
51. ผลการเรียนของฉันเป็นไปตามที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้				
52. ฉันให้รางวัลตนเอง เมื่อผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ				
53. ฉันซื้อของที่ชอบให้กับตนเอง เมื่อได้คะแนนสอบตามที่ตั้งใจ				
54. ฉันเลี้ยงฉลองให้กับตนเองหากทำงานเสร็จ				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
55. ฉันมีการลงโทษตนเอง เมื่อผลการเรียนไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้				
56. ฉันตั้งใจทบทวนบทเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อผลการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ				
57. ฉันมีการไปเที่ยวพักผ่อนเพื่อเป็นรางวัลกับความตั้งใจของตนเอง				
58. ฉันมีการกำหนดรางวัลให้กับตนเองหากเรียนจบ				
59. ฉันจะตำหนิตนเองถ้าไม่สามารถทำงานได้ตามที่ตั้งใจไว้				
60. ฉันแสดงความชื่นชมตนเอง หากฉันได้ผลการเรียนตามเป้าหมาย				

<u>ส่วนที่ 4</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางสังคม

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
1. ฉันสามารถหาข้อมูลได้หลายช่องทางเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ				
2. ฉันได้รับข่าวสารด้านสาธารณสุขที่ทันสมัย				
3. ฉันสามารถแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนได้ไม่ยากนัก				
4. ฉันสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่เรียนได้อย่างละเอียด				
5. ฉันมีวิธีค้นหาข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ				
6. ฉันสามารถเลือกอ่านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้หลายช่องทาง				
7. ฉันใช้เวลาค้นคว้าข้อมูลต่างๆตามที่ฉันต้องการได้ไม่นาน				
8. ฉันสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการศึกษาได้ไม่ยาก				
9. เมื่อมีปัญหาในการเรียนฉันสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
10. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นฉันจะคิดหาสาเหตุอย่างรอบคอบ				
11. ฉันสามารถประเมินความรุนแรงของปัญหาได้				
12. ฉันสามารถคาดการณ์ผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับฉันได้				
13. ฉันสามารถเชื่อมโยงเหตุและผลของปัญหาต่างๆ ได้				
14. ฉันสามารถประเมินผลกระทบของปัญหาที่มีต่อคนรอบข้างได้				
15. เมื่อฉันไม่สบายใจ ฉันสามารถระบุสาเหตุได้				
16. ฉันสามารถเลือกวิธีในการแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์เดิมมาใช้ได้				
17. ฉันมีการเตรียมความพร้อมเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด				
18. ฉันสามารถจัดการกับความเครียดจากการเรียนได้อย่างเหมาะสม				
19. ฉันสามารถปรับตัวกับสถานการณ์ที่มีความกดดันได้เป็นอย่างดี				
20. ฉันมีวิธีการเตรียมความพร้อมก่อนสอบเพื่อลดความเครียด				
21. เมื่อฉันรู้สึกเจ็บป่วยฉันทราบดีว่าต้องดูแลตนเองอย่างไร				
22. ฉันทราบวิธีการปฏิบัติตนเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าจากการเรียน				
23. ฉันมีกิจกรรมที่ช่วยให้ผ่อนคลายความเครียดได้				
24. ฉันสามารถหาคนพูดคุยปรึกษาเพื่อระบายความไม่สบายใจได้				
25. ฉันสามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่สนทนาโดยดูจากสีหน้า				
26. ฉันมีวิธีการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นรู้ถึงความจริงใจของฉัน				
27. ฉันสามารถบอกความรู้สึกให้เพื่อนทราบได้โดยไม่ลำบากใจ				
28. ฉันสามารถพูดเพื่อปรับความเข้าใจกับคนรอบข้างได้ เมื่อมีความเห็นไม่ตรงกัน				
29. ฉันสามารถตักเตือนเมื่อเพื่อนทำความผิดได้โดยที่เพื่อนไม่โกรธ				
30. ฉันสามารถสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความต้องการกับฉันได้				
31. ฉันมักแสดงออกให้ผู้ที่สนทนากับฉันรู้ว่าฉันกำลังสนใจฟังเขาอยู่				
32. ฉันมักจะสบสายตากับผู้ที่สนทนากับฉัน				
33. ฉันมักจะพูดเพื่อให้ผู้อื่นสบายใจ				
34. เมื่อมีผู้ทำให้ฉันโกรธ ฉันสามารถบอกตนเองได้ว่าจะปฏิบัติตนอย่างไร				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
35. ฉันมีการแนะนำตนเองได้ว่าสถานที่ใดไม่ควรไป				
36. ฉันมีวิธีการแนะนำตนเอง ในการปฏิบัติตนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน				
37. ฉันคอยบอกกับตนเองให้หลีกเลี่ยง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด				
38. ฉันคอยเตือนสติตนเองเกี่ยวกับการคบเพื่อน				
39. ฉันเตือนสติตนเองถึงวิธีการในการเข้าพบผู้ใหญ่แต่ละคน				
40. ฉันสามารถบอกตัวเองได้ว่าสิ่งใดดีสิ่งใดไม่ดี				
41. ฉันสามารถระบายความไม่สบายใจกับเพื่อน เมื่อมีปัญหาในการเรียนได้				
42. ฉันสามารถขอให้เพื่อนๆ ช่วยอธิบายเนื้อหาที่ฉันไม่เข้าใจได้				
43. เมื่อฉันเรียนไม่ทัน ฉันสามารถขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้				
44. เมื่อฉันต้องการกำลังใจในการเรียน ฉันทราบว่าต้องทำอย่างไร				
45. ฉันสามารถให้เพื่อนช่วยงานบางอย่างเมื่อยามที่ฉันป่วยได้				
46. เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเรียน ฉันสามารถขอให้คนใกล้ชิดช่วยฉันได้				
47. เมื่อฉันมีปัญหาฉันรู้ว่าต้องไปขอความช่วยเหลือจากใคร				
48. เมื่อฉันต้องการความรู้เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากสิ่งที่เรียน ฉันทราบดีว่าจะแสวงหาจากที่ใด				

<u>ส่วนที่ 5</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
1. ฉันแสดงออกต่อบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์				
2. ฉันเชื่อว่าคนทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง				
3. ฉันคิดว่าการให้เกียรติบุคคลอื่นเป็นเรื่องที่สำคัญ				
4. ฉันเชื่อว่าบุคคลแต่ละคนมีศักยภาพในตัวเอง				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
5. ฉันให้การช่วยเหลือผู้ป่วยเหมือนญาติ				
6. ฉันให้การเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า				
7. ฉันรับฟังความเห็นของคนอื่นมากกว่ายึดความคิดของฉันแต่เพียงผู้เดียว				
8. ฉันเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวฉันได้				
9. ฉันทราบดีว่าบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน				
10. ฉันยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล				
11. ฉันเชื่อว่าคนทุกคนมีทั้งสิ่งดีและไม่ดีในตัวเอง				
12. ฉันยอมรับได้เมื่อพบว่าผู้ป่วยเรียกร้องความสนใจ				
13. ฉันยอมรับในข้อบกพร่องของคนอื่นได้				
14. ฉันยินดีให้ความช่วยเหลือแม้ว่าบุคคลนั้นจะทำให้ฉันไม่พอใจ				
15. ฉันเข้าใจถึงความรู้สึกของเพื่อนที่มีผลการเรียนไม่ดี				
16. ฉันไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวตัดสินการแสดงพฤติกรรมของคนอื่น				
17. ฉันทราบดีว่าคนที่สูญเสียคนรักมักจะแสดงออกอย่างไร				
18. ฉันเข้าใจความรู้สึกของคนที่มีญาติเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง				
19. ฉันรับรู้ความต้องการของคนใกล้ชิดเป็นอย่างดี				
20. ฉันเข้าใจดีถึงความรู้สึกของคนที่เจ็บป่วย				
21. ฉันแสดงความเห็นใจเมื่อคนใกล้ชิดของฉันเล่าเรื่องไม่สบายใจให้ฟัง				
22. เมื่อเห็นผู้ที่มีเรื่องไม่สบายใจ ฉันอยากเข้าไปช่วยเหลือ				
23. ฉันมีวิธีการทำให้คนรอบข้างเชื่อใจฉัน				
24. ฉันไม่พูดจาส่อเสียด คนที่มาระบายความทุกข์ให้ฉันฟัง				
25. ฉันมีการแสดงท่าทางให้บุคคลอื่นรู้ได้ว่าฉันเป็นคนที่น่าไว้วางใจ				
26. ฉันแสดงท่าทางเป็นมิตร กับคนที่สนทนากับฉัน				
27. ฉันมักแสดงความคิดเห็นต่อเมื่อมีข้อมูลสนับสนุนเพียงพอ				
28. ฉันไม่เปิดเผยความไม่สบายใจของเพื่อนให้ผู้อื่นล่วงรู้ นอกจากได้รับการยินยอมจากเพื่อน				
29. ฉันไม่นำเรื่องที่เป็นความลับของเพื่อนไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง				
30. คนรอบข้างรับรู้ได้ว่าฉันช่วยเหลือเขาด้วยความจริงใจ				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	เป็นจริงอย่างยิ่ง	เป็นจริง	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็นจริงอย่างยิ่ง
31. ฉันแสดงความใส่ใจในปัญหาของเพื่อน				
32. ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาเรื่องเรียน				
33. ฉันให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความทุกข์ใจเมื่อมีโอกาส				
34. ฉันจะช่วยคิดหาทางแก้ไขเมื่อมีผู้มาปรึกษาปัญหากับฉัน				
35. ฉันแสดงความห่วงใยเมื่อพบว่าเพื่อนมีเรื่องทุกข์ใจ				
36. ฉันให้ความช่วยเหลือผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ				
37. ฉันพูดให้กำลังใจเมื่อพบคนที่ฉันรู้จักประสบปัญหา				
38. ฉันช่วยหาช่องทางในการแก้ปัญหาให้กับเพื่อน				
39. ฉันใส่ใจในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของเพื่อนแม้เพียงเล็กน้อย				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ช

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนโดยรวม

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	50.53	17.982	.317	.836
2	50.47	17.154	.550	.823
3	51.07	18.271	.373	.833
4	50.70	17.528	.423	.830
5	50.90	17.059	.542	.823
6	50.60	17.490	.429	.830
7	50.57	17.289	.483	.827
8	50.50	16.879	.608	.820
9	50.60	17.766	.361	.833
10	50.80	16.855	.471	.828
11	51.20	17.752	.352	.834
12	50.63	16.861	.586	.821
13	50.90	18.024	.301	.837
14	50.67	17.333	.401	.832
15	50.87	16.878	.565	.822
16	51.00	17.034	.468	.828
Reliability Coefficients Alpha = .834				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 6 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตนรายด้าน

ความเชื่ออำนาจในตน	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ความเชื่ออำนาจในตน	1	20.50	3.707	.288	.752
ด้านความสามารถ	2	20.43	3.495	.436	.719
ในการทำนาย	3	21.03	3.964	.281	.747
	4	20.67	3.264	.543	.694
	5	20.87	3.361	.483	.708
	6	20.57	3.357	.480	.709
	7	20.53	3.016	.706	.652
Reliability Coefficients Alpha = .744					
ความสามารถควบคุมให้	8	26.40	6.800	.469	.751
เกิดผลตามที่ต้องการ	9	26.50	7.086	.332	.769
	10	26.70	6.769	.350	.770
	11	27.10	7.059	.329	.770
	12	26.53	6.464	.587	.734
	13	26.80	6.855	.429	.756
	14	26.57	6.392	.527	.741
	15	26.77	6.461	.570	.736
	16	26.90	6.369	.536	.740
Reliability Coefficients Alpha = .774					

ตารางผนวกที่ 7 สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน

ความเชื่ออำนาจในตน	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ความเชื่ออำนาจในตนด้านความสามารถในการทำนาย	.744
ความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ	.774
โดยรวม	.834

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	178.17	310.351	.327	.952
2	177.67	311.195	.231	.953
3	177.63	305.068	.461	.952
4	178.13	301.154	.667	.951
5	177.80	309.752	.323	.952
6	178.27	299.513	.677	.951
7	177.70	305.941	.494	.952
8	177.67	306.092	.545	.952
9	178.13	307.706	.388	.952
10	177.77	306.254	.514	.952
11	178.07	304.133	.564	.951
12	177.83	306.144	.584	.951
13	178.03	303.689	.550	.951
14	177.97	305.551	.511	.952
15	177.97	306.033	.484	.952
16	177.97	308.930	.470	.952
17	178.03	306.999	.508	.952
18	177.53	307.637	.414	.952
19	177.60	306.800	.476	.952
20	178.00	305.724	.539	.952
21	177.53	308.533	.363	.952
22	177.60	307.421	.439	.952
23	177.70	310.700	.271	.952
24	177.80	305.959	.560	.951
25	178.23	303.013	.584	.951
26	178.60	302.662	.520	.952
27	178.23	305.495	.354	.952
28	177.77	307.564	.380	.952
29	178.30	306.631	.324	.953

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
30	177.97	301.275	.666	.951
31	177.50	307.845	.399	.952
32	178.27	303.030	.518	.952
33	178.47	297.499	.797	.950
34	178.10	299.266	.571	.951
35	178.20	302.372	.571	.951
36	177.70	305.459	.607	.951
37	177.67	304.851	.539	.951
38	178.07	302.271	.502	.952
39	178.00	303.793	.515	.952
40	178.20	308.372	.326	.952
41	177.90	301.679	.590	.951
42	178.47	299.982	.680	.951
43	177.73	306.271	.492	.952
44	177.80	308.097	.366	.952
45	178.03	306.516	.539	.952
46	177.93	306.616	.581	.951
47	177.77	301.840	.682	.951
48	177.93	301.582	.620	.951
49	178.03	299.068	.655	.951
50	177.57	307.151	.447	.952
51	178.10	300.645	.519	.952
52	177.80	302.993	.523	.952
53	178.03	306.033	.333	.953
54	178.10	304.300	.381	.952
55	178.50	304.948	.381	.952
56	177.77	302.599	.642	.951
57	177.97	306.585	.402	.952
58	177.97	301.482	.479	.952

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
59	177.97	305.275	.467	.952
60	177.83	309.592	.355	.952
Reliability Coefficients Alpha = .952				

ตารางผนวกที่ 9 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองรายด้าน

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่	1	36.90	15.679	.458	.854
	2	36.40	15.766	.361	.859
	3	36.37	14.792	.463	.855
	4	36.87	13.775	.727	.836
	5	36.53	15.706	.384	.858
	6	37.00	13.103	.804	.829
	7	36.43	14.944	.523	.850
	8	36.40	15.283	.500	.851
	9	36.87	14.878	.528	.850
	10	36.50	14.879	.591	.846
	11	36.80	15.269	.409	.857
	12	36.57	15.702	.416	.856
	13	36.77	14.323	.602	.845
Reliability Coefficients Alpha = .860					
ด้านความเชื่อในตนเอง	14	28.77	6.875	.376	.790
	15	28.77	6.806	.403	.787
	16	28.77	7.357	.342	.791
	17	28.83	7.178	.334	.793
	18	28.33	6.506	.554	.767
	19	28.40	6.179	.725	.746

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
	20	28.80	6.579	.543	.769
	21	28.33	6.989	.354	.792
	22	28.40	6.524	.567	.766
	23	28.50	6.810	.499	.775
Reliability Coefficients Alpha = .796					
ด้านการตรวจสอบตนเอง	24	22.87	11.499	.345	.828
	25	23.30	10.286	.579	.805
	26	23.67	9.609	.660	.794
	27	23.30	9.597	.578	.805
	28	22.83	10.626	.518	.812
	29	23.37	9.895	.534	.811
	30	23.03	10.447	.527	.811
	31	22.57	11.151	.408	.823
	32	23.33	9.816	.625	.798
Reliability Coefficients Alpha = .828					
ด้านการควบคุมตนเอง	33	26.40	14.110	.758	.846
	34	26.03	13.551	.690	.852
	35	26.13	14.464	.680	.853
	36	25.63	16.033	.516	.866
	37	25.60	15.559	.533	.864
	38	26.00	14.000	.673	.853
	39	25.93	15.237	.516	.865
	40	26.13	15.844	.426	.871
	41	25.83	14.764	.594	.860
	42	26.40	15.076	.536	.864
Reliability Coefficients Alpha = .872					
ด้านการประเมินตนเอง	43	24.57	10.185	.558	.844
	44	24.63	10.309	.482	.850

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
	45	24.87	10.257	.616	.840
	46	24.77	10.530	.571	.845
	47	24.60	9.559	.696	.830
	48	24.77	9.357	.664	.832
	49	24.87	8.464	.818	.813
	50	24.40	10.524	.452	.853
	51	24.93	9.375	.475	.860
Reliability Coefficients Alpha = .857					
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	52	23.60	12.386	.802	.821
	53	23.83	12.282	.701	.830
	54	23.90	11.955	.727	.827
	55	24.30	13.390	.475	.855
	56	23.57	14.461	.405	.858
	57	23.77	13.495	.607	.841
	58	23.77	12.875	.525	.851
	59	23.77	13.564	.590	.843
	60	23.63	14.723	.465	.854
Reliability Coefficients Alpha = .858					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 10 สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่	.860
ด้านความเชื่อในตนเอง	.796
ด้านการตรวจสอบตนเอง	.828
ด้านการควบคุมตนเอง	.872
ด้านการประเมินตนเอง	.857
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	.858
โดยรวม	.952

ตารางผนวกที่ 11 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะทางสังคมโดยรวม

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	151.13	127.361	.546	.928
2	151.27	128.754	.606	.928
3	151.13	125.499	.558	.927
4	151.40	128.731	.301	.930
5	151.27	127.306	.516	.928
6	151.20	125.752	.674	.927
7	151.13	128.257	.565	.928
8	151.27	126.271	.612	.927
9	151.13	129.361	.351	.929
10	151.07	127.582	.416	.929
11	151.20	129.890	.286	.930
12	151.13	131.085	.233	.930
13	151.13	126.120	.575	.927
14	151.10	128.162	.535	.928
15	151.17	130.626	.246	.930
16	151.10	128.093	.389	.929
17	151.33	130.920	.228	.930
18	151.27	126.685	.500	.928

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
19	151.30	127.528	.406	.929
20	151.27	129.582	.265	.930
21	151.07	127.582	.476	.928
22	151.03	125.413	.574	.927
23	151.07	125.926	.625	.927
24	151.03	127.482	.468	.928
25	150.90	130.438	.225	.930
26	151.10	129.817	.249	.930
27	151.10	129.955	.277	.930
28	151.03	129.826	.232	.930
29	151.23	128.530	.377	.929
30	151.13	130.120	.278	.930
31	151.00	125.793	.693	.927
32	151.03	127.137	.583	.927
33	151.03	125.895	.709	.926
34	151.10	125.955	.566	.927
35	150.97	128.792	.335	.929
36	151.07	127.582	.564	.928
37	150.80	129.614	.254	.930
38	150.87	130.120	.250	.930
39	150.87	125.844	.633	.927
40	150.83	127.523	.477	.928
41	151.00	125.379	.633	.927
42	150.90	126.921	.542	.928
43	151.00	126.414	.632	.927
44	150.90	127.886	.454	.928

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
45	151.03	128.723	.424	.929
46	151.10	128.576	.489	.928
47	150.90	129.197	.336	.929
48	151.00	125.517	.720	.926
Reliability Coefficients Alpha = .930				

ตารางผนวกที่ 12 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะทางสังคมรายด้าน

ทักษะทางสังคม	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	1	21.43	5.426	.572	.806
	2	21.57	5.840	.599	.810
	3	21.43	4.944	.598	.803
	4	21.70	5.459	.367	.842
	5	21.57	5.426	.527	.812
	6	21.50	5.293	.608	.801
	7	21.43	5.702	.565	.809
	8	21.57	5.013	.736	.783
Reliability Coefficients Alpha = .828					
ทักษะในการแก้ไขปัญหา	9	22.20	4.441	.390	.737
	10	22.13	3.844	.559	.703
	11	22.27	4.133	.536	.710
	12	22.20	4.717	.335	.745
	13	22.20	3.752	.671	.679
	14	22.17	4.420	.484	.722
	15	22.23	4.530	.376	.739
	16	22.17	4.489	.266	.765
Reliability Coefficients Alpha = .752					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 12 (ต่อ)

ทักษะทางสังคม	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ทักษะในการเตรียมการ	17	22.07	6.754	.483	.807
หรือปรับตัว	18	22.00	6.000	.608	.789
	19	22.03	5.757	.661	.780
	20	22.00	6.207	.523	.801
	21	21.80	6.234	.586	.792
	22	21.77	5.633	.719	.770
	23	21.80	6.648	.409	.816
	24	21.77	6.806	.327	.827
Reliability Coefficients Alpha = .819					
ทักษะในการสื่อสาร	25	25.73	6.685	.353	.804
	26	25.93	5.926	.602	.771
	27	25.93	6.478	.459	.790
	28	25.87	6.120	.480	.790
	29	26.07	6.409	.441	.793
	30	25.97	6.309	.571	.777
	31	25.83	6.420	.511	.784
	32	25.87	6.533	.482	.788
	33	25.87	6.257	.615	.772
Reliability Coefficients Alpha = .805					
ทักษะในการสอนตนเอง	34	20.40	5.214	.565	.837
	35	20.27	5.099	.624	.828
	36	20.37	5.551	.593	.833
	37	20.10	5.197	.542	.841
	38	20.17	5.316	.589	.833
	39	20.17	5.247	.622	.828
	40	20.13	4.947	.768	.806
Reliability Coefficients Alpha = .850					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 12 (ต่อ)

ทักษะทางสังคม	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	41	23.27	5.582	.398	.843
	42	23.17	5.109	.674	.805
	43	23.27	5.099	.740	.797
	44	23.17	5.454	.504	.828
	45	23.30	5.734	.435	.835
	46	23.37	5.757	.487	.829
	47	23.17	5.385	.537	.823
	48	23.27	4.961	.817	.787
Reliability Coefficients Alpha = .838					

ตารางผนวกที่ 13 สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคม	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	.828
ทักษะในการแก้ไขปัญหา	.752
ทักษะในการเตรียมการหรือปรับตัว	.819
ทักษะในการสื่อสาร	.805
ทักษะในการสอนตนเอง	.850
ทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	.838
โดยรวม	.930

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 14 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวม

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	129.63	137.826	.759	.949
2	129.57	139.633	.603	.950
3	129.50	139.983	.585	.950
4	129.50	141.500	.454	.950
5	129.60	141.076	.480	.950
6	129.57	140.461	.533	.950
7	129.73	139.926	.600	.950
8	129.63	140.999	.487	.950
9	129.53	138.671	.691	.949
10	129.67	141.609	.439	.951
11	129.50	141.086	.489	.950
12	129.63	140.033	.569	.950
13	129.67	140.851	.503	.950
14	129.80	142.855	.312	.951
15	129.77	137.909	.522	.950
16	129.90	142.024	.422	.951
17	129.77	138.599	.639	.949
18	129.73	137.306	.730	.949
19	129.80	139.062	.617	.949
20	129.60	137.007	.828	.948
21	129.67	138.644	.610	.949
22	129.87	139.844	.590	.950
23	129.90	139.403	.570	.950
24	129.90	142.645	.318	.952
25	129.97	142.723	.342	.951
26	129.70	138.838	.601	.950
27	129.77	139.909	.616	.949
28	129.87	138.051	.590	.950
29	129.60	139.559	.608	.950

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
30	129.67	143.057	.276	.952
31	129.63	140.516	.528	.950
32	129.63	140.033	.569	.950
33	129.63	139.895	.581	.950
34	129.67	138.713	.687	.949
35	129.63	139.551	.611	.949
36	129.60	138.386	.709	.949
37	129.63	138.723	.682	.949
38	129.60	136.800	.747	.948
39	129.77	140.806	.535	.950
Reliability Coefficients Alpha = .951				

ตารางผนวกที่ 15 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือรายด้าน

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านการเคารพในผู้อื่น	1	24.60	7.007	.760	.872
	2	24.53	7.016	.756	.873
	3	24.47	7.154	.714	.877
	4	24.47	7.223	.685	.880
	5	24.57	7.151	.697	.878
	6	24.53	7.154	.698	.878
	7	24.70	7.321	.658	.882
	8	24.60	7.834	.427	.903
Reliability Coefficients Alpha = .894					
ด้านการยอมรับ	9	17.23	4.254	.698	.868
	10	17.37	4.309	.667	.873
	11	17.20	4.510	.567	.888

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
	12	17.33	4.092	.784	.854
	13	17.37	4.102	.785	.854
	14	17.50	4.121	.714	.865
Reliability Coefficients Alpha = .887					
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	15	23.37	8.516	.587	.898
	16	23.50	9.500	.578	.892
	17	23.37	8.723	.755	.876
	18	23.33	8.920	.671	.884
	19	23.40	9.007	.674	.884
	20	23.20	8.786	.801	.873
	21	23.27	8.685	.732	.878
	22	23.47	9.085	.698	.882
Reliability Coefficients Alpha = .896					
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	23	23.23	6.047	.728	.765
	24	23.23	6.806	.422	.810
	25	23.30	6.631	.549	.792
	26	23.03	6.033	.713	.767
	27	23.10	6.783	.525	.796
	28	23.20	6.166	.568	.790
	29	22.93	6.823	.467	.803
	30	23.00	7.034	.320	.825
Reliability Coefficients Alpha = .815					
ด้านการดูแลเอาใจใส่	31	27.63	10.033	.582	.904
	32	27.63	9.895	.629	.900
	33	27.63	9.689	.702	.895
	34	27.67	9.885	.638	.900
	35	27.63	9.620	.726	.893
	36	27.60	9.283	.846	.884

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
	37	27.63	9.620	.726	.893
	38	27.60	9.352	.709	.895
	39	27.77	10.116	.595	.902
Reliability Coefficients Alpha = .907					

ตารางผนวกที่ 16 สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ด้านการเคารพในผู้อื่น	.894
ด้านการยอมรับ	.887
ด้านการเห็นใจเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่น	.896
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	.815
ด้านการดูแลเอาใจใส่	.907
โดยรวม	.951

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ซ

จรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล

การพยาบาลเป็นการปฏิบัติโดยตรงต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม นับได้ว่าเป็นบริการในระดับสถาบันของสังคม ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติ มีจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแนวทางในการประพฤติและปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของสังคมโดยส่วนรวม

จรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพสำหรับพยาบาลเป็นการประมวลหลักความประพฤติให้บุคคลในวิชาชีพยึดถือปฏิบัติ สมาคมพยาบาลแห่งสหรัฐอเมริกา (The America Nurses Associations A.N.A.) ได้กำหนดสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาลไว้ดังนี้

1. พยาบาลพึงให้บริการพยาบาลด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยไม่จำกัด ในเรื่อง สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ คุณสมบัติเฉพาะกิจหรือสภาพปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัยของผู้ป่วย

2. พยาบาลพึงเคารพสิทธิส่วนตัวของผู้ป่วย โดยรักษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยไว้เป็นความลับ

3. พยาบาลพึงให้การปกป้องคุ้มครองแก่ผู้ป่วย สังคม ในกรณีที่มีการให้บริการสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ถูกกระทำการที่อาจเกิดจากความไม่รู้ ขาดศีลธรรม จริยธรรม หรือการกระทำที่ผิดกฎหมายจากบุคคลหนึ่งบุคคลใด

4. พยาบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการตัดสินใจและให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยแต่ละราย

5. พยาบาลพึงดำรงไว้ซึ่งสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาล

6. พยาบาลพึงตัดสินใจด้วยความรอบคอบถี่ถ้วน ใช้ข้อมูลสมรรถนะและคุณสมบัติอื่นๆ เป็นหลักในการขอคำปรึกษาหารือ ยอมรับในหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมถึง การมอบหมายกิจกรรมการปฏิบัติการพยาบาลให้ผู้อื่นปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมและสนับสนุนในกิจกรรมการพัฒนาความรู้เชิงวิชาชีพ

8. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการพัฒนาวิชาชีพและส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาล

9. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมในการที่จะกำหนดและดำรงไว้ซึ่งสถานะภาพของการทำงานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพสูง

10. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมในการปกป้อง คุ้มครอง สังคม จากการเสนอข้อมูลที่ผิด และดำรงไว้ซึ่งความสามัคคีในวิชาชีพ

11. พยาบาลพึงร่วมมือและเป็นเครือข่ายกับสมาชิกด้านสุขภาพอนามัยและบุคคลอื่นๆในสังคมเพื่อส่งเสริมชุมชนและสนองตอบความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของสังคมสำหรับสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพของสมาคม พ.ศ. 2528 มุ่งเน้นให้พยาบาลได้ประพฤติปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยกำหนดเป็นความรับผิดชอบต่อประชาชน ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ต่อผู้ร่วมวิชาชีพและต่อตนเองดังนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อประชาชน

1. ประกอบวิชาชีพด้วยความมีสติ ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

2. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคตามสิทธิมนุษยชน โดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพของบุคคล

3. ละเว้นการปฏิบัติที่มีอคติ และการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน

4. พึงเก็บรักษาเรื่องส่วนตัวของผู้รับบริการไว้เป็นความลับ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้นั้นหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการวินิจฉัยและการแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยอย่างเหมาะสมแก่สภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

6. พึงป้องกันภยันตรายอันจะมีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อสังคมและประเทศชาติ

1. พึงประกอบกิจแห่งวิชาชีพให้สอดคล้องกับนโยบายอันยังประโยชน์แก่สาธารณชน

2. พึงรับผิดชอบร่วมกับประชาชนในการริเริ่ม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดสันติสุข และยกระดับคุณภาพชีวิต

3. พึงอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

4. พึงประกอบวิชาชีพโดยมุ่งส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ศาสนา และสถาบันกษัตริย์

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อวิชาชีพ

1. พึงตระหนักและถือปฏิบัติในหน้าที่ความรับผิดชอบตามหลักการแห่งวิชาชีพการพยาบาล

2. พัฒนาความรู้และวิธีปฏิบัติให้ได้มาตรฐานแห่งวิชาชีพ

3. พึงศรัทธาสนับสนุนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมแห่งวิชาชีพ

4. พึงสร้างและธำรงไว้ซึ่งสิทธิอันชอบธรรม ในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล

5. พึงเผยแพร่ชื่อเสียงและคุณค่าแห่งวิชาชีพให้เป็นที่ปรากฏแก่สังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น

1. ให้เกียรติ เคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้อื่น

2. เห็นคุณค่าและยกย่องผู้มีความรู้ ความสามารถในศาสตร์สาขาต่างๆ

3. พึงรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี กับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอกวิชาชีพ

4. ยอมรับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และชักนำให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร

5. พึงอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติภารกิจอันชอบธรรม

6. ละเว้นการส่งเสริมหรือปกป้องผู้ประพฤติผิด เพื่อผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้นๆ

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อตนเอง

1. ประพฤติตนและประกอบกิจแห่งวิชาชีพ โดยถูกต้องตามกฎหมาย

2. ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

3. ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในด้านการประกอบกิจแห่งวิชาชีพและส่วนตัว

4. ใฝ่รู้พัฒนาแนวคิดให้กว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง

5. ประกอบกิจแห่งวิชาชีพด้วยความเต็มใจ และเต็มกำลังความสามารถ

6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีสติ รอบรู้ เชื่อมั่นและมีวิจารณญาณอันรอบคอบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาว วรัตถ์นันท์ ศรีวิเศษ
วันเดือนปีที่เกิด	5 เมษายน พ.ศ. 2523
สถานที่เกิด	จังหวัด บุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	-ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ระดับต้น) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี -พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 หน่วยกุมารเวช บำบัดวิกฤต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์